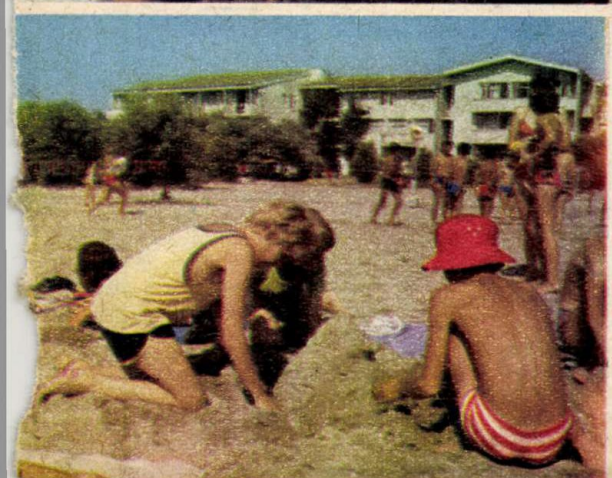

CU GÎNDUL LA RECOLTELE VIITOARE

Vizitatorii Expoziției republicane «Minitehnicus» 1976 pot admira un set de lucrări de reală valoare prezentate în cadrul secției C și destinate mecanizării agriculturii. Cu totul remarcabile sînt mașina de strîns mere și pere, prezentată de **Hegedûs Istvan, Kovács I      , Morosi Jen  , Opra Bela, Gereb Attila, Peter Mezinger** de la Școala generală nr. 8 din **Brașov** și separatorul electromagnetic realizat de **Mihai Manea, Adrian Nae, Sorin Negrea, Gheorghe M    u, Cornel Bușe, Remus Munteanu** de la aceeași școală. **Alexandru Tudose, Ion Beloiu, Mircea Silvestru, Victor Bulgaru** din **Hirșova**, județul **Constanța**, au construit în cercul de mecanică și lăcătușerie al Casei pionierilor o prășitoare mecanică foarte mobilă și eficientă, iar **Eugen Dan, Constantin Stan, Marian Dan, Claudia Ciobanu** din cercul de carting al Casei pionierilor din **Cernavoda**, același județ, sînt prezenți cu o elegantă și utilă mașină de stropit livezile. Atrage pe bună dreptate atenția dispozitivul pentru reglarea automată a irigației solului, datorat lui **Elisei Pop** și **Ioan Cișmaș** din **Berghia**, județul **Mureș**. În aceeași ordine de preocupări trebuie amintită centrala electrică eoliană construită de **Leonard Arghir** și **Anișoara Pisică** de la Casa pionierilor din **Brăila**. Toate lucrările sînt funcționale și apte să servească de îndată, unele în starea în care se află, altele reproduse la scara microcooperativelor agricole de producție ale pionierilor sau adaptate marii producții din C.A.P. și I.A.S., recoltelor viitoare, cărora le sînt dedicate.

A trecut vremea... A trecut toamna și a venit iar baba iarna.

Uneori, în iernile friguroase, Aurel spunea povești prin șezători, auzite de la moșul lui, care le-a auzit de la moș de moșul lui, și el de la altul mai bătrîn, care a trăit chiar pe timpul cînd s-a făcut povestea.

Îi plăcea foarte mult să spună «Povestea lui Inat», pentru că era hazlie și-i amesteca pe Dumnezeu și pe dracu atît de mult printre oameni, încît era clar că ei nu-s altceva decît tot oameni proiectați în fantezia oamenilor naivi.

— Oamenii — zicea el — i-or făcut pe amîndoi după chipul și asemănarea lor.

Punea atîta suflet cînd spunea povestea asta, cu vorbele păstrate din bătrîni, că îl asculta lumea cu gura căscată și, la urmă, se prăpădea de rîs. La rugămintea *cetei*, cum se numea adunarea, Aurel își dregea vocea și începea:

«A fost odată un om sărac, sărac lipit pămîntului, cum ar fi la noi Ion Straițăgoală, ori cum ați fi fiecare dintre dumnea-voastră... (Cei mai fâlșii și mai înstăriți dintre ei se frecau pe lavițe a nemulțumire, dar nu ziceau nimic, fiindcă Aurel avea ac de cojocul fiecăruia.)

Și el așa a fost de sărac, de n-o avut nimic; numai nouă copii și cenușa rece din vatră, încolo nimic. Hei, dar se

și la alții nici cu acu. Hei, hei, draga mea,

Cine-o împărțit binele Ardă ca luminile

Că l-o împărțit prea urit, De nimeni nu-i mulțumit.

O plecat omul nostru și s-o dus pe niște munți înalți, pe niște dealuri, ca astea ale Zărandului, și s-o întîlnit cu un om.

— Bună ziua, mă omule, da... zice... unde pleci pe timpul ăsta de iarnă?

— Trăbă să plec — dete el vorbă — că am nouă copii și vin sărbătorile și n-avem ce băga în gură. Sintem săraci lipiți pămîntului, n-avem nimica, de poți mătura casa cu mița. Ce-am lucrat ne-o luat groful și ne-o lăsat cu plînsul în vatră.

Zice atunci străinul:

și intrînd în casă și văzînd că a născut femeia, s-o întristat tare.

Atunci s-o apucat de-o tăiat purceii și i-o pus la fum în pod. I-o tăiat și i-o pirjolit așa cum facem noi acum iarna, bine-înțeles cei care au, că cei ce n-au îi taie de pe listă și scapă de-o grijă.

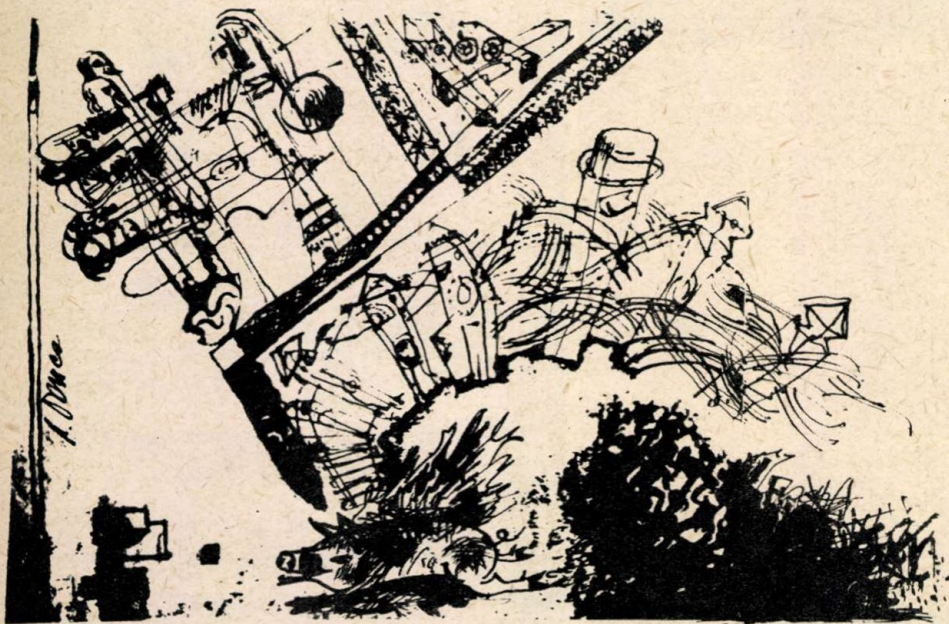
Omul acesta îl chema Inat și ședea cu casa pe dunga unei ape curgătoare, așa cum ar fi Murășul nostru. Și pe acolo nu era punte, nici *brudină* ca să treacă oamenii, și el îi trecea în spinare. Sara, după ce s-o însărat, s-o așezat la foc cu ai lui, că făcuse rost și de niște vreascuri, și era tot necăjit, că aștepta să vie omul care i-o dat *mascurii* și el să-i dea acum pe *Nuștiu*. Atunci

LA SEZĂTOARE

Capitol inedit din romanul «Copilăria unui Icar»

de *Jon Dodu BALAN*

ILUSTRAȚIE DE *Jon Donca*

apropiau sărbătorile și el zice către femeie:

— Tu femeie, vin sărbătorile, ce ne facem noi că n-avem ce minca? Să-mi găți (pregătești) traista, că eu plec.

Ea a zis îngrijorată:

— Ce să-ți bag în straiță?

El a zis către ea:

— Să-mi faci o turtă de cenușă; o pui la straiță, și — doamne-ajută! — plec să ciștig și eu ceva pentru sărbători. Că nu știu cum e și Dumnezeu ăsta, la unii le-o dat cu sacu

— Mă omule, să-mi dai tu mie ce nu știi de acasă. Pe *Nuștiu*, că, zice, eu îți dau ăștia nouă *mascuri* (purcei).

Omul s-o gîndit la tot ce are prin casa lui, și la copii și la femeie, la toate, dar la faptul că femeia era *împovărată* și că are să nască nu s-o gîndit. Și s-a-nvoit cu străinul acela. Și femeia i-o născut în timp ce el era dus.

Eeee... dar el n-o știut.

Întorcîndu-se omul acasă bucuros, cu purceii, cu *mascurii*

numai ce aude strigînd de dincolo de apă un om:

— Mă, Inate, hai de mă treci!

El iese repede din casă, trece apa — numai el știe cum, pe frigul acela — dar nu găsește pe nimeni. Dă-n stînga, dă-n dreapta, nu-i.

Se duce înapoi și intră în casă.

— Tu femeie, zice. După un rău, alt rău: se înecă un om.

Apucă să se desculțe, aude iar strigînd de dincolo de apă.

— Mă Inate, hai mă treci!

El dă fuga, cînd ajunge nu-i nimeni, omul iar s-o ascuns. Vine înapoi:

— Vai, săracu de mine, tu femeie, după un rău, alt rău: doi oameni se înecă.

Apucă să se desculțe, cînd fu desculț de un picior, atunci aude strigînd a treia oară. El dădu fuga și strigă:

— Stai, măi, stai, că se mai înecară doi.

Se duce. Îi ia în cîrcă și pleacă prin apă. Omul din spinare îl întreabă:

— Măi Inate, greu-s?

Zice:

— Așa om greu n-am trecut niciodată.

Ăla o fost Dumnezeu. Atuncea s-a făcut ușor ca o pană și iară l-o întrebat:

— Dar acum greu-s?

— Acuma parcă n-am nimic în spinare.»

(Aurel întrerupsese povestea și-o întreabă pe nana Maria, fiindcă o știa tare credincioasă:

— Oare unde și-o fi pus în vremea asta Dumnezeu osinza, doar nu i-o fi dat drumul pe apă?

— Ptui, stuchite-ar mițele, necuviinciosule, da cum te poți întreba așa ceva?)

După schimbul acesta de cuvinte care învioră șezătoarea, Aurel reluă povestea:

«Dacă o trecut apa, domnul o rugat pe om de găzduire, că era noapte și avea nevoie de adăpost, să se odihnească. Inat o zis întîi că nu poate, și nu poate, că încăperea-i mică și ei is mulți.

Oaspetele o zis că se culcă și pe-o scîndură, ori șede pe un scaun pînă dimineața. Inat nîcicum, că nu poate, că nu are unde... Oaspetele o zis să-l lase în colțul acela în care ține mătura, și Inat l-o lăsat. Cînd s-o așezat în colț la *cotoru* măturii și s-o stîns lampa, i-o spus lui Inat:

— Măi Inate, de strigă cineva, la noapte, la tine, tu să nu răspunzi, că răspund eu.

Dumnezeu știa că trebuie să vie *Ăla* după *Nuștiu*. Inat nu știa că la el în casă era Dumnezeu. El dacă s-or culcat, la un timp o venit cineva la fereastră și o strigat:

— Măi Inate!

Dumnezeu di colea:

— Ce-i bălțate?

Inat tremura în pat de frică, fiindcă știa că ăla-i omu cu pricina. Tremura cum tremura Mutu Popii cînd l-or dus jandarmii din post în post, după ce l-or prins c-o luat cloșca grofului de pe ouă.

Omul ăl de afară o cunoscut că nu răspunde Inat. Atuncea o strigat a doua oară:

— Măi Inate, mă, hai la fereastră!

— Ce, mă, ce? zice Dumnezeu.

— Măi Inate, mă!

Dumnezeu iar i-o răspuns:

— Ce-i bălțate?

Ăla de afară zice:

— Dacă ești tu, să-mi spui:

Ce mi-i *Unu*?

Dumnezeu i-a răspuns:

La o lină *fîntînă*

Mulți *Voinici* s-adună.

— Mă, nu ești tu?

— Ba-s eu!

— Da ce mi-i *Doi*?

— Omu cu două *mîini* de unde *prinde*, bine ține.

— Mă, nu ești tu!

— Ba-s eu!

— Da... ce mi-i *Trei*?

— *Căldarea* pe *trei picioare* bine șade.

— Mă, nu ești tu!

— Ba-s eu!

— Dar ce mi-i *Patru*?

— Caru cu *patru roate* bine mere.

— Mă, nu ești tu!

— Ba-s eu!

— Ce mi-i *Cinci*?

— *Mîna* cu *cinci degete* de unde *prinde* bine ține.

— Mă, nu ești tu.

— Ba-s eu.

— Dar ce mi-i *Șase*?

— *Fluiera* cu *șase găuri* bine zice.

— Mă, nu ești tu!

— Ba-s eu!

— Da... ce mi-i *Șapte*?

— *Șapte fete-n șezătoare*, *șezătoare-i deplină*.

— Mă, nu ești tu?!

— Ba-s eu!

— Dar ce mi-i *Opt*?

— Cu *opt boi scot* caru din zăvoi.

— Mă, nu ești tu!

— Ba-s eu!

— Dar ce mi-i *Nouă*?

Atunci a zis Dumnezeu:

— *Nouă mascuri* la mine în pod.

Atunci omul de afară, cunoscînd cu cine are de-a face, zice:

— Tîrt, doamne!

— Crepi, drace!

Dracu a crepat și-o umplut lumea de șoareci. Deci, nici o grijă, întîri mugalit Aurel, că nu mai este necuratul pe lume.

Dumnezeu văzînd atîta șocărie și-o scos mînușile din mîini și le-o zvîrlit pe fereastră, cum le azvîrle grofii cînd se provoacă la duel.

Mînușile s-or făcut mițe și s-or luat în stînga și-n dreapta, încoace și încolo, după șoareci. Da nu i-or putut prinde pe toți. Șoarecii or fost mai hoți, și azi mițele caută după ei să-i prindă.»

— Noa, vedeți de unde-i războiul ăsta veșnic al pisicilor cu șoarecii!... Numai că acum, la sfîrșitul poveștii, stau și mă întreb și vă întreb: Cum să fi făcut Dumnezeu lumea toată în șase zile, cum scrie la Biblie, de vreme ce a făcut mițele și șoarecii mult mai tîrziu? Și apoi, din mînuși să se fi născut pisicile? Dar cele sălbatice, din ce s-or fi făcut?

O, cîte întrebări n-ar mai fi, urmă ca pentru el Aurel, sub ochii speriați ai celorlalți, dar nu e locul aici să ni le punem.

Povești... Povești...

Cînd voi crește mai mare și-oi învăța mai multe, cred că vă voi putea convinge de ceea ce am citit într-o carte, și-anume că oamenii au făcut pe Dumnezeu și pe dracu după chipul și asemănarea lor.

Cei din povestea mea sînt în orice caz oameni de aici, de pe la noi.

Omulețul DE TINICHEA

SCHIȚĂ DE *Epica Tuteș*
ILUSTRAȚII DE *Elia DUMITRESCU*

Puiu ajunsese primul: la parterul vilei nr. 7 se afla dormitorul A, cu cheia în ușa. Lăsă geamantanul pe podeaua ceruită și dintr-o ochire își alege patul de lângă fereastră, cel cu pledul în carouri roșii și albastre. Prin fereastra largă se vedeau munții înalți tiviiți cu purpura asfințitului. Unul din brazi coborîse parcă din poala pădurii, acolo, așa ca să-l poată atinge cu mina. «Bine te-am găsit, bradule!» șopti Puiu, și, potopit de bucurie, trase o dușcă din aerul curat cu mireasmă de zăpezi îndepărtate. «Iată-mă și în tabără...» se gândi Puiu cu o ușoară umbră de grijă. «Oare cum va fi aici? Voi reuși să-mi găsesc un prieten?» În clipa aceea auzi ușa deschizându-se încet. Văzu un băiat slăbuț, negricios, mic de statură, căruia ochelarii mari cu rame negre îi dădeau un aer teribil de zăpăceală. Dar se convinse imediat că noul venit nu era deloc zăpăcit. Ochii lui negri, scormonitori îl priviră drept. Se înclină cu o politețe exagerată:

— Saluți! Mă numesc Mohrraru Victor. Dacă nu te supărră, aș phrefehra patul de lângă fehrreastră!

Puiu strinse uluit mîna care i se întindea. Acest Moraru Victor, în ciuda aparențelor, avea o mină puternică și aspră. Și un fel de-a vorbi, de parcă ținea sub limbă o caramă de care se lipea într-un fel special litera «r».

— Mă rog! bolborosi el și automat își luă lucrurile și se mută pe patul vecin.

— Mulțumesc foarte mult! zise celălalt și împinse geamantanul sub pat și instalat pe pledul cu carouri roșii și albastre, își viri nasul într-o revistă pe care-o scoase de sub hanorac. Puiu avu timp să zărească pe copertă ceva cu matematică.

«Ei drăcie», își zise el în gând, în timp ce începea să se supere. Ce tip nesuferit. Vine, se prezintă de parcă ar fi cel puțin Napoleon Bonaparte, îmi ia patul și după toate mai face și pe savantul. Dumnealui a venit în tabără și studiază revista de matematică. Și eu ca un gogoman i-am dat patul meu. Dar, în definitiv, eu am venit primul, eu mi l-am ales și el mi l-a luat! Nesimțitul, putea să mă întrebe. Dumnealui «phrefehra» auzil Nu, că sînt un prostănac cum nici nu mai există, clocoti Puiu de necaz. Puteam să-i spun clar, nu te supărră, patul de la fehrreastră e ocupat!

Și întîmplarea asta parcă-i luase cu mîna toată bucuria. Îi pierise orice chef, avusese de gînd să-și aranjeze lucrurile, pînă la ora mesei mai erau cincizeci de minute. Și cătrănit se gândi că cel mai bun lucru era să trimită o carte poștală

ilustrată acasă. Posomorît, trînti cu o lovitură bine articulată de picior geamantanul sub pat, dar bufnitura nici nu-l clinti pe nesuferitul de Mohrraru Victor. Și Puiu se apucă să scrie: «Dragă mamică și tăticule, am ajuns cu bine»... Ușa se deschise, de fapt rămase deschisă, începu să vină și ceilalți, dar Puiu nu mai avu chef de nici o altă nouă cunoștință. Da, veniseră trei băieți, ăștia erau prieteni la cataramă, rîdeau și vorbeau, hm, erau din Petroșani, treaba lor, dar era bine de ei, că veniseră împreună. Făceau mare hărmălaie, ușile dulapului scîrîiau, își așezau lucrurile și Puiu se simțea de parcă i se înecaseră toate corăbiile. Da, nu-i trebuia nici o

nouă cunoștință, mai bine i-ar trimite și Zinei o c.p. ilustrată. Se gândi cu părere de rău că ea plecase cu Violeta la mare. Păcat că nu puteau fi împreună aici în tabără, sau acolo la mare. Prietenii n-ar trebui să se despartă, ar trebui să fie mereu împreună. Hărmălaia din jur îl obliga să se concentreze asupra cuvintelor pe care le așternea pe cartea poștală. «Mă simt minunat, de la fereastra vilei se văd munții și pădurea»... Un glas îl făcu să-i încremenească degetele pe stilou.

— Ei Arhimede, băiatule, ce comedia comediorilor faci aici?

— Mă omoahră phroblema aia, din thren, mă omoahră!

Puiu ridică încet privirea, nu-i venea să-și creadă ochilor și urechilor, că Mache era aici în carne și oase. Mache îl cunoștea pe «nesuferit» și-i zicea Arhimede!

În momentul următor se auzi un răcnet ca de leu și Puiu văzu negru înaintea ochilor. Mache escaladase dintr-un salt unul din paturi și se năpustise asupra lui.

— Chiflăă! Mîncate-ar puriceii, ce faci tu aicea, Puiule?

Puiu simți că înnebunește de bucurie. Izbuti să îngame:

— După cum vezi!

— Amîndoi în aceeași tabără, trei săptămîni, grozăvenia grozăveniilor. Măi Arhimede, tu pricepi? Pricepi ce înseamnă să mă întîlnesc aici cu Puiu?

— Phricepl zise acesta fără să-și ridice nasul din revistă. Dar Mache i-o smulse din mînă.

— Ia, pe loc să faceți cunoștință! Prietenul meu cel mai bun de la Onești.

— Am făcut cunoștință zise fără chef Puiu.

— Serios? Cînd? Țsta e marele inventator! A făcut invenția secolului — «Grădinarul vrăjitor», omul de tinichea, paznicul petuniilor și-al reginei nopții!

— Hai, Mache, lasă-te de fleacuri!

— Zău, a luat premiul I pe țară la Concursul «Minitehnicus» cu «Omul lui de tinichea». Și ce om de tinichea! Va fi pus în toate parcurile!

— Dahr e ceva foarte simplu! Un dispozitiv penthru udat ghrădinile mici, bazat pe phrincipiul pompelor aspihro-hrespahrtoahre!

— Arată-i, arată-i poza omulețului tău de tinichea. Zice mamă, zice tată.

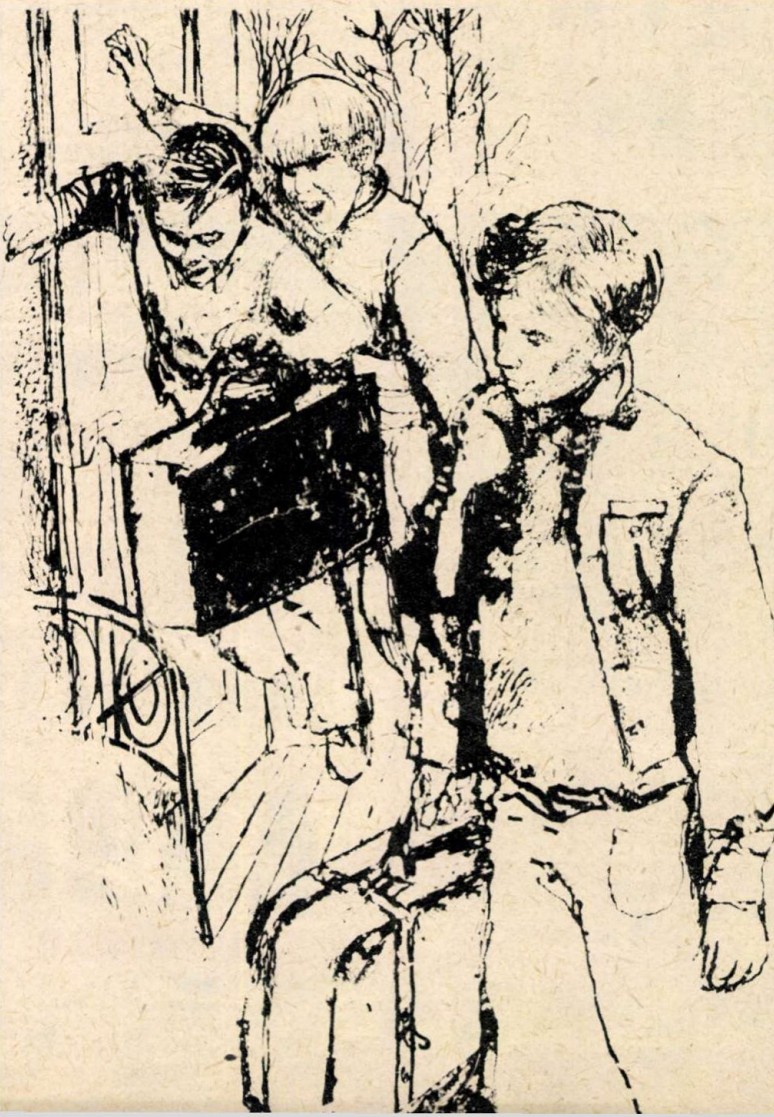
— Să vedem și noi! Să vedem și noi! se îngrămădiră băieții din Petroșani.

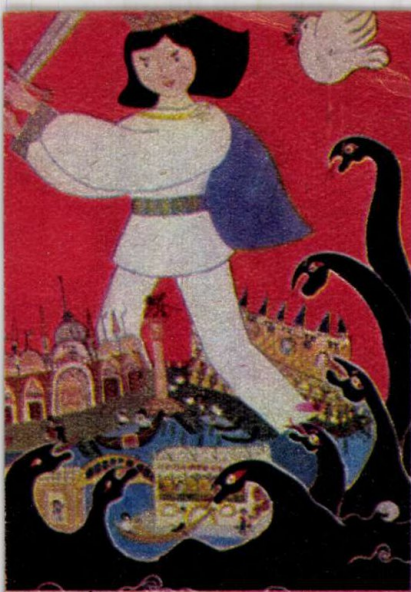
— Ai într-adevăr o poză? întrebă Puiu interesat de data asta cu adevărat.

— Poftim. Dar să știți că nu-i decît o simplă sthropitoahre! zise Moraru Victor și scoase din buzunarul de la piept al hanoracului un fel de pliant cu poze colorate.

Și Puiu putu să vadă un omuleț de tinichea în fiecare ipostază, din față și din profil, aruncînd prin mișcarea rotitoare a mîinilor jeturi strălucitoare de picături de apă peste o mare de petunii înflorite. Dincolo de flori se zărea o căsuță mică cu pridvorul înveselit de mușcate roșii.

— Aici locuiești tu? întrebă Puiu. În clipa aceea nu mai simți nici o umbră de necaz împotriva băiatului care îi luase patul, iar zilele vacanței veneau spre el ușoare și diafane ca niște jeturi răcoroase, purtînd pe frunte coroană din mușcate roșii.

FĂT-FRUMOS, UN DELFIN ȘI CULORILE VENETIEI

La început a fost un anunț în revista «Cutezători»: un concurs de desene inițiat de UNESCO — prestigioasă organizație internațională ce are menirea păstrării și propagării valorilor culturale ale umanității.

Sensibilizați profund de soarta unui oraș secular — vechea cetate maritimă a Veneției, atât de renumită de-a lungul istoriei și cu atât de profunde rezonanțe în lirica eminesciană — copiii României nu au întârziat să răspundă prezent cu soluții artistice și simboluri ingenioase la apelul adresat lor. Pe lângă soluțiile tehnice privind protejarea vechii cetăți din fața lentei amenințări a valurilor mării, copiii au prefigurat în desene emoționante propriile lor soluții lirice, propriile lor gesturi solidare — gesturi dictate de fantezie, de logica basmelor și mai cu seamă de o mare dragoste de frumos — gesturi și soluții artistice pe care cititorii le pot aprecia chiar din reproducerile alăturate.

Este plăcut să constăți marile resurse creative ale vârstei cutezătorilor, receptivitatea cu care aceștia s-au înscris în acțiunea internațională, determinată de UNESCO, privind salvarea și protejarea unor alee valori ale artei venețiene.

Cele mai frumoase desene — cel cu Făt-Frumos stăvilind valurile-balauri, cel cu ingeniosul Flipper salvator de comori artistice și celelalte — au fost supuse aprecierii juriului internațional și vor figura în expoziția omagială ce se va deschide în curând într-unul din palatele nemuritoare Veneții, oraș în care desenele copiilor din România duc mesajul de lumină al talentului și solidarității umane.

MIHAI NEGULESCU

1. Pető Thünde, Școala generală nr. 5, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej, județul Bacău.

2. Iacoban Maria, Școala generală Satu Mare, județul Suceava.

3. Gazda Zoltán, Liceul din Covasna, județul Covasna.

4. Roth István, Liceul de artă, Tg. Mureș, județul Mureș.

5. Pacioga Rodica, Casa pionierilor, Sectorul 1, București.

6. Oblemenco Irina, Școala generală nr. 179, București.

DOUĂ PREMII I — cite un aparat de radio cu tranzistori «Corax»: **Petă Thünde**, Școala generală nr. 5, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej, județul Bacău; **Pacioga Rodica**, Casa pionierilor sectorul 1, București.

DOUĂ PREMII II — cite un ceas de mână: **Iacoban Maria**, Școala generală din comuna Satu-Mare, județul Suceava; **Moisin Adriana**, Școala generală nr. 19, Timișoara.

DOUĂ PREMII III — cite o pereche de patine cu rotile: **Constantinescu Ștefan**, Casa pionierilor sectorul 1, București; **Tigău Cristina**, Școala generală nr. 5, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej, județul Bacău.

PREMIUL SPECIAL PENTRU PICTURĂ — un aparat de radio cu tranzistori «Corax»: **Oblemenco Irina**, Școala generală nr. 179, București.

PREMIUL SPECIAL PENTRU CEL MAI TÎNĂR CONCURRENT: Surugiu Gabi, 7 ani, Școala generală nr. 3 Birlad, județul Vaslui.

PREMIILE REVISTEI «JÓBARÁT»: **Roth István**, Liceul de Artă, Tg. Mures, județul Mures; **Gazda Zoltán**, Liceul din Covasna, județul Covasna.

MARELE PREMIU COLECTIV oferit de Comitetul național român pentru UNICEF — truse de pictură și culori: **Cercul de arte plastice din comuna Satu-Mare**, județul Suceava.

DIPLOME COLECTIVE — Casa pionierilor, Sectorul 1, București; Școala generală nr. 5, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej, județul Bacău; Școala generală nr. 3, Birlad, județul Vaslui; Școala generală nr. 19, Timișoara.

MENTIUNI, constând în cărți și albume de artă: **Juverdeanu Ioan**, **Iorgu Sorina**, Școala generală nr. 3, Birlad, județul Vaslui; **Toader Alexandru**, Școala generală nr. 18, Constanța; **Mărcuț Mihaela**, **Micu Luminița**, **Neghiuc Daniela**, **Ivuță Liliana**, Școala generală nr. 5, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej, județul Bacău; **Bălan Florea**, Școala generală, comuna Satu-Mare, județul Suceava; **Născase Ileana**, **Ionescu Crina**, **Kreiss Eugeniu**, **Augustin**, **Ciobotaru Cristina**, **Cătălina**, **Mitrescu Mihaela**, **Petrescu Iuliana**, Școala generală nr. 179, București; **Dragomiroiu Mariana**, Școala generală, comuna Vinători, județul Mehedinți; **Jescu Florin**, Școala generală nr. 1, Suceava; **Piscu Simona**, Școala generală nr. 19, Timișoara; **Herghelegiu Noreta Marcela**, Școala generală nr. 13, Dumbrava Roșie, Piatra Neamț.

Juriul a mai acordat încă 65 de «**Diplome pentru talent și fantezie**» următorilor participanți: **Popovici Lucian**, **Dinu Valeria**, **Popovici Mariana**, Liceul «Ștefan Plavăț», Orșova, județul Mehedinți; **Paragină Adina**, **Munteanu Cristi**, **Chiriac Carmen**, **Zaragiu Costel**, Casa pionierilor Craiova; **Cenușa Iacrimioara**, **Hurjui Doina**, **Lupceac Dorina**, **Cenușa Mariana**, **Viteșcu Daniela**, **Liliana**, **Vakom Ani**, **Berladiu Stela**, Școala generală nr. 3, Rădăuți, județul Suceava; **Neamțu Narcisa**, **Mihai Mariana**, **Mureșan Valentina**, Școala generală nr. 19, Timișoara; **Gheț Cecilia**, **Mihălcuț Daniela**, **Herciu Leocadia**, Școala generală Gherăești, județul Neamț; **Dănăilă Carina**, **Nițoi Iulian**.

Zugravu Ionel, **Nicoară Liliana**, **Mihăilă Valeriu**, **Cotoranu Neculai**, **Oprișan Sorinel**, **Dura Tincuța**, **Scinteie Lidia**, **David Laura**, **Buzdugan Doru**, **Sitaru Iulius**, **Blănaru Cristina**, **Dănilă Dumitru**, Școala generală nr. 3, Birlad, județul Vaslui; **Dughin I. Ilie**, comuna Hălchiu, județul Brașov; **Costea Iuliana**, **Nacu Ovidiu**, **Toma Emilia L.**, **Nedelcu Iulian**, **Zota Costel**, **Oancea Adina**, **Dumitru Doru**, **Ștefănescu Camelia**, **Știr E.**, Școala generală nr. 5, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej, județul Bacău; **Doroș Constantin**, **Ungureanu Natașa**, Școala generală nr. 1, Rădăuți, județul Suceava; **David Livia**, **Ilie Răzvan**, **Petrescu Iuliana**, **Landa Gilda**, Școala generală nr. 179, București; **Simu Cătălin**, **bd. Republicii 24**, **Arad**; **Pristavu Roxana**, **Munteanu Liviu**, **Lungu Gheorghe**, Casa pionierilor Bacău; **Raboca Nora Mihaela**, Liceul de arte plastice, Cluj-Napoca; **Abraham Dorin**, Școala generală nr. 1, Zalău; **Coteț Traian**, Școala generală nr. 1, comuna Bosia, satul Bosia, județul Iași; **Murariu Dorina**, Școala generală nr. 2, Suceava; **Iugulescu Florin**, Școala generală Lăzărești, comuna Schitu-Golești, județul Argeș; **Miron Cristina**, **Romcoșea Victor**, București; **Belea Valentin**, Școala generală nr. 16, Cluj-Napoca; **Vasilu Rodica**, Școala generală nr. 2, Buhuși, județul Bacău.

UN MILION de prieteni

● LA CE ORĂ VENIM ACASĂ?

«Vreau să vă cer părerea într-o problemă, dar vă rog să vă gândiți bine înainte de a-mi răspunde fiindcă e un lucru delicat. Am 15 ani, dar mama nu-mi dă nici acum voie să întirzii peste ora opt seara. Eu cred că sînt destul de mare și ar putea să mă controleze cu mai puțină severitate. Fetele rid de mine; ele se întorc la la ora unsprezece!»

ANDREEA TODUȚ, cl. VIII-a, Constanța

Și, mă rog, de unde se întorc la ora asta? De la sesiuni științifice, de la bibliotecă, de la importante conferințe?! Aici sînt mai multe probleme. Noi vom discuta doar trei din ele.

1. Este evident că mama ta nu are încredere în tine. De ce oare? Este dinna prea grijulie în general sau i-ai dat tu cumva motive să fie grijulie în special? Într-adevăr, există mame a căror severitate, ieșită din comun, nu este justificată. Dar unele au motive temeinice. Gîndește-te dacă nu cumva mama ta are asemenea motive, furnizate de tine!

2. Nu mi-e clar de ce e neapărat nevoie să vii acasă după ora opt seara! Tu precizezi că «nici acum, cînd am 15 ani» nu ți se permite acest lucru. Înseamnă că de mai demult visai să capeți «independența» de a veni la ce oră poțeste! Se pare că între tine și mama ta nu există relații prea clare. Bănuiesc că în loc să fii sinceră și să-i spui exact ce gîndești și ce vrei să faci, îți ceri «dreptul» în sine, fără explicații. Nu este normal. Eu cred că dacă i-ai spune «te rog să mă lași pînă la ora nouă seara, la observatorul astronomic, să studiez curare stea prin telescop» ar încuviința! Dar am impresia că nu astronomia te interesează...

3. Nu este obligatoriu să te iei după fetele «care se întorc și la ora unsprezece». Un film, o plimbare în parc, sărbătorirea onomasticelei unei kolege pot fi consumate cu succes pînă la opt seara. Ce să-ți mai spun? Tare îmi vine să cred că aceste kolege au cam prins gustul hoinărelilor... Părerea mea este să nu te complici vișind să le imiți.

Acum, discută deschis cu mama aceste rînduri.

OVIDIU ZOTTA

Scrisorile adresate acestei rubrici vor purta mențiunea «Un milion de prieteni».

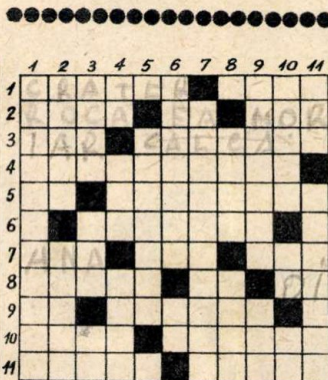
Prezintă EDMOND NICOLAU

Agitația zilei s-a stins, copiii s-au adunat cu toții în tabără. După masa de seară s-a aprins focul și în jurul său au început noi activități.

Ioana propune și ea o problemă. — Costel este fratele meu. Într-o zi, el îmi spune: «Am tot ațîția frați cît și surorii». «E adevărat, îi răspund eu, dar eu am de două ori mai mulți frați decît surorii».

Și acum întrebarea: cîți băieți și cite fete sînt în familia lui Costel și Ioanei?

Răspuns: Din cele spuse de Costel rezultă că numărul băieților este cu o unitate mai mare decît numărul fetelor. Costel are trei frați și trei surori, Ioana are patru frați și trei surori.

ORIZONTAL:

1) Partea superioară a aparatului vulcanic; Stă mut ca o... fosilă. 2) Piatră în vorbirea geologului; Dînsa; Cum face ursul. 3) Din nou despre geologie; Rocă de origine organică mai ales, alcătuită din carbonat de calciu, în care apa, prin dizolvare și eroziune, formează peșteri, chei, doline. 4) Tîrîtur ce atîrnă din tavanul unor galerii subterane, format prin depunerea carbonatului de calciu din picăturile de apă. 5) Simbol chimic pentru tantal; Obiectele sau lucrurile ce se vînd în magazin. 6) Staniu. 7) Un lac glaciatic cu nume de fată, în cîldarea Bucurei, în masivul Retezat; Riglă cu cap, în formă de «T»; Institutul de cercetări hidrologice (abreviat). 8) Stîn-

DE-ALE GEOLOGULUI
ȘI HIDROLOGULUI

UN CONCURS DE SCENARII

Consiliul Național al Organizației Pionierilor, Radioteleviziunea Română și Uniunea Scriitorilor din R.S.R. organizează UN CONCURS DE CREAȚIE PENTRU SCENARII ARTISTICE DE TELE-VIZIUNE, destinate educării copiilor.

Adresate telespectatorilor preșcolari și școlarilor din clasele I—IV, lucrările își vor propune să contribuie la dezvoltarea dragostei copiilor față de patrie, partid și popor, la formarea spiritului de ordine și disciplină, a simțului la învățătură, a atitudinii critice și autocritice, să contribuie la pregătirea lor ca buni constructori ai socialismului și comunismului în țara noastră.

Prin conținutul lor, scenariile vor contribui, de asemenea, la cunoașterea și prețuirea de către copii a trecutului istoric al poporului nostru, al Partidului Comunist Român, la mai buna înțelegere a prezentului și viitorului României socialiste. Totodată, lucrările vor trebui să contribuie la formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste a pionierilor și școlarilor, la întărirea frăției între copiii români, maghiari, germani și de alte naționalități, la dezvoltarea solidarității și prieteniei cu toți copiii din lume.

Se mai recomandă ca lucrările prezentate la concurs să ofere posibilitatea folosirii în emisiune a jocului și cîntecului, a epigramei și poeziei, pantomimei, baletului, desenului etc.

Scenariile nu vor depăși 14 pagini dactilografiate la 2 rînduri.

Concursul se adresează tuturor creatorilor de literatură pentru copii, membri și membri ai Uniunii Scriitorilor.

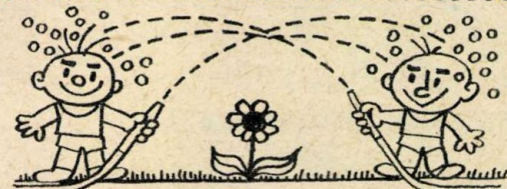
Lucrările vor fi expediate pînă la 30 decembrie 1976 pe adresa: Consiliul Național al Organizației Pionierilor, strada Onești, nr. 6—8, sectorul 1, București. Lucrările expediate vor purta un motto și vor fi însoțite de un plic închis, în care se vor menționa numele și prenumele concurrentului, adresa, precum și același motto care a fost scris pe lucrare. Între 1 ianuarie 1977 și 1 februarie 1977, juriul, constituit din personalități de seamă din domeniul creației literare și artistice, reprezentanți ai Uniunii Scriitorilor, ai Ministerului Educației și Învățămîntului, Radioteleviziunii și Consiliului Național al Organizației Pionierilor, va selecta lucrările cele mai valoroase.

Consiliul Național al Organizației Pionierilor va acorda următoarele premii și mențiuni:

- 1 premiu I în valoare de 6 000 lei
- 1 premiu II în valoare de 4 000 lei
- 1 premiu III în valoare de 3 000 lei
- 5 mențiuni în valoare de 2 000 lei.

Radioteleviziunea română urmează să achiziționeze și să transpună pe micul ecran scenariile premiate și cele menționate.

Nu se admit creații prezentate la alte concursuri, publicate sau difuzate în emisiuni.

jenei; De acord; Ovine. 9) Unitate de timp; Ocnă mică. 10) Mineral cu dungi divers colorate, folosit ca piatră semiprețioasă, poate însemna și «atîrn în cui ceva»; Taină, mister, ca locul continentului dispărut «Atlantida». 11) Forță sau intensitatea vîntului; Nivelul de referință, al Dunării de ex., în raport de care se măsoară cotele apelor.

VERTICAL:

1) Mineral sau rocă cu structură omogenă (masculin). 2) Disc rotitor ce poate fi și hidro-ulic; A uda planificat culturile agricole. 3) Piatră cu gust de otel (ALAUN); Drumuri navigabile sau de uscat; Lucrez. 4) Puțin talc; «Alo» Incurcat!; Adam și cu Eva. 5) Transformarea chimică a calcarului în contact cu acidul clorhidric, de exemplu; 6) Fenomen chimic, des utilizat în laboratoare. Neon ca la chimie! 7) Înălțime față de nivelul zero al mării. 8) Băutură citrică răcoritoare; Nu mai mult. 9) Ca geologul și hidrologul din expediție; Agitat la începutul! 10) Animale marine de climă caldă, din scheletul cărora se formează roci calcaroase (singular); Cobalt! Mare pe jumătate! 11) Perioade geologice; Colectivul format din căpitan, secund, geolog și ceilalți membri care participă la expedițiile «Cutezători».

COLUMNNA IN MILENIU

EPISODUL
XIII

ADAPTARE DE VASILE MANUCEANU DUPA TITUS POPOVICI
DESENE: VIORICA SI VINTILA MIHAESCU

REZUMATUL EPISOADELOR PRECEDENTE:

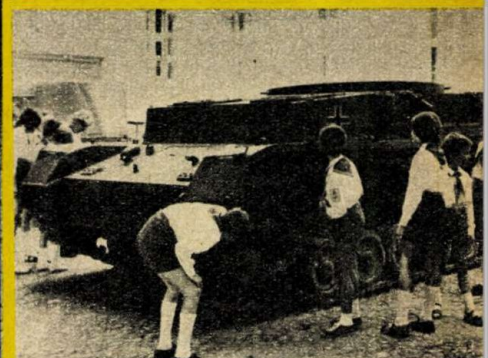
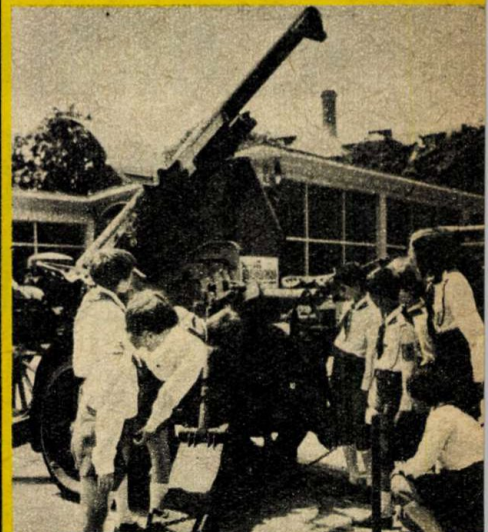
Tiberius, comandantul puternicei cetăți pe care romanii o înălțaseră în munți, se străduiește să stingă vechile vrăjmășii și să-și apropie poporul dac. Dinspre mieznoapte se vestește primejdia invaziilor barbare. Numai laolaltă, romanii și dacii puteau stăvi această amenințare.

ABONAMENT: prin oficiile și agentile P.T.R. Cîșitorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM, serviciul export-import.

REDACȚIA: Piața Scintilei nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10
ADMINISTRAȚIA: Editura "Scintila" - TIPA BILU, C.P.C.S.

Prezentarea artistică: ALBIN STĂNESCU
Prezentarea tehnică: NIC NICOLAEȘCU

File de istorie

EXPEDIȚIE PIONIEREASCĂ PE URMELE EVENIMENTELOR DIN AUGUST 1944

A devenit o tradiție ca în fiecare vacanță, numeroase echipaje participante la Expedițiile «Cutezătorii» să înscrie în itinerarul lor și orașul București, urmărind aici, printre alte obiective, și vizitarea unor locuri și monumente legate de insurecția națională armată, antifascistă și antiimperialistă, de lupta eroică a poporului nostru din zilele fierbinti ale lui august 1944. Nu de mult, am avut prilejul să însoțim prin Capitală un asemenea echipaj de pionieri hunedoreni.

Itinerarul a început cu o vizită la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România. Un prim popas se face în sala 7, ale cărei exponate ne poartă cu gândul în urmă cu 32 de ani, în zilele celui august care a deschis în istoria țării noastre o nouă eră. Aici, pionierii echipajului hunedorean s-au întâlnit cu un vechi militant al mișcării muncitorești, tovarășul **Mihai Magheru**. Împreună, străbat sala.

(Continuare în pag. 2-3)

Cutezătorii 34

REVISTĂ SAPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

În acest număr:

- **FORUM '76**
- Pagini din copilăria unui cutezător: **AUREL VLAICU**
- **COPIII ȘI NATURA**, de acad. **EUGEN A. PORA**
- Rezultatele concursului nostru literar „**GALERIA CUTEZĂTORILOR**”

JOI, 19 AUGUST 1976,
ANUL X (NR. 465)

EXPEDITIE PIONIEREASCĂ PE URMELE EVENIMENTELOR DIN AUGUST 1944

(Urmare de pe copert a 1)

...Un fragment de steag. Pinza roșie păstrează în culoarea ei urmele trecerii timpului.

— Este o fișe dintr-un steag pe care muncitorii l-au purtat la întrunirea-fulger organizată de Partidul Comunist Român, în Piața Obor, în noiembrie 1940, își amintește invitatul pionierilor hunedoreni. Data a rămas memorabilă. Era în plină dictatură fascistă. Pe străzile Bucureștiului, oriunde te întorceai, te izbeai de uniforme hitleriste. Era un act de extrem curaj atunci când moartea pîndea din toate părțile, să demaști politica de dictat, să arăți căile de luptă împotriva acelor care aduseseră pretutindeni spectrul foametei, al războiului, al mizeriei. Comuniștii, revoluționarii încercați, patrioții înflăcărați, s-au arătat și atunci, ca de altfel în toate momentele grele, plini de cutezanță.

Pionierii se opresc în fața portretelor unor tineri: Nicolae Mohănescu, Pompiliu Ștefu, Justin Georgescu. Elev la Liceul «Matei Basarab», utecistul Justin Georgescu a fost arestat pentru activitate ilegală și apoi împușcat mișelește. Era numai cu puțin mai mare decît cei care îi privesc portretul aflat în muzeu....

Rînd pe rînd, pionierii se opresc în fața altor și altor exponate. Și, bucușori că alături de ei se află un comunist încercat, unul dintre cei care au trăit aceste evenimente istorice, îl roagă să le relateze amănunte în plus despre modul în care a fost pregătită insurrecția.

— Încă din septembrie 1941 — le spune tovarășul Magheru —, Partidul Comunist Român a elaborat un program complex de luptă pentru libertate și independență națională. Pentru a salva țara, partidul și-a propus chiar de la început strîngerea în jurul său a grupurilor politice, a tuturor patrioților într-un Front Unic Național. S-a luat atunci legătura cu personalități politice, cu oameni de știință, profesori, patrioți care nu puteau fi de acord cu ocuparea țării de către hitleriști.

Copiii se află tocmai în dreptul unei vitrine în care se văd mai multe semnat-uri de pe o scrisoare: C.I. Parhon, Ștefan Milcu, Mihail Ralea și alții. Sînt cei care au semnat memoriul de protest împotriva politicii guvernului dictatorial, cerînd ieșirea României din războiul hitlerist.

— În acele zile de acțiune revoluționară, continuă să povestească M. Magheru, comuniștii s-au aflat acolo unde era primejdia mai mare: sabotau

mașina de război hitleristă, organizau acțiuni de partizani, loveau în producția destinată frontului. În conspirativitatea cea mai adîncă, îi pregăteau pe muncitori pentru participarea la luptă armată, organizînd formațiunile de luptă patriotice. Măsurile pe care le-a luat partidul în acel răstimp au fost hotărîtoare pentru întregul curs al luptei de eliberare.

— Unde v-ați aflat în ziua de 23 August 1944? întrebă unul dintre pionieri.

— Încă din 1943 fusesem arestat și dus, împreună cu alți comuniști, la închisoarea Văcărești. În închisoare, paza se înăsprise foarte mult. Condițiile de viață erau insuportabile. Mulți dintre noi erau slăbiți și bolnavi, iar legătura cu tovarășii de afară se stabilea foarte greu. N-am să uit niciodată bucuria noastră cînd tatăl meu, într-o vizită pe care mi-o făcuse la vorbitor, odată cu ceva alimente a reușit să-mi strecoare și un număr din «România liberă» ilegală. Cu puțin înainte de 23 August ni se transmisese de către

conducerea de partid să luăm toate măsurile de apărare, întrucît hitleriștii în retragere ar fi putut, cum au procedat în alte locuri, să ne extermine. Imediat am trecut la organizarea unor echipe care vegheau zi și noapte. La 24 august, după-amiază, am reușit să fim eliberați nevătămați.

Intovărășiți de invitatul lor de onoare, copiii privesc imaginile unor case bucureștene aflate în muzeu, locuri în care au fost definitivitate planurile de insurrecție din August 1944. În aceste case, cu aspect obișnuit, alese cu deosebită grijă — pentru că amenințarea Gestapoului și a Siguranței era cumplită —, P.C.R. a scris cea mai extraordinară pagină din istoria țării noastre. O nouă eră se deschidea României — era socialistă...

— Și bunicul, bunul, cum îi spuneam noi, este comunist. A luptat și la Debrețin. A apărut o șosea dinspre care amenințau trupele hitleriste. A primit și o decorație — spune cu îndreptățită mîndrie pionierul Valeriu Babău...

Expediționarii își continuă drumul. De data aceasta, alături de ei se află un participant la luptele de apărare a Bucureștiului, generalul în rezervă **Marcel Olteanu**. Pașii ne poartă acum spre Academia Militară, aflată în piața largă, străjuită de Monumentul Eroilor Patriei, înconjurat de un întins basorelief evocînd principalele momente din lupta poporului nostru pentru independență și libertate socială.

— Iată-ne chiar aici, unde, la 24 și 25 august 1944, a avut loc un atac puternic împotriva hitleriștilor, începe generalul M. Olteanu. Aici se afla, pe atunci, Școala superioară de război, pe care hitleriștii o transformaseră într-o adevărată fortăreață. Ferestrele

Muzeul Militar Central. În scurtul popas făcut aici, membrii echipajului vizitează sala în care exponate de tot felul — arme capturate de la trupele hitleriste, ordine de zi, fotografii, citate din presa vremii, hărți de front — ilustrează sugestiv declanșarea și desfășurarea insurrecției și participarea României la războiul antihitlerist. Iată-i urmărind pe harta Capitalei luptele din zilele de 24 și 25 august, duse de ostașii armatei noastre, cu sprijinul formațiunilor de luptă patriotice, pentru lichidarea punctelor de rezistență ale hitleriștilor.

— Aici e Academia Militară. Pe unde am trecut noi. Iar aici e Băneasa, unde o să mergem.

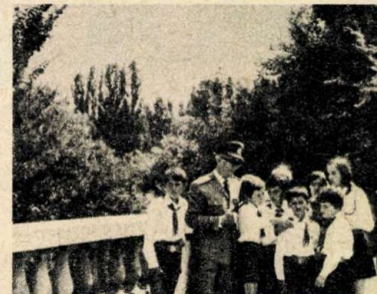
Atenția le este reținută, însă, și de harta țării pe care, privind-o, își dau seama că insurrecția a izbucnit concomitent și în alte centre: la Constanța, pe Valea Prahovei, la Turnu Severin.

— Se poate vedea și constata că începînd cu noaptea de 23 spre 24 august, pămîntul țării noastre ardea sub picioarele hitleriștilor — le spunea

erau acoperite cu saci de nisip, lăsînd libere numai spații pentru țevile de armă. Înălțimea permitea hitleriștilor să țină sub foc întreg spațiul înconjurător, ceea ce făcea dificilă înaintarea ostașilor noștri. Un atac și încă un atac, venite din partea dinspre nord, n-au dus la nici un rezultat.

A doua zi, 25 august. De data aceasta, atacul începe dinspre sud. Un atac navalnic.

Înconjurînd clădirea, pionierii își imaginează această luptă pe viață și pe moarte, pentru lichidarea unei fortărețe hitleriste. Generalul care-i întovărășește le arată ferestrele clădirii Academiei Militare de astăzi, de unde, odinioară, hitleriștii au fluturat steagul alb de prederă, loc unde trufia fascistă a suferit o grea înfrîngere.

copiilor generalul Olteanu. Ura poporului nostru față de cîmpăritori s-a declanșat cu o forță teribilă, care pînă la urmă i-a strivit. Numai în aceste două zile a fost curățată o mare parte a teritoriului țării, mii și mii de hitleriști fiind, fie uciși în lupte, fie luați prizonieri. Ca aceștia de pildă.

Pionierii privesc îndelung o fotografie-document care arată un mare grup de hitleriști, trecînd prin fața Ateneului Român, escortați de ostași ai armatei noastre. E o imagine dintre cele mai grăitoare a ceea ce s-a petrecut în acele zile, a succesului deplin al insurrecției.

Iată-ne ajunși la Podul Băneasa, locul unei aprige înclăștări din ziua de 24 august 1944, dintre regimentul de Gardă Călare și trupele hitleriste din Pădurea Băneasa, care au încercat să le vină în ajutor celor din Capitală. Generalul Marcel Olteanu, fostul comandant al acestui regiment, îi conduce pe pionieri pe taluzul înalt al căii ferate București—Constanța, pe care se mai văd și acum urmele unor tranșee. Și noi fapte de vitejie, de eroism și fierbinte patriotism sînt relatate copiilor:

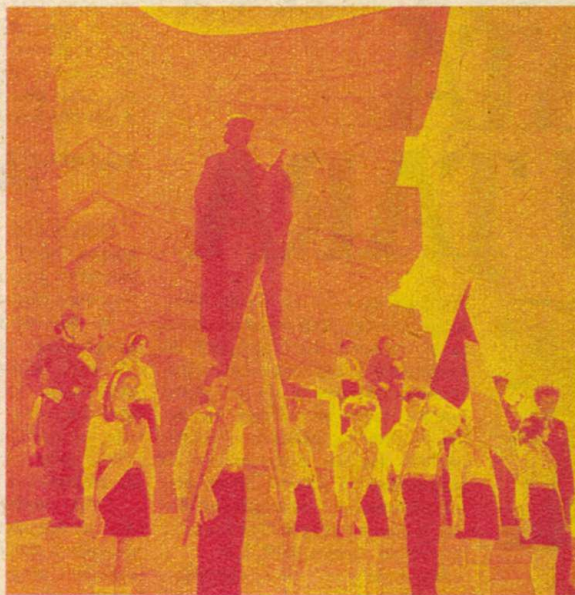
— Nu eram prea mulți, doar cîteva sute de ostași. În schimb, fiecare dintre noi eram hotărîți să ne

cei care l-au trăit, el capătă noi valențe și semnificații.

uriașul tun german. Și așa l-a lovit de bine, încît i-a întors teava cu 90 de grade, spre lac. În clipa următoare, ostașii regimentului au deschis focul cu toate armele. Loviți, hitleriștii au continuat, totuși, să atace. Dar nici unul n-a putut să treacă lar pe la orele 12 și 30 au renunțat, resturile coloanei retrăgându-se în satul Băneasa. Dar i-am izgonit și de-acolo... Așa și-au făcut datoria ostașii regimentului de Gardă Călare, care prin eroismul lor au contribuit la succesul deplin al insurecției în orașul — inimă al țării...

roșii cu tricolor, de pe plaiurile hunedorene, le-au rememorat cu prilejul interesantei lor expediții desfășurate în capitala țării. O acțiune care le-a oferit posibilitatea de a cunoaște și mai bine evenimentele petrecute în urmă cu 32 de ani, în acele zile fierbinți de august 1944, învățînd din exemplul eroilor că pentru libertatea și independența patriei nici o jertfă nu este prea mare.

În fiecare an, în zilele de 9 Mai și de 23 August, sute de pionieri — localnici sau din alte părți ale țării — își dau întâlnire la Monumentul eroilor de la Păuliș (județul Arad), ridicat în memoria ostașilor noștri căzuți pe aceste locuri, în toamna anului 1944, în crîncenă înclătcare cu cotoropirii fasciști. Vin aici, după cum se poate vedea și din fotografiile alăturate, cu brațele pline de flori — florile recunoștinței lor fierbinți față de eroii neamului nostru — și pentru a participa, ca interpreți dar și ca spectatori, la tradiționala, dar mereu emoționantă, evocare a faptelor de vitejie din războiul antihitlerist.

*Dresez un porumbel poștaş
Pînă mai ieri, zănatic și poznaș.
E greu. Îl tot momesc cu boabe încă.
I-as da bomboane însă nu mănîncă.*

*I-am dat halva dar nu vrea, mă desfide
Și cere turtă dulce cu stafide.
I-am dat firimituri de piine moale
Dar mi-a răspuns că ar dori migdale,*

Vreau ca la toamnă cu întiul ris de clopoșel
Cînd școala își deschide largă poarta,
Luciosul porumbel ca de faianță,
Venit cu noi la tabăă-n vacanță,

Să zboare iscusit, cum știe el,
Purtînd la gît un simplu bilețel:
«Venim și noi, la încheierea verii,
Robuști, bronzăți, și veseli!

Pionierii!»

AL ANDRITOIU

DE LA TRIBUNA FORUMULUI, ÎN ACTIVITATEA FIECĂREI UNITĂȚI, A FIECĂRUI PIONIER

Dimineată de vară, cu soare blând. Sus, pe catarg, pe cerul albastru se desenează drapelul taberei. În careul festiv, pionierii s-au adunat pentru încheierea celui de-al V-lea Forum Național. Cele două săptămâni de activitate se încheie cu un rodnic bilanț. Forumul a analizat modul cum organizația revoluționară a copiilor a acționat pentru îndeplinirea indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu cu prilejul deschiderii Forumului tineretului, a hotărârilor celei de-a III-a Conferințe Naționale a Organizației pionierilor. Forumul a apreciat că în cadrul unor vii dezbateri, purtătorii cravatei roșii cu tricolor au făcut un larg schimb de experiență, privind activitatea comunistă, revoluționară, prin muncă și pentru muncă. De asemenea, au fost hotărâte sarcini pentru îndeplinirea măsurilor stabilite de Congresul educației politice și al culturii socialiste, au fost stabilite noi căi de conlucrare și colaborare cu Uniunea Tineretului Comunist.

În plenul Forumului, au fost aleși pionierii membri ai Consiliului Național al Organizației Pionierilor și pionierii locțiitori ai președintelui C.N.O.P.

Reîntorși acasă, participanții la Forum vor traduce în viață, în cadrul unităților și detașamentelor, tot ce au învățat, tot ce au hotărât împreună în aceste zile fructuoase de lucru.

CRESTEM ODATĂ CU ȚARA

JURNAL DE BORD

O ZI, ORAȘUL A FOST NUMAI AL COPIILOR

Se părea, în acea zi de duminică, că orașul fusese luat în stăpânire de copii. Invadate de sute și sute de purtători ai cravatei roșii cu tricolor, răsundind de cîntece și voioșie, străzile cunoșteau o animație neobișnuită. În scurtă vreme, mulți dintre locuitorii orașului, care la început priviseră din balcoane, de la ferestrele caselor, se aflau și ei alături de copii.

Răsună puternic goarele! Este semnalul care îi reunește pe cei peste 5000 de pionieri. Ca un fluviu ce-și adună apele se întregesc imensa coloană. Sint laolaltă participanții la Forum, purtîndu-și cu mîndrie drapelele, pionierii gălățeni, în frunte cu renumita lor fanfară, numeroși pionieri din județele apropiate, invitați la marea paradă. Trec detașamentele! Marele bulevard ce duce spre faleză Dunării pare acum fără sfîrșit. Cît cuprinzi cu ochii — copii frumoși, îmbrăcați sărbătorește, cu fețe zîmbitoare și priviri luminoase. Trec în pas cadențat, în ritmurile fanfarei și ale marșurilor cîntate de ei. Este o revărsare de tinerțe, de voioșie, de mîndrie pionierească. Cei care privesc îi aplaudă cu înșuflețire.

DUNĂREA ȘI-A ÎNCETINIT CURSUL...

Poate că niciodată n-au avut atîția spectatori — și încă din

întreaga țară — ca acum. De-a lungul fazei, pînă departe, copiii, ca și oamenii mari, așteaptă cu nerăbdare începerea festivalului tehnico-aplicativ și de pregătire pentru apărarea patriei. Invitației pionierilor gălățeni — susținătorii acestui program — îi răspunsese cu plăcere însuși primarul orașului, tovarășul Ion Bejan, prim-secretar al Comitetului municipal Galați al P.C.R.

lată-i, în pas vioi și cadențat, mai întîi pe tinerii sportivi îmbrăcați în costumele specifice

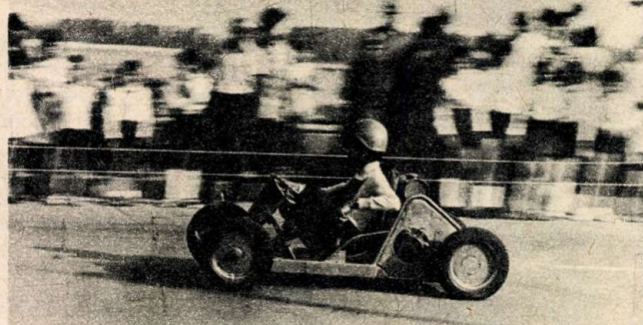
știe să-l redreseze, să creeze alte momente spectaculoase. Aplauze binemeritate. Aplauze înșuflețite pentru toți acești copii minunați, care au organizat petrecerea unei după-amiezi în mod util și plăcut, în apropierea Dunării, care, spun unii, și-a încetinit cursul pentru a fi și ea martoră și pârtașă frumosului festival.

SOARELE A RĂSĂRIT MAI DEVREME

Deși zorile de abia mijesc, în curtea largă a taberei răsună puternic goarele. Deșteptarea! Soarele a răsărit mai devreme azi.

În dormitoare începe zarva pregătirilor de plecare. Nimeni nu pare somnoros, nimeni nu zăbovește în pat. «Vezi, ia și undița», «Ai pus și culorile?», «Să nu îndoii foile de la ierbar!», «N-ai uitat costumele de plajă?», «la pachetul cu cadouri...»

Griji, multe și plăcute griji. Azi se pornește într-o frumoasă și inedită călătorie pe Dunăre, cu vaporul, pînă la Tulcea, apoi pe ambarcațiuni trase de remorcere, pînă adînc, în Delta.

tenismenilor, fotbalistilor, patinatorilor, micilor milițieni, pompieri sau marinari, în frumoase costume populare din diferite zone ale județului.

Emoționați, dar hotărîți să-și dovedească măiestria, munca lor perseverentă în cercuri, micii tehnicieni fac ultimele revizii aparatelor care urmează să-și ia avînt pe pămînt, în aer sau pe apă. Pînă sus, departe, unde nu se mai zăresc decît ca un punct mititel, se înalță rachetele, lăsînd în urma lor dîre albe de fum. Pe asfalt, printre jaloane, cu o îndeminare demnă de invidiat se strecoară carturile, pernele de aer. Sint momente cînd din multime se aud exclamații de participare totală la pasionanta întrecere. O pasăre mare, azurie, planează deasupra tuturor. Privirile o urmăresc cu interes. «O să cadă!» izbucnește cite cineva, privindu-i virajele periculoase. Dar, nu. Mîna sigură a pionierului care dirijează, minunatul aeromodel

VÎNT BUN LA PUPA!

Entuziasmul este general. Vaporul «Banatul», elegant, confortabil, cu frumoase saloane de așteptare, este la dispoziția copiilor. Iar ei, ca întotdeauna curioși, nerăbdători să afle și să vadă tot, cercetează! În cele patru ore de călătorie n-a rămas nimic nedescoperit. Și, în nici un caz, bufetul...

Să nu uităm însă că aici gazde sint marinarii. Și cite nu pot ei povesti? Comandantul vasului,

ceilalți marinari stau, rînd pe rînd, de vorbă cu micii călători, le povestesc despre interesanta lor meserie.

BUN SOSIT!

— Cum? Am și ajuns? se întreabă cu regret copiii, simțind manevrele de acostare. Curînd însă, tristețea face loc bucuriei: pe mal flutură cravate roșii cu tricolor. Sint prietenii, copiii tulcenii veniți să-i întîmpine, să le ofere ospitalitate. S-au pregătit pentru această zi în mod deosebit, ca niște gazde atente, grijulii. Pionierii, toți pionierii orașului

pentru a le înmîna darurile frumose meșteșugite de ei în cercurile tehnice, în cele de mîini îndemînatice.

Împreună, participanții la Forum și pionierii tulcenii au pornit într-un impresionant marș pionieresc, prin înșoritul oraș dunărean. Vizitele în oraș, la Muzeul de arheologie, la Muzeul Deltei, ca și la Monumentul independenței înălțat pe colnicul Hora s-au desfășurat sub conducerea competentă a pionierilor ghizi, membri ai securilor de istorie, de turism, sau de biologie. Astfel încît, schimburile nu s-au oprit la vederi și insigne, ci au cuprins

o arie mult mai largă privind istoria acestor locuri, semnificațiile unor monumente, realizările pionierilor.

«LA TRECUTU-ȚI MARE, MARE VIITOR...»

Cît cuprinzi cu ochii, în larga piață civică a municipiului Tulcea, străjuită de impunătoarea statuie a lui Mircea cel Bătrîn, întîlnești bluze albe și cravate roșii cu tricolor. Au sosit aici cu toții — oaspeți și gazde — pentru a se întîlni cu tovarășul Ion Velișcu, prim-secretar al Comitetului județean Tulcea al P.C.R.

Cuvintele calde, de bun sosit, prezentarea înșuflețitoare a prezentului și viitorului acestor meleaguri, datele și cifrele impresionante care vorbesc despre dezvoltarea impetuoasă a județului, au conturat imaginea frumoaselor perspective ce se deschid acestor locuri.

În continuare, pionierii orașului Tulcea au prezentat un montaj muzical-literar, încheind astfel o zi bogată în activități. A doua zi, avea să înceapă călătoria în Delta...

ELENA MĂNESCU

CUTEZĂTORII DELTEI...

...așa li se spune fiilor acestui minunat colț de țară. Harnici, veseli, pentru ei Forumul a însemnat nu numai o sărbătoare, dar și un prilej de a organiza interesante activități. Iată, două ștafete cicloturistice au străbătut zeci de kilometri, aducînd cu ele pînă aici, la porțile de ape ale județului, mesajul de prietenie, de frumoase angajamente pionieresti ale tuturor copiilor acestor meleaguri. Din Slava Rusă sau Babadag, din Stejaru sau Frecăței, unitățile pionieresti și-au trimis reprezentanți aici, la Tulcea, pentru a-i întîmpina pe prieteni,

Pionierii

membri ai Consiliului Național al Organizației Pionierilor

Ispas Marinela, Streifeld Norica, Ilea Ion-Ilie (jud. Alba); Crișmaru Daniela, Cociuba Nică, Săbău Gheorghe (jud. Arad); Oancea Ovidiu, Dobrescu Daniel, Suța Alina, Toma Mihaela (jud. Argeș); Matei Corina, Anghel Celestina, Ichim Daniela, Mitrea Nicolae, Popa Ion (jud. Bacău); Țirlea Mihai, Boleac Viorel, Reștea Carmen, Bucurean Adrian (jud. Bihor); Pop Voicu, Kertesz Ecaterina, Lostun Mioara (jud. Bistrița-Năsăud); Hanceru Lenuța, Alupoie Corina, Hertanu Laura, Fediucl Lici Costel (jud. Botoșani); Preidt Adolf, Grigorași Ariadna, Ercuș Violeta, Moraru Adrian (jud. Brașov); Tatomir Paula, Bălan Doina, Moțoc Octavian (jud. Brăila); Toader Viorica, Dreneș Daniela, Ciresaru Claudiu, Dimciu Cecilia (jud. Buzău); Truță Gheorghe, Iorga Virgil, Faliboga Sanda (jud. Caraș-Severin); Popa Mariana, Pop Maria, Iobagă Elisabeta, Neamțu Gheorghe (jud. Cluj); Mitroi Angela, Gîrleanu Adrian, Ioan Mirela, Popescu Vasile (jud. Constanța); Para Arpad, Budai Laszlo, Hermeneanu Tiberiu (jud. Covasna); Nae Elena, Arambaș Marian, Costescu Octavian, Gheorghe Felicia, (jud. Dîmbovița); Ghițuran Lucia, Marinescu Daniela, Preda Marian, Nicolau Tania (jud. Dolj); Lupu Olimpia, Trușan Ionel, Banciog Petrică, Nicolae Sanda (jud. Galați); Giubega Gabriela, Orzan Mihaela, Chiriac Romică, (jud. Gorj); Antal Gabriela, Suciu Antoaneta, Lakatos Ferenk (jud. Harghita); Bulz Măruța, Kovacs Judith, Sușman Sebastian, Giurgiu Septimiu (jud. Hunedoara); Grădeanu Elena, Stănescu Rodica, Ilie Marcel, (jud. Ialomița); Peteanu Manuela, Blaj Romică, Turcu Petru, Dincă Lăcrămioara, Dumitrache Florentina (jud. Iași); Bobircă Nicoleta, Toșcă Ion, Marcu Constantin, Dumitrache Ioana (jud. Ilfov); Zaharia Claudiu, Lazăr Sorin, Pop Mariana, Batizi Reka (jud. Maramureș); Milies Liviu, Ieremici Bojin, Manea Camelia (jud. Mehedinți); Gheorghe Rossana, Florea Mihaela, Sticlaru Adrian, Balasz Janos (jud. Mureș); Botezatu Claudiu, Iacob Doina, Olteanu Constantin, Diaconu Carmen (jud. Neamț); Chiriac Ștefan, Diaconu Sorina, Stancu Iulia, Predescu Marian (jud. Olt); Nicolae Andra, Scate Tatiana, Dochia Aurelian, Ivașcu Camelia, Tătaru Bogdan (jud. Prahova); Boitor Romulus, Buiar Elisabeta, Coșarcă Ștefan (jud. Satu Mare); Țap Viorica, Săbău Pavel, Gyalay Ecaterina, (jud. Sălaj); Marcu Gheorghe, Dikinger Crista, Făgărășan Traian (jud. Sibiu); Cupceac Dorina, Măngiurea Elena, David Gheorghe, Lidia Ciofu, Blănaru Lăcrămioara (jud. Suceava); Toma Amalia, Dirvă Nelu, Marghidan Eugen, Bratu Cristina (jud. Teleorman); Chioreanu Cornelia, Bugariu Lia, Skrabala Alfred, Petrov Gheorghe (jud. Timiș); Terteș Adrian, Gîmfăleanu Doru, Sinteian Lila, (jud. Tulcea); Păduraru Vasilica, Partene Gigi, Stupu Benone, Trifu Landiana (jud. Vaslui); Brînaru Emil, Lupu Tatiana, Căleală Damian, (jud. Vâlcea); Dinu Eugen, Vilcu Roxana, Popa Valentin (jud. Vrancea); Dima Daniela, Tătar Florin, Naca Luminița, Petrescu Luminița, Gherguț Dan, Ene Laurențiu (București).

PIONIERII LOCTIITORI AI PREȘEDINTELUI C.N.O.P.

Ispas Marinela
Alba

Crișmaru Daniela
Arad

Oancea Ovidiu
Argeș

Matei Corina
Bacău

Țirlea Mihai
Bihor

Pop Voicu
Bistrița-Năsăud

Hanceru Lenuța
Botoșani

Preidt Adolf
Brașov

Tatomir Paula
Brăila

Toader Viorica
Buzău

Truță Gheorghe
Caraș-Severin

Popa Mariana
Cluj

Mitroi Angela
Constanța

Para Arpad
Covasna

Nae Elena
Dîmbovița

Ghițuran Lucia
Dolj

Lupu Olimpia
Galați

Giubega Gabriela
Gorj

Antal Gabriela
Harghita

Bulz Măruța
Hunedoara

Grădeanu Elena
Ialomița

Peteanu Manuela
Iași

Bobircă Nicoleta
Ilfov

Zaharia Claudiu
Maramureș

Milies Liviu
Mehedinți

Gheorghe Rossana
Mureș

Botezatu Claudiu
Neamț

Chiriac Ștefan
Olt

Nicolae Andra
Prahova

Boitor Romulus
Satu Mare

Țap Viorica
Sălaj

Marcu Gheorghe
Sibiu

Cupceac Dorina
Suceava

Toma Amalia
Teleorman

Chioreanu Cornelia
Timiș

Terteș Adrian
Tulcea

Păduraru Vasilica
Vaslui

Brînaru Emil
Vâlcea

Dinu Eugen
Vrancea

Dima Daniela
București

VĂ MULȚUMIM DIN ADÎNCUL INIMII, DRAGI GĂLĂȚENI

Timp de două săptămîni am fost oaspeții dumneavoastră. Timp de două săptămîni am simțit atenția deosebită, grija părintească cu care ne-ați înconjurat. Aș vrea, în numele tuturor participanților la cel de-al V-lea Forum Național al Pionierilor, să vă transmit cele mai vii mulțumiri, odată cu sentimente alese de recunoștință pentru condițiile excelente create în organizarea și desfășurarea activității noastre.

Pentru noi, iubii tovarăși, cunoașterea directă a efortului și entuziasmului cu care toți oamenii muncii de pe aceste meleaguri ale țării, ca pretutindeni în România socialistă, acționează în împlinirea Programului Partidului Comunist Român, constituie o adevărată lecție de istorie, o lecție vie a patriotului socialist și a înaltei responsabilități revoluționare.

Vă încredințăm, cu puterea cuvîntului pionieresc, că așa cum ne-a învățat partidul, tovarășul Nicolae Ceaușescu, nu vom precupeți nici un efort în a ne forma prin muncă și pentru muncă, în spirit revoluționar, în a ne căli în activitatea practică, pentru a deveni oameni adevărați, ostași de nădejde ai Partidului Comunist Român, pricepuți constructori ai socialismului și comunismului în patria noastră.

Vă dorim sănătate și fericire, multe succese în activitatea ce o desfășurați.

Primiți căldurosul nostru salut pionieresc «Tot înainte»!

pioniera **DANIELA DROGOREANU**
București

**Către
Comitetul Central al Partidului Comunist Român,
tovarășului Nicolae Ceaușescu,
Secretar general al Partidului Comunist Român**

Reprezentanții celor peste două milioane de purtători ai cravatei roșii cu tricolor, întruniți la Galați, în cel de al V-lea Forum Național al Pionierilor, adresăm conducerii partidului, Dumneavoastră personal, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, cel mai apropiat părinte, prieten și îndrumător al tinerei generații, al tuturor copiilor țării, gândurile și sentimentele de nețărmurată dragoste și recunoștință pentru grija permanentă pe care ne-o purtați în făurirea prezentului și viitorului nostru fericit.

Forumurile pionierești instituite din indicația Dumneavoastră, tovarășe secretar general, constituie o înaltă școală de educație comunistă, revoluționară a pionierilor, s-au transformat în adevărate tribune de analiză și dezbateri a activității desfășurate, într-un cadru de afirmare a democrației în viața de organizație, de stimulare a inițiativei copiilor, de antrenare a acestora la conceperea, organizarea și desfășurarea întregii activități politico-educative a Organizației Pionierilor.

Forumul Național din acest an, desfășurat sub genericul «Crestem odată cu țara», în climatul de puternică angajare a întregului nostru popor, pentru înfăptuirea Programului partidului adoptat de cel de al XI-lea Congres al P.C.R., a prevederilor cincinalului afirmării plene a revoluției tehnico-științifice a realizat un amplu bilanț al modului în care se înfăptuiesc indicațiile cuprinse în strălucita Dumneavoastră cuvântare rostită la ședința de deschidere a Forumului tineretului, a consemnat cu nespusă mândrie participarea entuziastă a celei mai tinere generații — pionierii — la eroica muncă desfășurată de părinții și frașii noștri mai mari, în frunte cu comuniștii, pentru continua înflorire a patriei noastre socialiste.

Vă raportăm, mult iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, că, noi, asemenea tuturor pionierilor și școlarilor ne-am angajat în această perioadă pe frontul muncii patriotice, participând, sub deviza «Spic cu spic patriei snop», la vasta acțiune de stringere și depozitare a recoltei; totodată, în toate județele țării am acționat mai bine pentru realizarea activităților de muncă în cadrul microcooperativelor agricole de producție, al loturilor și fermelor școlare, ne-am organizat tabere de muncă și odihnă ale pionierilor și școlarilor. În același spirit sîntem hotărîți să participăm la pregătirea și amenajarea prin muncă a laboratoarelor, atelierelor și sălilor de clasă, în vederea deschiderii noului an școlar, precum și la campania agricolă de toamnă.

Puternic stimulați de îndemnurile calde pe care ni le-ați adresat în repetate rînduri, de a îndeplini cea mai importantă îndatorire patriotică pe care o avem — învățătura, realizăm o temeinică analiză a activității politico-educative desfășurată timp de un an, noi, participanții la Forumul Național, ne-am angajat să facem totul pentru sporirea contribuției Organizației noastre la educarea prin muncă și pentru muncă, în spirit revoluționar, a tuturor copiilor țării, români, maghiari, germani și de alte naționalități, să învățăm cu pasiune și perseverență pentru cucerirea celor mai înalte cote ale științei și tehnicii, pentru a ne dezvolta imaginația, creativitatea și inventivitatea și a ne însuși cele mai nobile virtuți ale omului de tip nou, care luptă pentru cauza socialismului și comunismului.

Urmînd îndemnurile Dumneavoastră înțelepte, împreună cu frașii noștri mai mari, uteciștii, am stabilit noi căi de conlucrare și colaborare care vor contribui și mai mult la adîncirea și perfecționarea activității noastre comune, dedicate educației comuniste, militant-revoluționare a întregii tinere generații. Sîntem hotărîți să acționăm în cadrul Organizației Pionierilor pentru cunoașterea și însușirea politicii marxist-leniniste a partidului și statului nostru, să intensificăm preocupările pentru educarea tuturor copiilor în spiritul patriotismului socialist, al unității și frăției întregului nostru popor.

Vă încredințăm, mult iubite tovarășe secretar general, că noi, pionierii, vîlstare viguroase ale partidului, nu avem dorință mai fierbinte decît aceea de a fi demni urmași ai strămoșilor noștri, care au luptat cu vitejie pentru libertate, independență și dreptate socială, ai comuniștilor care dăluiesc cu dăruire și eroism noul și strălucitorul chip al țării.

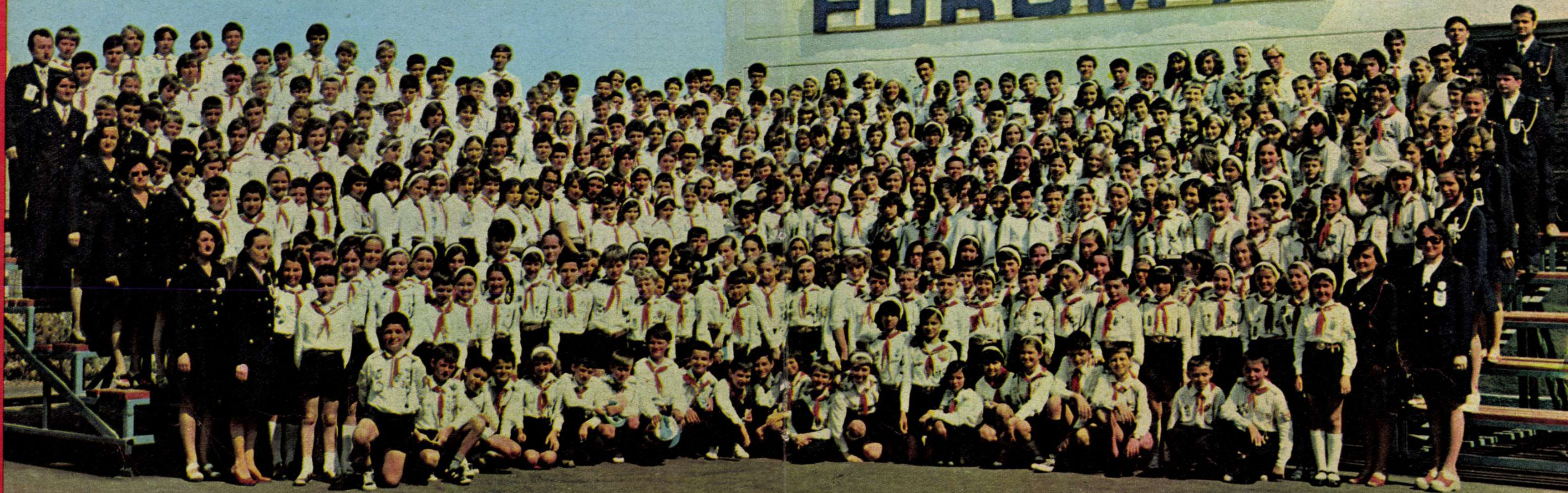
Înflăcărați de apelul pe care ni l-ați adresat de la tribuna Congresului educației politice și al culturii socialiste, însuflețiți de luminosul exemplu al vieții și activității Dumneavoastră de adevărat patriot și revoluționar, de neînficat luptător și apărător al idealurilor comuniste, ne angajăm, în fața partidului și poporului, a Dumneavoastră, mult iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, în numele tuturor pionierilor țării, să învățăm și să muncim în așa fel încît să merităm dragostea, grija părintească și încrederea pe care Dumneavoastră, partidul, întregul nostru popor ni le acordați, să răspundem prin fapte minunatelor condiții de muncă și viață ce ne sînt create, să contribuim din plin, pe măsura puterilor noastre, la înfăptuirea politicii interne și externe, a hotărîrilor Congresului al XI-lea al P.C.R.

Participanții la cel de al V-lea
Forum Național al Pionierilor

CRESTEM ODATĂ CU ȚARA

FORUM '76

O ÎNTÎMPLARE NEOBIȘNUITĂ PE-O VREME DE SECETĂ, O LECȚIE DE NOBILĂ AMBIȚIE

Un nou capitol din romanul «Copilăria unui Icar»

de **Jon Dodu BALAN**

ILUSTRAȚIE DE **Jon Donca**

Era în dricul verii, pe la amiază. Soarele dogorea ca un cuptor încins, pirjolind necruțător porumbul verde, trifoiul, lucerna, măzărichea și florile de pe cîmpuri. Griul era copt și spicile lui străluceau ca aurul în aerul greu, fierbinte, precum o apă dată în clocot. Era o secetă cum nu mai fusese nici-o dată.

Secătuseră izvoarele de pe pășuni și în fîntînile de pe cîmpuri nu mai rămăsese ră decât smîrcuri nămoioase. Ciuturile lor stăteau triste și părăsite în bătaia soarelui care le uscăse și le descheia se ca pe niște hîrburi năruite. Vitele slăbiseră peste măsură, erau numai piele și os. Oamenii își luau dis-de-dimineasă, de departe, de la un izvor care mai lăcrima cîteva picături, apa în buduroaie de pămînt și fedeleșuri de lemn, pentru a avea la seceriș.

Era în toiul secerii și setea-i seceră pe ei cum seceră ei griul.

Pretutindeni ieșiseră cu toții, cu copii și bătrîni, în lanuri, să strîngă griul. Scăldați în razele dogoritoare, cu fețele năclăite de praf și sudoare, încovoiați ca de o povară nevăzută, cu seceră la rădăcina spicelor, păreau o puzderie de semne de întrebare, împrăștiati de soartă peste cîmpuri. Era o zăpușeală istovitoare și o liniște grea, neobișnuită, ca de mormînt. Se auzea liniștea și se vedea aerul cum numai în zilele fierbinți de vară se poate întîmpla. Șirurile lungi de oameni înaintau în apa aurie a griului, tăcuți, resemnați și hotărîți totuși să-și facă lucrul așa cum au apucat din moși-strămoși.

Nu se strigau, nu-și șopteau, nu aveau nimic a-și comunica. Își priveau demni destinul în fața și tăiau spicile cu o repezeală de ziceai că s-au luat la întrecere. Din cînd în cînd, prin aerul uscat se ridica spre vîntul apăsător al tărilor un cîntec trist ca o pasăre bolnavă:

Nici o boală nu-i mai gre

Ca vara la seceră...

Într-un lan de griu, Aurel cu fratele său Ion legau snopii în urma celorlalți secerători din familie. Ieșiseră cu toți să-l termine repede, să nu se scuture pe jos, că-i scump și-i păcat să-l risipești. Vorbele cîntecului i se lipiră de suflet. Ascultă atent și regretă din toată inima că nu-l mai aude.

«Ce-o fi spunînd, oare, mai departe, cîntecul?»

Nu se mai auzea decât o melodie sfîșietoare. Parcă-i jelea pe cei morți, parcă-i blestema pe grofii hrăpăreți, parcă se anima de o nădejde, parcă certa pămîntul însetat pe care cădea din belșug sudoare și lacrimă.

Sora sa cea mică își scăpă seceră în picior și pămîntul însetat, ca buza arsă de pojar, îi bea singele ca o sălbăticiune.

Cînd văzu singele cum țîșnește, fetița izbucni în plîns.

— Așa, zise Ion, dă-i și lacrimi, că-i însetat, săracu, de-i crapă buza.

Lelea Ana îl certă că vorbește astfel cu fetița, rupse o fișie din poalele albe și o legă la picior, încredințînd-o că trece durerea și rugînd-o să nu mai plîngă.

Aurel nici nu băgă de seamă întîmplarea, furat fiind de vorbele cîntecului. Era de acum băiat răsărit, de liceu, și-l preocupa soarta celor năpăstuiți.

«Ce viață amară, ce viață ciinească», se gîndi el, cu o minie pe care nu știa împotriva cui s-o îndrepte mai întîi.

Era luna lui cuptor, cu arșiță mare, și vremea avea de oameni mila cucului. Oamenii aceștia însetați, infomețați și trudiți, de pe cîmpuri, nu dormiseră zile și nopți, în schimb le admiseseră norocul pe o pală de fin cosit, cum doarme, uneori, doru-n doină. Pe o vreme ca asta și cu mijloace atît de primitive de muncă, secerișul era, într-adevăr, o boală grea și fără leac. O trudă istovitoare, cu foarte slabe rezultate. Munceau de se speteau și nu se alegeau cu mai nimica. Și acum a venit și seceta asta peste ei, ca o năpastă.

«Ce-o fi spunînd mai departe cîntecul?... Oare oamenii ăștia harnici și înțelepți nu s-au gîndit cum să scape barem de toanele naturii, ca să-și facă viața mai bună? Nu e totul să plîngi, și să te plîngi. Trebuie să cauți, să găsești mijloace noi de muncă, pentru a-ți ușura viața. Numai animalele se bizuie doar pe forță. Omul e dator să-și folosească mintea, inteligența, pentru găsirea fericirii.»

Legă snop după snop și se gîndea că mintea omului e în stare să lupte cu vitregiile naturii. Își amintea din cartea de istorie antică de apeductele romane care aduceau apă în orașe de la zeci și zeci de kilometri.

«De ce n-am face și noi ca ei?» se întrebă el iluminat de o mare bucurie.

Se ridică din șale și-i spuse gîndul său lui badea Dumitru:

— Sint pe aici, prin împrejurimi, atîtea rîulețe de munte, curate ca lacrima, de ce nu se gîndesc oamenii să le capteze apa cristalină și răcoritoare și s-o coboare acasă la ei, să n-o lase să se piardă în Mureș? Dacă ar face asta n-ar mai sta la cherebul seceței.

— Tu nu ești prost, răspunse badea Dumitru, dar ești nărod. Cum îți vin în cap asemenea gînduri? Cum să prinzi apa curgătoare și s-o aduci acasă, doar nu-i o pasăre s-o bagi în traistă.

— Îi mai cuminte ca o pasăre, tată dragă, iar dacă nu-i cuminte o îmblînzim noi. Unul, Prometeu, a îmblînzit în vechime fulgerul din cer și le-a dat oamenilor focul. Ce s-ar fi făcut ei fără foc?!

— O fi, mă, da nu-s oamenii cumînți. Cine mai e azi ca ăla de zici tu? Dacă te aude cineva o să creadă că ai innebunit și ne faci de ris. O să creadă că ești ca ăla care a vrut să mute Mureșul din loc cu ciuru.

— Păi, tocmai asta-i, că nu cu ciuru, ca prostu, ci pe apeducte din cărămidă, ori pe scocuri lungi din scînduri, ca romanii ăia învățați, de-or cucerit lumea cu deșteptăciunea lor, și nu numai cu armele.

— Nu te ridica tu, dragul meu, i se adresă lelea Ana, împotriva puterii lui dumnezeu. El a lăsat toate și bucuriile, și necazurile, și apa, și seceta și focul — și le îndurăm pe toate, că așa ne e datul. Seceta e o pedeapsă a celui de sus pentru răutățile noastre; or fost și-n Biblie ani secetoși atunci cînd s-or înrăit oamenii, și nimeni n-o avut ce să le facă.

— Numai că cei răi stau la umbră și beau bere, iar cei buni mor de sete pe cîmpuri. Dumnezeu nu-i alege prea bine.

— Tacă-ți gura, păcătoșule, nu lua numele domnului în deșert!

— Nu-l iau nicidecum.... Pe mine altceva mă interesează. Cum să ajut oamenii ca să nu mai sufere ca vitele. Cu o roată de moară am putea trage apa pînă aici pe cîmp, într-o fîntînă adîncă, să aibă toți să bea cît le trebuie.

Badea Dumitru nu mai zise nimic, dar se gîndi plin de bucurie că Aurel are dreptate. O fi greu ce zice el, dar s-ar putea face, dacă toți dau o mînă de ajutor.

Tăcerea se lăsă din nou peste secerătorii lui Badea Dumitru și cîntecul păru că se aude a doua oară ca o litanie:

Nici o boală nu-i mai gre

Ca vara la seceră....

Într-un tîrziu, fratele Ion îl întrebă pe Aurel:

— Dar oare oamenii o să taie griul pînă la sfîrșitul lumii tot cu amărîta asta de seceră? Pe vremuri se tăiau între ei numai cu cuțitul. Acum vîd că or descoperit lucruri noi, de se taie și se omoară de departe, de nici nu se vîd unii pe alții. Or făcut mașini de omorît oameni, de ce n-ar face și mașini de tăiat griul?

Aurel îl privi uimit, cu admirație, pe Ion:

— Bravo, Ioane! Tu ai cap mare, mă. Tu trebuia să fii la liceu, și nu eu. Eu am auzit că unii se și gîndesc la treaba asta. Atunci secerișul nu va mai fi ca-n cîntecul de adineori, o boală grea, ci o plăcere. Și nu va fi departe ziua aceea. Numai să vrea oamenii să gîndească. Omul e adevărata zeitate a lumii acesteia. Mintea lui poate face minuni. Dar tot el, omul, e și singurul diavol. Ioane, hai să ne apucăm noi să facem o mașină de secerat și una de treierat și un apeduct și....

— Ho, mă, strigă badea Dumitru, doar n-ai bolunzit! Faceți voi aici treabă ca lumea, că uite, se vede sus la munte un nor negru, acum, după trei luni de secetă, și s-ar putea să fie o ploaie, să ne scuture tot griul și să ne ia să ne ducă cu el cu tot. Voi sînteți mici, nu știți, dar eu am mai văzut de astea.

Într-adevăr, departe, departe, în zarea albastră, sus pe vîrfurile munților, se frămînta un nor și se înălța amenințător, ca un balaur.

— Numai să vie curată, se băgă în vorbă lelea Ana. E lipsă de ea, că altfel se crapă de tot pămîntul și ne înghite de vii.

Trezită de o bucurie adîncă, sora cea mică se pomeni recitînd:

Vine ploaia, las' să vie

De ce vine, ploaia știe...

În mai puțin de două ore cerul era tot acoperit de nori. Fulgere lungi despicau văzduhul și trăsnete puternice zgîlțiau parcă pămîntul din toate încheieturile. Peste cîmpuri creștea sau se lăsa o negură deasă, era greu să-ți dai seama, dar simțiai cum se înnoptează în plină zi. Secerătorii se grăbeau să-și termine postatele, să nu le culce ploaia griul. Dar deodată fură nevoiți să întrerupă, să-și strîngă hainele și trășițele cu mincare, pentru că începu un ropot nemai-văzut de ploaie. Ploua cu găleata. Curgeau parcă funii groase de apă din cer. În cîteva minute călcău cu picioarele goale prin băltoace. Ploua de parcă s-a spart cerul. După o vreme s-a mai rărit ploaia și-a început să cadă grindină mare ca ouăle de porumbel.

Secerătorii s-au acuiat care pe unde a putut. Pe sub merii pădureți de pe răzoare, sub clăile de griu ori în perpegii de lucernă. Primeau cu îngrijorare griul secerat, așezat în snopi, ori în picioare de cite cinci snopi, ori în cîld de cite douăzeci și cinci de snopi. Aurel privea și el și gîndul îi fugi la o lecție de prozodie.

«Țăranii noștri au simțul frumosului foarte dezvoltat — observă el. Uite, ei își aranjează holda de griu ca un poem: snopii sînt silabele și cuvintele, picioarele tot picioare, ca-n prozodie, iar clăile-s trofele, și holda toată e un poem.»

Se inghesuia între fratele Ion și sora mai mică și se gîndea la comparația aceasta cam îndrăzneată dar — socotea el — foarte adevărată. «Totul pe lumea asta-i făcut ca pînă la urmă să încapă într-un cîntec frumos. Un cîntec vesel sau trist, dar frumos și mîngietor pentru sufletul omului. N-a fost nimic important pe lume care să nu fi trecut pînă la urmă în cîntec. Așa-i și cu cîntecul despre seceriș.»

Nu-și termină bine gîndul și o detunătură puternică, cu ecouri prelungi, se auzi în apropiere. Toți trei se făcură mici, mici de tot și se înfundară în patele griului. La cîțiva zeci de metri, într-un lan vecin, un trăsnet căzuse pe o clăie de griu sub care se adăpostea Maria Iancului. Femeia a fost carbonizată, iar clăia a luat foc. Vîlvătaia nu s-a încins prea tare, că era griul ud, așa încît badea Dumitru și Aurel au putut fugi repede la femeie. Aurel, îngrozit de cele întîmplate, se gîndi că poate nu-i totul pierdut și le zise alor săi să sape repede o groapă și să vîre femeia pînă la gît, ca să se descarce electricitatea și să-și revie.

— Hai, tată, hai să facem așa. Știu de la fizică lucrul acesta... Își va reveni, sigur.

Badea Dumitru n-avea încredere, dar în zăpăceala aceea îi dădu crezare lui Aurel.

— Cu ce să sapi, însă, groapa? N-avem hîrleț, n-avem lopată.

Încercară să scormonească pămîntul cu mîinile, dar nu se putu. De atîta secetă era în adîncime ca piatra. Aurel știa că la capătul lanului, sub merii sălbateci în crengile cărora femeia așter-

nuse de dimineață un braț de griu, era copilul ei cel mic. Detunătura puternică îl speriasse de moarte și prin ropotul de ploaie nu se auzea decât plinsetul lui disperat.

— Hai, tată, hai să facem ceva! Trebuie s-o salvăm, n-auzi cum îi plînge copilul?

N-aveau ce să-i mai facă. Femeia murise și peste somnul ei veșnic plîngea în hohote ploaia, plîngea sfîșietor copilul care nici măcar n-o va ține minte. Și cît îl iubise....

Aurel rămase înmărmurit de durere. Ridică ochii și văzu seceră înfiptă deasupra clăii. O zmulse și o svîrli cu minie prin lanul de griu.

— Ce să faci, tată? O fi avut și ea vreun păcat. S-o fi răzbunat cerul, zise cu amărăciune badea Dumitru.

Aurel izbucni într-un plîns zgomotos, cum n-a plîns niciodată.

— N-a avut nici un păcat. Era curată ca lacrima, cum bine știi. Păcatu-i al lumii ăstea rele care a lăsat-o proastă și neșcolită. Dacă n-avea seceră pe claie, care să atragă trăsnetul cu fierul ei, nu i s-ar fi întîmplat nimic. Nu, tată, nu se plătesc păcatele cum se plătesc datoriile la grof și la crîsmă.

Aurel se aplecă, îi așternu o cîrpă peste obrazul înnegrit ca păcura și plecă spre copil.

Ploaia se porni din nou cu și mai mare înverșunare. Printre funiile ei groase de apă se îndreptă spre merii sălbateci, la copilul nevinovat, care a rămas orfan.

«Dar copilul ăsta cu ce-a mai păcătuit? Cînd a avut timp să facă păcate?» se răzvrăti Aurel în inima lui.

Nu-i de ajuns că Benjamin Franklin a descoperit paratrăsnetul, ca să aperse turnurile semețe ale bisericilor și casele înalte, făloase, și pe proprietarii lor imbuibați.

Va trebui să facem ca Prometeu...

Să învățăm zi și noapte. Să studiem și să cercetăm îndelung, pînă vom putea fura cerului trăsnetele, să le îmblînzim și să le punem la lucru în folosul oamenilor. Dacă m-ar auzi proștii, ar ride, fără îndoială. N-au decît.... Proștii nu știu decît să ridă și din cînd în cînd să plîngă neputincioși.»

Ploaia îi biciuia peste obraz, ca o răzbunare pentru gîndurile lui îndrăznețe, și scîncetul copilului se auzea din ce în ce mai stins sub merii sălbateci.

Ajuns acolo, Aurel îl luă în brațe, îl ridică în sus ca pe o ofrandă și-i zise cu o voce blîndă, dar hotărîtă:

— Durerea ta nevinovată va aduce lumii bucurie. Cu durerea ta voi întări ambițiile mele de a lua fulgerul din cer și-al stăpîni cum stăpînești un bici în mină. Vom lavi cu el nedreptatea, și nu nevinovăția.

Copilul se opri din plîns și-l privi cu ochi mari, uimiți, apoi lăsă să-i înflorească în colțul buzelor un zîmbet.

Aurel plîngea pe zîmbetul lui....

La capătul celălalt al lanului, adăpostită lîngă o claie de fin, lelea Ană începu să împletească o baladă cu neobișnuita întîmplare de pe cîmp:

La umbrița de doi meri
De doi meri și de doi peri
Este-un pat neîncheiat
Din spice de griu curat.
Dar în pat cine-i culcat?
Băiețel neîntărcat
Părăsit de mama lui
În bătaia vîntului,
În mijlocul cîmpului.
Nu l-o părăsit de rea,
C-o picat trăsnetu-n ea
Și-o lăsat în urma lui
Un copil al nimănui.
Strugurel bătut de brumă,
Rău îi, doamne, fără mumă
Că de-ai călca din urmă-n urmă
Din străin n-oi face mumă.

CONCURSUL NOSTRU LITERAR

Galeria CUTEZĂTORILOR

Lansat la sfîrșitul anului trecut, concursul nostru literar «Galeria Cutezătorilor» a îmbogățit tradiția concursurilor literare ale revistei prin faptul de a fi fost deschis tuturor cititorilor noștri: pionieri, uteciști, comandanți inst ructori, cadre didactice, părinți. Lucrările prezentate au reflectat cele mai actuale preocupări ale vieții și activității voastre de zi cu zi, aspirațiile voastre, sentimentele de profundă dragoste și atașament pentru patrie și partid. Diversitatea modalităților și speciilor literare (povestiri, schițe, portrete literare, reportaje) a oferit posibilități de emulație a spiritului creator. Interesul pe care l-a trezit «Galeria Cutezătorilor» s-a reflectat în larga participare la concurs, în multitudinea subiectelor abordate.

REZULTATELE CONCURSULUI

Premiul I, cite un aparat de filmat și Diplomă specială: **Maria Mara**, cl. a VIII-a, Tîrnăveni, jud. Mureș, pentru povestirea «Cîreșul înflorit»; **Cristina Ilieș**, Liceul de muzică, Brașov, pentru reportajul «Popas la Sărmășel».

Premiul II, cite un aparat de radio cu tranzistori și Diplomă specială: **Dănuț Spulber**, cl. a VIII-a, Șc. gen. nr. 5, Comănești, jud. Bacău, pentru povestirea «Ghiociei de la Cîreșoiaia»; **Ovidiu Nimigean**, cl. a VIII-a, Șc. gen. nr. 2 Ilva Mică, jud. Bistrița-Năsăud, pentru povestirea «Furtuna».

Premiul III, cite o gitară și Diplomă specială: **Dorel Stan**, elev, Măguri-Răcătau, jud. Cluj, pentru povestirea «Comoara»; **Dafin Mureșeanu**, cl. a VII-a, Șc. gen. nr. 1 Suceava, pentru schița «Se scuturau florile».

Mențiuni, stilouri în valoare de 100 lei și Diplomă pentru talent și fantezie: **Pintă Horațiu**, cl. a VI-a C, Șc. gen. nr. 15, Brașov; **Florentina Grigorescu**, cl. a V-a C, Șc. gen. nr. 5, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej; **Eufrosina Tomiță**, Șc. gen. nr. 80, București; **Lică Atena**, cl. a VI-a, Șc. gen. Bacea, jud. Olt; **Dana Glăjaru**, cl. a VII-a, Liceul real-umanist nr. 4, Oradea; **Adriana Grigoriu**, cl. a VIII-a, Șc. gen. nr. 114, București; **Lia Saiu**, cl. a VII-a, Șc. gen. nr. 2, Tg. Neamț; **Dorin Murariu**, Str. Făgetului nr. 78, Lugoj, jud. Timiș; **Adrian Udroui**, cl. a VIII-a, Șc. gen. nr. 1 Fieni, jud. Dimbovița; **Viorel Gafton**, cl. a VI-a, Șc. gen. Străoane-Muncelu, jud. Vrancea; **Natalia Strezea**, Șc. gen. Haliș, jud. Buzău; **Adriana Sirbu**, Lic. «Ady-Sincai», Cluj-Napoca; **Nicolae Almășan**, cl. a IV-a, Bucium-Sat, jud. Alba; **Mihai C. Constantin**, Liceul «Calistrat Hogaș», Piatra Neamț; **Radu Mureșan**, cl. a VI-a, Liceul real lernut, jud. Mureș; **Carmen Tania Grigore**, cl. a VII-a Șc. gen. Lunca Pripor, jud. Buzău; **Elena Ion**, Liceul pedagogic Tg. Jiu; **Doru Pascal**, cl. a VIII-a, Șc. gen. nr. 2 Suceava; **Florin Costea** — Liceul «Ana Ipătescu» Gherla, jud. Cluj; **Ion Cristea** — Șc. gen. Rasa, comuna Grădiște, jud. Ialomița.

Juriul acordă 300 de Diplome pentru talent și fantezie participanților la concurs, ale căror încercări literare creionează chipuri de cutezători și vădesc calități artistice.

Premiul literar «Cutezătorii» pentru lucrarea cu subiectul cel mai interesant despre pionieri — Diplomă de laureat și un casetofon: **Doina Pologea**, elevă, Liceul «Al. Papiu Ilarian», Tg. Mureș, pentru povestirile «Vecina noastră, eroina» și «Nepoții».

Premiul literar «Columna» pentru lucrarea cu subiectul cel mai interesant din viața și activitatea părinților și a fraților mai mari — Diplomă de laureat și un casetofon: **Gheorghe Truță**, elev, Liceul «Frații Buzzești», Craiova, pentru povestirile «Pădurea» și «Acasă».

Se acordă participanților adulți următoarele

Premii: **Doina Felicia Mihoc**, telefonistă, Cluj-Napoca, pentru povestirea «Columna»; prof. **Maria Ioniță**, Șc. gen. Măguri-Răcătau, jud. Cluj, pentru povestirea «Ulmul»; prof. **Ioan Filipciuc**, Casa pionierilor Rădăuți, Suceava, pentru schița-portret «Cin-tecul lutului ars»; prof. **Gheorghe Mihai**, Șc. gen. Frîncești, jud. Vilcea, pentru reportajul «Legenda despre pădurele care întineresc mereu» și schița-portret «Diamantul»; **Cornelia Ichim**, Tg. Neamț, pentru povestirea «Obiceul lui Dedică de a crește mare» și schița-portret «Taina unei profesii».

Diplome: prof. **Cornel Negrea**, Șc. gen. nr. 1, Letca Nouă, jud. Ilfov; prof. **E. Mănescu**, com. Șovarna, jud. Mehedinți; învățător **Gheorghe Alexandru**, Șc. gen. nr. 31, Craiova, miner pens. **Tomoiaș Maramureșanu**, Moisei; prof. **Vasile V. Nițu**, Zărnești-Brașov; prof. **D. Colțea**, Că-răsău-Bihor; învățătoare **Maria Merlici**, Hațeg-Hunedoara; prof. **Const. Stoica**, Pătirlagele-Buzău; prof. **Gheorghe Tănase**, Suhaia-Botoșani; prof. **Virginia Birleanu**, Vadu Moldovei-Suceava; prof. **Petru Muscel**, Pitești; prof. **Romulus Nica**, Tg. Trotuș-Bacău; tehnician **Adrian Balomir**, București; rapsod popular **Ion Baroană**, Drăcșenei-Teleorman; prof. **Alexandru Truică**, Galați; prof. **Mihai Agape**, Piatra-Neamț; prof. **Const. Manolescu**, Valea Voievozilor-Dimbovița; prof. **Bălan Irim**, Galați; prof. **Ovidiu Petri**, Nimigea, Bistrița-Năsăud; învățător **Gheorghe Drăgănescu**, Păucinești-Hunedoara; prof. **Mircea Moț**, Hunedoara; prof. **Lucian Coșulă**, Borca-Neamț; prof. **Dan Nemeș**, Nehoiu-Buzău; **Elena Cazan**, cenaclul literar «Calistrat Hogaș», Tecuci; prof. **Octavian Hanganu**, Comănești, Bacău; prof. **George Nicolae-Podișor**, Viile-Constanța.

«CUTEZĂTORII»

Patrie a inimii

Ni-i țara țară, și ni-i casa casă,
Patrie-a inimii tot mai frumoasă;
Stă frumuseții ei, drept cheazășie,
Nepieritoarea inimii frăție
A mindei noastre clase muncitoare,
Cu meșterii întinselor ogoare,
Cu cei ce dau luminii-ntruchipare.
Ei sînt poporul hotărît și demn,
Care-a jurat pe tricolor, solemn,
Că tot ce-nfăptuim pe-această glie,
Spre fericirea omului să fie!
Prin ei, ni-i țara țară, casa casă —
Patrie-a inimii, tot mai frumoasă!

DIM. RACHICI

Ne este leagăn

Acesta mi-e pămîntul cu ape mari și grîne,
cu ele cresc, cunună îi țeș la izbîndiri.
Iau munții-n înserare ca torțele de miri
să mă călăuzească și-azur iau din fîntîne.

Căldura lui mă duce spre-naltele ziduri
ce-n trece mereu puterea cetăților bătrîne,
în nimbul din furnale cîmپیile române
și-n albe viaducte duc noile roduri.

Acesta mi-e pămîntul cu aur și cu sare
cu simburi de lumini pe care-n vers îi cînt.
Ne este veșnic leagăn, odihnă și chemare
spre piscuri unde zarea își pune alb veșmînt
și-n zori ne prinde gata de-o nouă-ncumetare.

AL. RAICU

Copiii și Natura
de acad. EUGEN A. PORA

Dragi pionieri,
Invitația de a avea cu dumneavoastră un schimb de păreri și informații asupra naturii și a îndatoririlor omului față de aceasta mi-a parvenit aici, pe tărmlul Mării Negre, la stațiunea biologică «Ion Borcea», de la Agigea, unde mă găsesc împreună cu zece colaboratori din Cluj-Napoca, pentru a studia câteva dintre problemele legate de om și mediul marin.

Una dintre aceste probleme este acțiunea asupra animalelor marine a pesticidelor pe care le întrebuițăm pentru combaterea dăunătorilor care atacă uneori culturile de cereale, de legume, de fructe. Este ușor de înțeles că pesticidele împrăștiate pe câmpuri, în livezi sau grădini ajung în mări în urma ploilor și a irigațiilor, care le duc în riuri, de acolo în Dunăre și, în final în Marea Neagră. Pe Dunăre trec zilnic cantități uriașe de astfel de substanțe ce provin de pe întreg pământul Europei. Este important să se știe în ce măsură animalele marine sînt influențate de aceste substanțe aduse de fluvii și riuri.

Aici, la Agigea, urmărim supraviețuirea unor animale sau modificările de metabolism ale acestora, în urma viețuirii lor în soluții cu astfel de pesticide. Rezultatele pe care le-am obținut încă din anul trecut ne arată că ercibidele dau-nează mult faunei marine, micșorând rezistența acesteia față de variația normală a factorilor de mediu (temperatură, salinitate, oxigen, hrană etc.).

lață cum, indirect, pesticidele utilizate cu folos în agricultură produc în apele mărilor stricăciuni grave, omorînd vietățile sau micșorînd rezistența organismelor marine și astfel stricînd echilibrul biologic al oceanului planetar. Ca urmare, peștele, pe care îl apreciem atît de mult cu toții, scade în cantitate și în valoare.

Dacă ştim acest lucru, putem lua măsuri ca pesticidele să nu mai ajungă în mări, reducând cantitatea întrebuinţată la strictul necesar sau oprind apele care le contin să ajungă în mări.

Nu-i așa că o astfel de cercetare este valoroasă?

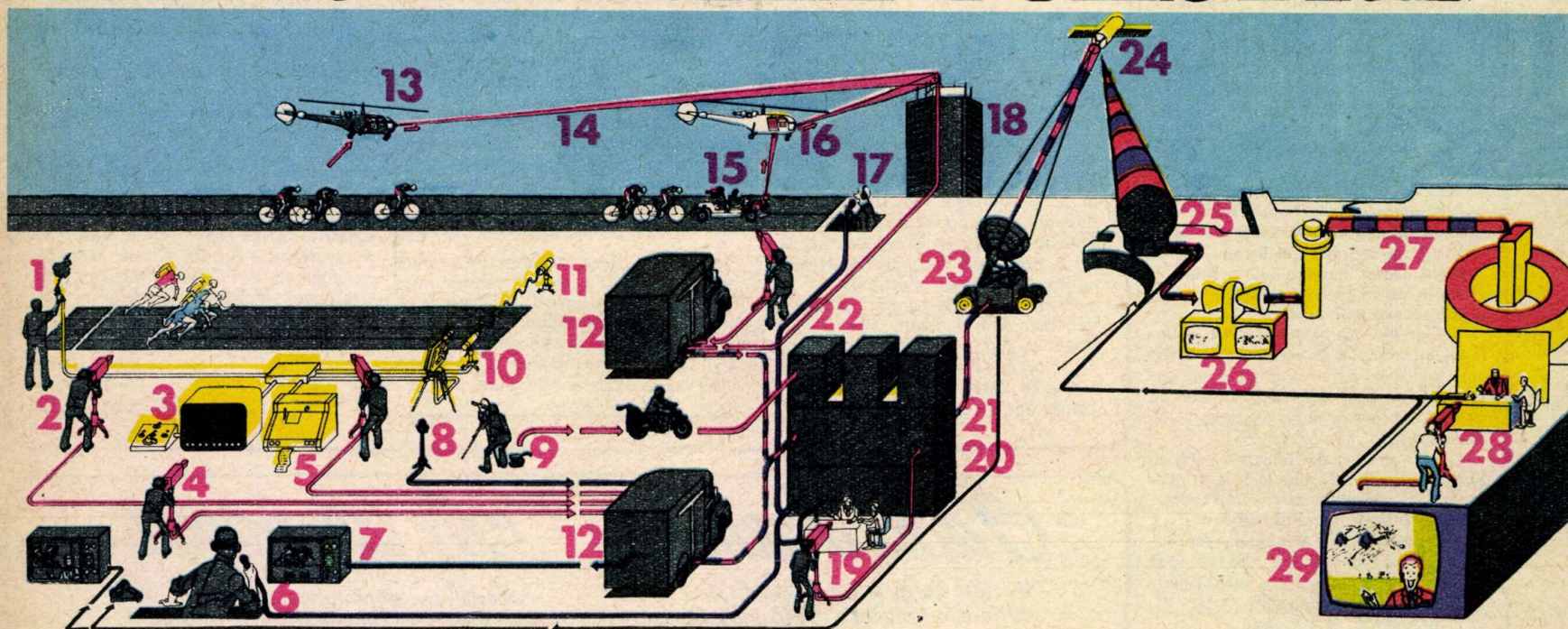
O ÎNTREBARE PENTRU VOI

Înșusirea cunoștințelor din manualele școlare este esențială pentru pregătirea elevului, dar un tînăr al zilelor noastre se informează și pe multe alte căi. Necesitatea de a fi mereu la curent cu ce este nou în știință, în cultură a primit încă o confirmare — modestă, e drept, dar grăitoare — cu ocazia ultimei apariții a concursului nostru «O întrebare pentru voi» (nr. 26/1976). Dacă mulți ani am învățat că Jupiter are 12 sateliți, cercetările efectuate în ultima vreme au demonstrat că, în realitate, familia marelui astru se compune din 14 sateliți. Informația a apărut în toată presa. De acolo au detectat-o **Nica D. Dinu** din **Ploiești**, str. Rareș Vodă nr. 16 (cel mai complet, precis și laconic răspuns), **Marinel Sălăjan** din **Bicău-Pomi**, județul **Satu Mare**, **Horia Stănescu** din **Cluj-Napoca**, str. Bucium nr. 11, **Liviu Diaconita** din **Piatra Neamț**, Școala generală nr. 3, și **Gheorghe Popișteanu** din **București**, str. Brătării nr. 3, de la care ne-au sosit primele răspunsuri corecte.

Ultimul dintre corespondenții amintiți ne propune o întrebare pentru rubrica noastră. Ne-o însușim. Așadar:

Citi sateliti are planeta Saturn si ce nume poartă ei?

INTREBĂRILE VOASTRE

CONSTANTIN DIACONU

COLUMNĂ IN MILENIU

XIV

ADAPTARE DE
VASILE MANUCEANU DUPĂ **TITUS POPOVICI**
DESENE: **VIORICA ȘI VINTILĂ MIHĂESCU**

REZUMATUL EPISOADELOR PRECEDENTE:

Din porunca împăratului Traian, soldații romani, ajutați de geți, construiesc în munți o cetate de apărare împotriva năvălirilor barbare. Dar tot acolo, în munți, sălășluiau fiii căpeteniilor dace, crescuți și conduși de uriașul Gerula, care jurase să răzbune moartea viteazului rege Decebal.

AN DUPĂ AN SE
ADAUGAU ÎN
CURGEREA VREMII.
CETATEA DIN MUNȚI
SE ÎMPREJMUISE
CU BRIIE DE PIATRĂ...

SÎNT MORTI... MORTI CU TOȚII...
ÎNȚREAGA ESCORTĂ A FOST MACELĂRITĂ!

IATĂ SEMNUL
LOR, CAPUL DE
LUP!
VESTIȚI-L
PE
TIBERIUS.

NUMAI TU AI
SCĂPAT CU VIAȚA?
CE S-A ÎNTÂMPLAT?
VORBEȘTE!

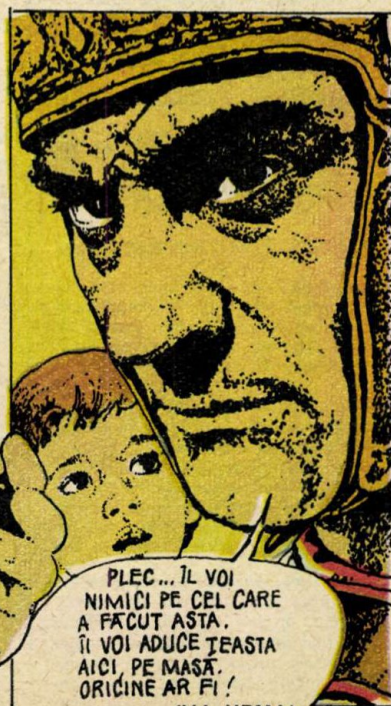

AU SPUS... DACĂ
VEȚI MAI TRIMITE
ROMEI BOGĂȚIILE
JEFUITE... AȘA VEȚI
PĂȚI... AȘA VEȚI PĂȚI...

DESTUL! AJUNGE...
NU, NU!
MI-E GROAZĂ!

DU-TE AFARĂ, SĂ
VEZI CE AU FĂCUT AI
TĂI... LUPII SĂLBATICI!
DE UNDE AU ȘTIUT DE
PLECAREA CONVOIULUI,
DACĂ NU DE AICI,
DIN CETATE?

PLEC... ÎL VOI
NIMICI PE CEL CARE
A FĂCUT ASTA.
ÎL VOI ADUCE TEASTA
AICI, PE MASĂ,
ORICINE AR FI!
(VA URMA)

ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cîștitorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul export-import presă — Calea Grîvitei nr. 64-66 P.O.R. 2001 telefon 041956 București

REDACȚIA: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10
ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» • TIPĂRI: C.P.C.S.

Prezentarea artistică: P. Dumitrescu
Prezentarea tehnică: Nic. Nicolaescu

12
PAGINI
1 LEU

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 26 AUGUST 1976,
ANUL X (NR. 466)

OMAGIUL FIERBINTE AL ÎNTEGULUI POPOR

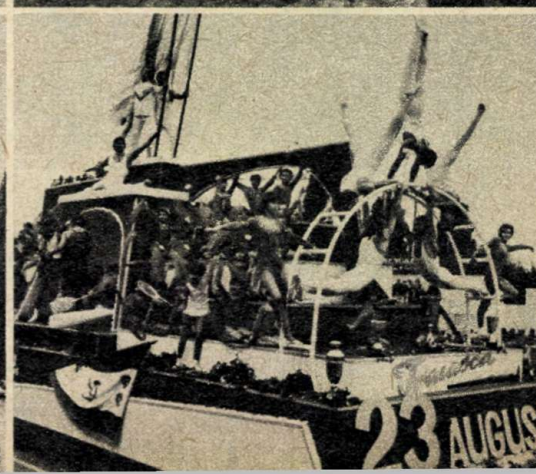
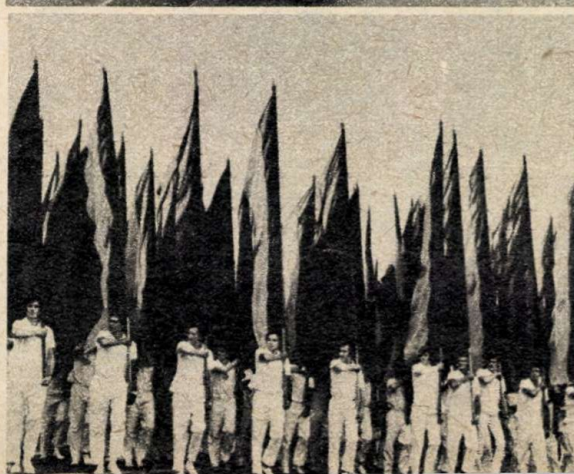
Cinstirea celei de a 32-a aniversări a insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste de la 23 August 1944 — eveniment care a însemnat începutul unui drum nou în istoria României — s-a desfășurat, ca și în anii precedenți, sub semnul dragostei fierbinți față de patrie și partidul comunist, al unității ferme a întregului popor în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Manifestându-și vibrant aceste simțăminte, întâmpinând cu bucurie și entuziasm, cu remarcabile succese ziua de 23 August, cu fapte de muncă ce aureolează această aniversare, toți oamenii muncii, români, maghiari, germani și de alte naționalități și-au exprimat, totodată, hotărârea de a înfăptui neabătut obiectivele înșufleitoare stabilite de Congresul al XI-lea și Programul partidului, spre marea și strălucirea României socialiste, pentru viitorul ei comunist.

În București, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, s-a desfășurat impunătoarea demonstrație a oamenilor muncii, demonstrație care a devenit tradițională. Peste 150 000 de oameni ai muncii s-au adunat, încă din zori, îndreptându-se pe marile bulevarde ale Capitalei spre Piața Aviatorilor. Uraele izbucnite din zeci de mii de piepturi în momentele emoționante ale trecerii coloanelor prin fața tribunei oficiale, ovațiile care nu mai conțineau: «Partidul — Ceaușescu — România!» au simbolizat încrederea și dragostea nețărmurită care stau la baza marilor succese ale oamenilor muncii, legământul solemn al poporului de a face totul pentru a traduce în viață, neabătut, Programul mareț al partidului, Directivele Congresului al XI-lea.

Purtind cu aleasă cinstire portretul tovarășului Nicolae Ceaușescu, împodobit cu ghirlandele de flori ale dragostei și recunoștinței, coloanele milioanele de demonstranți din întreaga țară au adus omagiul fierbinte al poporului întreg pentru bărbatul învestit cu supreme răspunderi în partid și în stat, simbol al pasiunii și dăruirii revoluționare, strălucit exemplu de comunist și patriot, omul care și-a închinat viața luptei pentru cele mai arzătoare aspirații ale poporului nostru spre libertate și fericire, spre socialism.

Același emoționant tablou viu au oferit pionierii la toate demonstrațiile desfășurate pe cuprinsul țării. La București și la Cluj-Napoca, la Slobozia, la Giurgiu și la Iași, la Constanța sau la Ploiești ei au raportat cu îndreptățită satisfacție despre milioanele de ore de muncă patriotică — pe ogoare, în localitățile natale — despre cei peste 2 milioane de pomi sădiți în fiecare an, despre cele 32 000 de creații științifice originale promovate la concursul «Minitehnicus» — 1976. Despre ceea ce au hotărât să facă de acum înainte — mai mult, mai bine, mai repede — hotărâri discutate și adoptate cu chibzuială în cadrul recentului sfat al copiilor din întreaga țară — Forumul Național pionieresc.

Puternică, vibrantă, demonstrația oamenilor muncii din acest August 23 a prilejuit un amplu raport al succeselor dobândite în toate sectoarele vieții economice și sociale, o fierbinte exprimare a voinței poporului de a duce mai departe înfăptuirile de până acum, de a transcrie în fapte, în realitate vie hotărârile Congresului al XI-lea al partidului.

Ziua de 19 august 1976 va rămâne de neuitat pentru întreaga mișcare sportivă din țara noastră, pentru noi toți care am trăit, cu emoție și bucurie, evenimentul deosebit care a marcat-o pregnant.

În această zi, la Palatul sporturilor și culturii din Capitală, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a înmănat — în prezența tovarășei Elena Ceaușescu, a altor tovarăși din conducerea de partid și de stat, a unui numeros public — înalte distincții ale Republicii Socialiste România, conferite prin Decret prezidențial, unor sportivi, antrenori și tehnicieni, componenți ai lotului nostru olimpic care în cadrul recentei ediții a Jocurilor Olimpice desfășurate la Montreal au obținut victorii strălucite, succese care au făcut ca țara noastră să obțină cele mai bune rezultate față de toate participările de până acum, situându-se în aceste jocuri în plutonul țărilor fruntase.

Într-o atmosferă de vibrant entuziasm, tovarășul Nicolae Ceaușescu a înmănat tinerei și talentatei noastre gimnaste, Nadia Comăneci, triplă campioană olimpică, înaltul titlu de «Erou al Muncii Socialiste» și Medalia de aur «Secera și Ciocanul». Tovarășul Nicolae Ceaușescu a înmănat apoi înalte distincții caiacistului Vasile Diba, gimnastei Teodora Ungureanu, antrenorului lotului olimpic feminin de gimnastică Bela Karolyi, generalului locotenent Marin Dragnea, președintele Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport, precum și altor componenți ai lotului nostru olimpic.

Prețuirea adusă în această zi celor mai buni sportivi dintre cei mai buni, antrenorilor și tehnicienilor care i-au pregătit și îndrumat a constituit o nouă și elocventă expresie a aprecierii deosebite pe care conducerea partidului și statului, poporul nostru o acordă acelor care contribuie, printr-un admirabil efort, la dezvoltarea activității sportive și la creșterea pres-

ZI DE SĂRBĂTOARE PENTRU SPORTUL ROMÂNESC

tigiului sportului românesc pe plan internațional, a grijii și răspunderii întregii societăți pentru formarea multilaterală a tinerilor, pentru afirmarea aptitudinilor lor intelectuale, fizice și morale.

La această solemnă și emoționantă festivitate — ca și în timpul marilor întreceri — sportivii și-au îndreptat gândul plin de recunoștință spre partid și secretarul său general, pentru atenția și dragostea cu care sînt înconjurați, pentru sprijinul neprecupețit primit în pregătirea lor pentru sport, pentru muncă și viață. Exprimînd aceste alese gânduri și simțăminte, sportivii care au luat cuvîntul cu acest prilej, vorbind în numele lor, al tuturor sportivilor din patria noastră, s-au angajat în fața partidului și a secretarului său general, în fața întregului

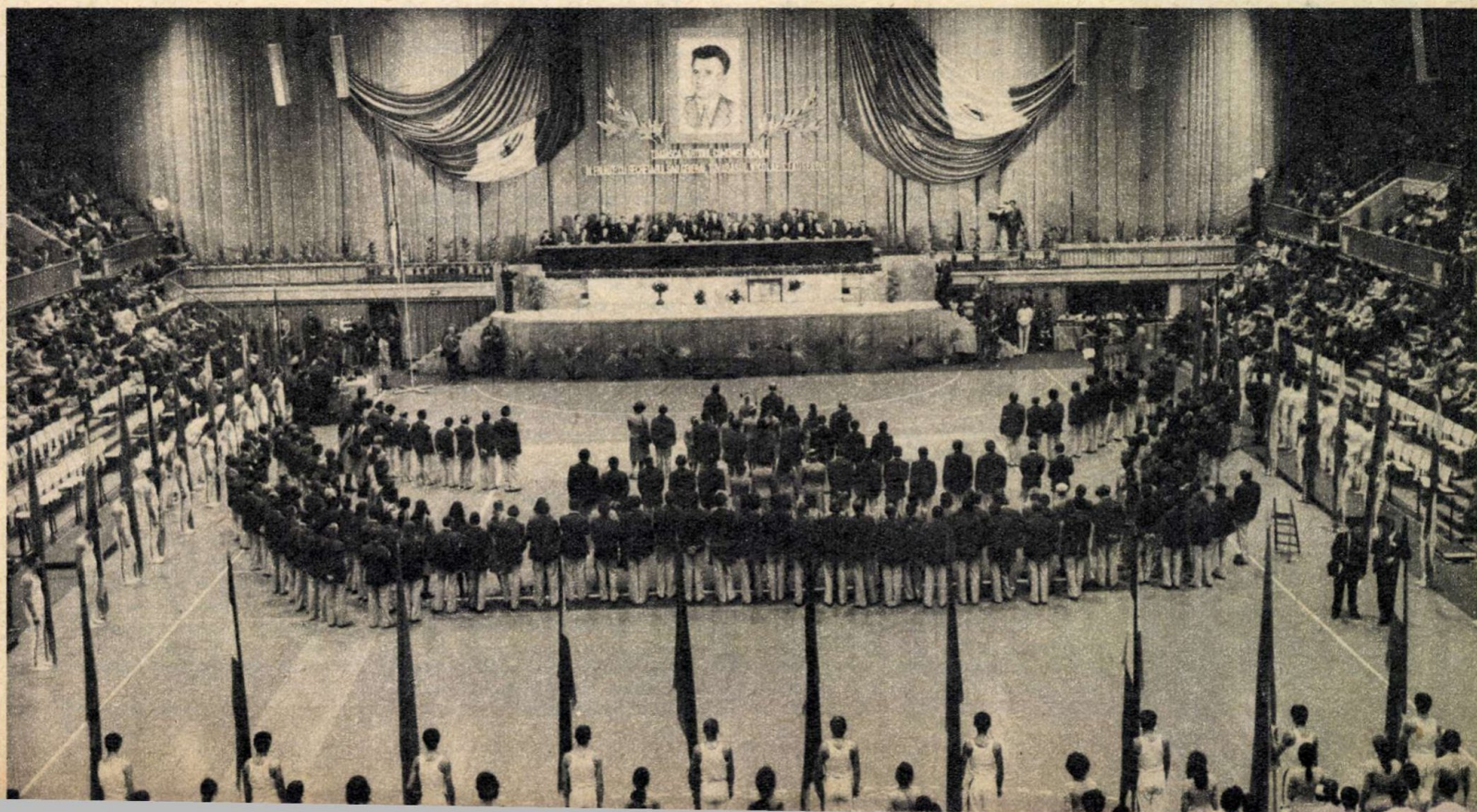
popor, ca-n viitor să se pregătească și mai bine, să facă tot ceea ce depinde de ei pentru a spori gloria sportului românesc, că oriunde și oricînd vor fi în primele rînduri la chemarea partidului, ca adevărați fii ai poporului nostru născuți și crescuți în România socialistă.

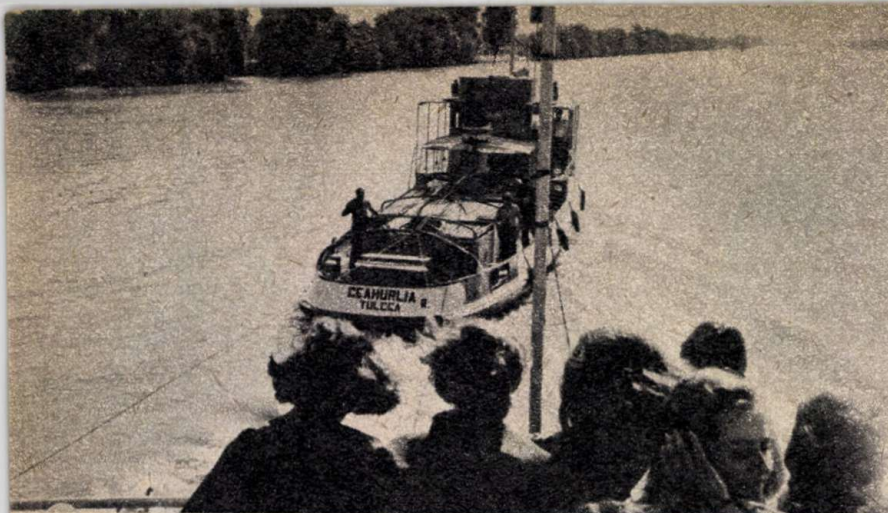
Mulțumind pentru înalta distincție care i-a fost înmănată, tripla campioană olimpică Nadia Comăneci a spus printre altele: «Școala noastră dragă, unde sala de gimnastică se învecinează cu sălile de curs, ne-a învățat ca elevi și gimnaști, ca pionieri și sportivi, să prețuim munca. Ea ne-a învățat voința, ne-a obișnuit să învingem greutățile. Aici am visat cu ochii deschiși la marea performanță și am văzut că, prin muncă, acest vis poate să devină realitate. Cu aceste gânduri ne îndreptăm spre

viitor. Viitor care pentru noi înseamnă învățătură și muncă, noi competiții în care avem de apărut prestigiul gimnasticii românești, gloria sportului românesc.»

În încheierea solemnității, primit cu vii și îndelungi aplauze, cu urale și ovații, a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Făcînd o amplă analiză a rezultatelor obținute, ca urmare a măsurilor și orientărilor stabilite prin importante documente de partid, cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu marchează o etapă nouă, superioară în dezvoltarea, progresul și afirmarea mișcării noastre sportive, în înțelegerea deplină a rolului deosebit încredințat de partid activității de educație fizică și sport în marelui proces de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

TRIBUNA FORUMULUI

TINEREȚE COMUNISTĂ

Dezbaterile din cadrul Forumului, adevărate tribune ale democrației pionieresti, au prilejuit un dialog viu, un valoros schimb de păreri care s-au încheiat întotdeauna cu propuneri și soluții de îmbogățire a activității. Una dintre dezbateri, care a polarizat interesul tuturor participanților, a avut drept temă: «Forme și modalități de întărire și îmbunătățire a conlucrării între Organizația pionierilor și Uniunea Tinerețului Comunist».

Discuțiile au pornit de la ideea că pregătirea politico-ideologică a fiecărui tânăr începe în pionerie și se continuă, pe o treaptă superioară, în Uniunea

Tineretului Comunist, constituind un proces de educație unitar, continuu, care asigură transmiterea unei ștafete pozitive de la o generație la alta. În cadrul celor două organizații revoluționare se dobîndesc convingeri, tînărul învață legile dreptății, cinstei și omeniei, își însușește o comportare conform Codului etic, învață să acționeze cu combativitate împotriva comportărilor negative.

În dezbaterile la care ne referim, pionierii și uteciștii aflați împreună au discutat despre toate acestea, au stabilit noi căi pentru adîncirea colaborării dintre cele două organizații. Prezentăm cîteva dintre părerile exprimate cu acest prilej.

Învățătura, principala sarcină patriotică a pionierilor, trebuie să stea și în atenția organizației U.T.C. din școală. De asemenea, pregătirea pionierilor pentru intrarea în U.T.C. să constituie încă un îndemn pentru sporirea calității la învățătură (Septimiu Giurgiu, Hunedoara).

În problemele ridicării nivelului ideologic, în problemele învățămîntului politic, ajutorul pe care uteciștii îl pot da pionierilor poate fi multilateral. Ei pot explica sensul unor evenimente interne și internaționale, pot lămurii termenii mai dificili. De aceea, propun ca pionierii mai mari să fie mai des invitați la acțiunile din cadrul învățămîntului politico-ideologic al U.T.C. (Marian Diarduc, Brăila).

Familiarizarea pionierilor cu activitatea organizației U.T.C., studierea Statutului U.T.C., să constituie o acțiune temeinică de pregătire, care e bine să înceapă chiar din clasele a V-a, a VI-a. Codul etic al pionierului să stea în centrul dezbaterilor noastre, la care să fie invitați și uteciști. Prin experiența lor, ei ne pot ajuta (Despina Manciuirea, Cîmpulung-Moldovenesc).

În orientarea profesională a pionierilor, prezența uteciștilor poate avea un rol însemnat. Iată, de pildă, noi am organizat, sub genericul «întîlnire între generații», discuții cu uteciștii din cadrul unor licee de specialitate. La liceul metalurgic, pionierii s-au întîlnit cu elevii școlii și cu foștii absolvenți, aflați acum în producție. A fost un bun prilej pentru pionieri, de cunoaștere a caracteristicilor unor meserii. La fel s-a procedat la Liceul pedagogic și la cel sanitar. Cred că ar fi bine să se generalizeze o asemenea experiență (Daniela Epuraș, Galați).

Comandantul instructor utecist trebuie să-și aducă o mai largă contribuție în cadrul detașamentului. El poate cu ușurință să stabilească legături între pionieri și uteciști, invitîndu-i pe colegii săi, cu preocupări din domeniul tehnicii, al științei, al literaturii, la organizarea și desfășurarea unor interesante activități (Ovidiu Cernei, Botoșani).

Pentru o cît mai bună cunoaștere a celor două organizații, propun să se

organizeze întîlniri ale pionierilor cu membrii birourilor organizațiilor de bază U.T.C. din școli și din întreprinderi (Valentin Popa, Vrancea).

În școala noastră există o bună tradiție a muncii patriotice, la care, pionieri și uteciști participă împreună. Astfel, am sădit 10 000 de puieți, am obținut cea mai mare producție de gogoși de mătase din județ (Ana Vasilevici, Caraș-Severin).

Continuînd ideea de mai sus, propun ca anumite obiective ale muncii patriotice, mai greu de realizat, să fie îndeplinite împreună de pionieri și uteciști. Așa am amenajat noi drumul comunal (Aurelian Dochia, Plaiul Cîmpinii, Prahova).

Plimbările, excursiile, acțiunile Mini-tehnic au un farmec deosebit cînd participă și frații noștri mai mari, uteciștii. Ei ne învață, adeseori, jocuri și cîntece frumoase. De aceea, în programele noastre de activități să propunem cît mai multe asemenea acțiuni (Crinuța Zaharia, Covasna).

Ideile care s-au desprins din această însemnată dezbateri, fără îndoială vor prinde viață în cadrul unităților, detașamentelor, grupelor. Participanții la Forum sînt mandatarii tuturor hotărîrilor care s-au luat în timpul lucrărilor, sînt cei care, împreună cu colegii lor, vor găsi formele și căile cele mai potrivite pentru a ridica mereu mai sus ștacheta calității activităților pionieresti.

TOȚI PENTRU UNUL ȘI UNUL PENTRU TOȚI

Se poate afirma că, de fapt, despre învățătură dezbaterile au început încă din primele zile de tabără, schimburile de păreri, de experiență continuînd pînă în ultima zi. Desigur, nici nu se putea altfel, dacă ne gîndim că aici, la Forum, s-au întrunit unii dintre cei mai harnici școlari, buni și inimoși colegi, pionieri activi în viața detașamentului, a unității.

Dornici să se reîntîlnească în mijlocul tovarășilor cu bogate idei, cu soluții de îndreptare în cazul unor greutăți, participanții la Forum s-au prezentat în adunările de dezbateri pe detașamente deosebit de bine pregătiți. Ei și-au oferit reciproc exemple, date concrete nu numai din unitățile lor, dar și din activitatea copiilor județului pe care îl reprezentau.

Iată, de pildă, în detașamentul nr. 8, detașament care a reunit pionieri din aproape toate județele țării, s-a discutat mult asupra înțelegerii de către elevi a îndatoririi lor patriotice de a învăța bine, de a se pregăti temeinic pentru muncă, pentru viață.

La prima vedere, acestea par cuvinte mari. Chiar și timpul cînd vom fi cu adevărat folositori societății este mai îndepărtat, și-a început ideea, în cadrul dezbaterii, Ileana Dincă din Craiova. De aceea, nu de la vorbe trebuie să pornim, ci de la fapte, de la puterea exemplului de viață. Aici, trebuie să-și spună cuvîntul colegialitatea, spiritul de într-ajutorare...

Aș vrea să fac o precizare, a intervenit Virgil Sas din Șeica Mare, județul Sibiu. Sînt de părere să renunțăm la această într-ajutorare. Mă refer la acele grupe superficiale alcătuite, dintr-un elev foarte bun la învățătură și altul cu rezultate mai slabe, grupe formate, adesea, la întîmplare. De la bun început, în aceste cazuri se creează o situație neplăcută, elevul «ajutat» devenind refractar, celălalt plîngîndu-se că «nu este ascultat». De aceea, aș propune să ne gîndim mai mult asupra acestei laturi a activității noastre, să facem în așa fel încît aceste grupe să fie de cooperare, bazate absolut pe prietenie, pe afectivitate.

Sînt întrutotul de acord cu Virgil, l-a susținut Tatiana State din comuna Libănești, județul Prahova. Am să vă dau un mic exemplu în acest sens. În clasa mea era o fetiță care, se părea, nu voia să primească niciun ajutorul, sfatul nostru. Eu am încercat să mă apropii mai mult de ea, cerîndu-i sprijin la... desen. De ce la desen? Pentru că aici, ea ne întrecea pe toți. Dar nimeni nu dădea importanță acestui lucru. A fost atît de bucurasă să mă ajute, încît și-a petrecut multe după-amieze alături de mine. De aici n-a fost greu să trecem și la lecții. După părerea mea, trebuie să învățăm să avem încredere în colegii noștri, să le descoperim calitățile, afinitățile.

Nu sînt deloc împotriva cooperării dar, să nu uităm, încă de mici, pionierii trebuie să învețe să muncească independent, să fie sirguincoși, perseverenți...

Discuțiile privind munca de învățătură au îmbrăcat multe aspecte, ele neputînd fi abordate pe un spațiu redus. Ideile, propunerile hotărîrile reieșite din aceste dezbateri vor fi însă reluate, pe larg, în numerele viitoare ale revistei noastre.

ELENA MĂNESCU

JURNAL DE BORD

Sub soarele fierbinte de vară, Dunărea curge larg, desfășurându-și apele bogate. Un șir de pontoane, avind ca pasageri pionierii Forumului, plutesc într-o lunecare înecată. A început excursia în Deltă, prilej de a cunoaște unul dintre colțurile cele mai frumoase ale țării. Pe pontoane, sub adierea blândă a vântului, nici nu știi când trece timpul. Intr-un grup de pionieri, academiciianul Eugen Pora, oaspete de onoare al pionierilor, este bucurat să răspundă numeroaselor întrebări care i se pun. Prestigiosul om de știință le dezvăluie multe din tainele naturii Deltei, adevărat paradis al lumii vegetale și animale.

În plină lumină, pe unul din pontoane, pionierii surprind pe hirtie, în toată gama culorilor, răsăritul soarelui pe Dunăre, zborul pescărușilor, siluetele unor vapoare. Programul este bogat. În alt ceas al zilei, pionierii s-au strâns în jurul actorului Ion Arcudeanu, de la teatrul «Ion Creangă». Spontan, începe un concurs de recitări. Programul este ușor, spumos, dar nu lipsit de conținut. Se recită din fabulele lui Arghezi, din parodiile lui Sorescu, este interpretat un monolog din Coana Chirița de Alecsandri ș.a.

Înspre amiază, pontoanele acostează la Sulina. Pe chei sîntem întîmpinați cu flori de pionierii localnici, bucușii să spună oaspeților din Forum «Bun venit!» Urmează câteva ceasuri plăcute pe plaja de la Sulina, loc unde Dunărea se întîlnește cu marea. Potolită, îmblînzită de fluviu, marea are în acest punct un albastru mai diluat, cu dantela valurilor mai subțire. Pînă și gustul mării este aici mai dulce.

Un alt popas îl facem la satul Mila 23. Coborîm de pe pontoane la ceasul cînd soarele se pregătește să apună. Discul său se stinge încet în zarea de la marginea apelor, în timp ce noi culegem nuferi și facem buchete de flori de cîmp purtînd miresme amăruie. Cînd amurgul s-a stins de-a binelea, pionierii înalță un foc de tabără. În mirajul nopții, luminată de puzderia de stele aurii a scînteilor, jocul și cîntecul pionieresc își trimit ecoul pînă departe. Ochii strălucitori ai copiilor, zîmbetul lor, bucuria cu care te întîlnești la tot pasul grăiesc fără cuvinte despre frumusețea ceasurilor petrecute în Deltă.

DIN NOU «ACASĂ»

Revenim la Galați. Reîntîlnim tabăra Forumului ca pe un prieten drag pe care l-am părăsit pentru cîtva timp. Pionierii reiau cu și mai mare plăcere lucrările Forumului...

O zi este dedicată anume colaborării dintre Organizația pionierilor și Uniunea Tineretului Comunist. Încă de dimineață, pionierii se prezintă într-o ținută impecabilă. Bluzele albe, cravatele în jurul gîtului, insigna, însemnele pionierești, nimic nu lipsește din ținuta lor. Sosesc oaspeții: reprezentanți ai C.C. al U.T.C., uteciști din întreprinderile Galațiului, reprezentanții Grupului școlar metalurgic. În plenul Forumului, în prezența oaspeților, trei pionieri care au împlinit, în acele zile, 14 ani sînt primiți în U.T.C.: Aurelia Bîra, Dan Gherguț, Ana Vasilovici urcă o nouă treaptă spre maturitatea politică. Crescuți în marea familie pionierească, acești trei tineri vor duce mai departe ceea ce au învățat la prima școală revoluționară, la școala pionieriei. Momentul solemn al devenirii comuniste este trăit cu intensitate. Toate activitățile acestei zile, dezbaterile care au loc prilejuiesc o mai adîncă colaborare între pionieri și uteciști. Oaspeți și gazde ale Forumului, uteciști și pionieri se opresc în fața expozițiilor gazetelor «Semafor», asistă la vernisajul expoziției de desene și caricaturi.

Ziua se încheie cu un frumos program artistic prezentat de cîteva formații ale uteciștilor din Galați. O zi bogată, rodnică, care a stabilit noi căi de mai strînsă colaborare a celor două organizații revoluționare de tineret.

CETATE SOCIALISTĂ

Nu-i greu de explicat efervescența ce domnea în ziua aceea la Forum. Programul a cuprins o vizită la Combinatul siderurgic Galați, uriașă cetate a socialismului, un adevărat oraș al metalurgiei noastre. Întrînd

Forum 1976

pe porțile Combinatului, vizităm, rînd pe rînd, furnalele, oțelăriile, sălile cu tablourile de comandă. Urmărim procesul extrem de pretentios de la turnarea fontei la bucățile incandescente de metal care se transformă în tabla uneori de grosimea foi de țigară. Privim în jur și ne uimește puterea omului față în față

cu uriașele agregate, pe care le stăpînește, le conduce și le pune în slujba vieții sale. La furnalul IV lucrează numai tineri. Media de vîrstă este între 22—24 ani. Este un furnal nu numai al tinereții, dar și al hărniciei. Majoritatea celor care lucrează aici sînt frunțași în producție.

— Meseria noastră este bărbătească, ne spune cu mîndrie unul dintre ei. Aici, la noi, n-au ce căuta cei care umblă după locuri «călduțe».

Pionierii îi privesc cu admirație pe acești cutezători ai muncii, ai împlinirii lor, care supun oțelul spre a-l dărui țării. Aici, în mijlocul agregatelor complicate, înțelegi valoarea în carate de aur a disciplinei și responsabilității muncitorești, a inteligenței creatoare, a satisfacției pe care ți-o dă munca.

MULȚI, MULȚI PRIETENI

Forumul este înconjurat de dragoste și prietenie. Din toate colțurile de țară sosesc, zilnic, zeci de mesaje de prietenie. Scriu pionierii aflați în expediții sau în tabere, pionierii gazde ale trecutelor forumuri, scriu pionierii aflați în tabăra internațională de la Năvodari sau în sate îndepărtate de munte. De curînd reîntoarsă de la Montreal, fata care a uimit lumea cu măiestria ei, Nadia Comăneci, trimite Forumului de la Galați salutul ei.

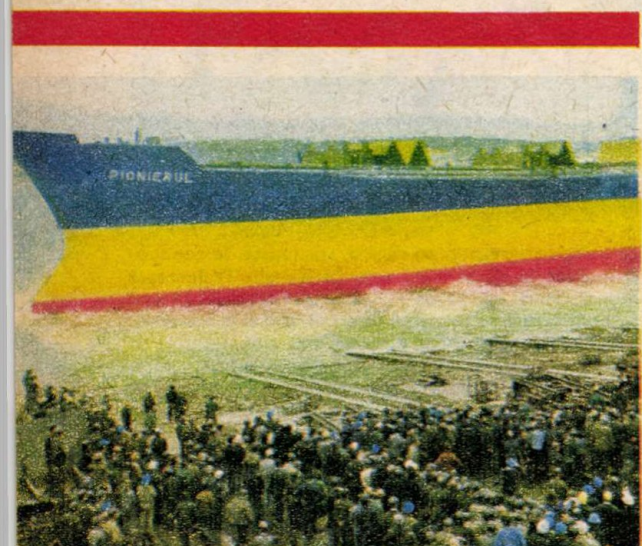
Bucuroși, pionierii din Forum i-au dedicat un cîntec, o melodie simplă, fredonată cu drag de toți copiii: «Nadia, te aplaudăm fierbinte și-ți dorim să mergi mereu spre victorii, înainte!»

Într-una din zile au sosit în tabără scriitorii Ion Grecea și Alecu Popovici, bucușii să cunoască activitatea și preocupările Forumului, socotind vizita lor prilej de mai bună cunoaștere a pionieriei, pe care s-o reflecte, apoi, în lucrările lor destinate tineretului.

NAVA «PIONIERUL» A LUAT DRUMUL APEI

Mulți dintre ei nu mai văzuseră niciodată lansarea unei nave pe apă. Și nava nu era chiar o navă obișnuită. Ea purta numele simbolic «Pionierul» și urma să aibă premiera în cinstea Forumului. Așa că, în dimineața aceea, cheiurile șantierului naval răsunau de cîntec pionieresc. După ce panglica inaugurală a fost tăiată și ciocnită tradiționala sticlă de șampanie, nava a primit «botezul apei» în aplauzele entuziaste ale copiilor. «Vînt bun la pupa!» i-au urat, din toată inima, pionierii.

B. CARAGIALE

O NOUĂ NAVĂ ROMÂNEASCĂ

O navă puternică, purtând numele simbolic «Pionierul», semn al dragostei pe care constructorii gălățeni o poartă copiilor țării, este gata să pornească în larg. Ea va purta cu mândrie, peste mări și țări, tricolorul patriei. Cu prilejul acestei premiere, unul dintre veteranii șantierului naval, Eroul Muncii Socialiste Gheorghe Lupea, după ce și-a exprimat încrederea că tinăra generație se pregătește să le devină schimb vrednic, le-a dat pionierilor câteva date tehnice despre nava care le poartă numele.

- «Pionierul» are un deplasament de 18 500 t
- Construcția sa metalică cântărește 3 100 tone
- Echipajul este alcătuit din 36 de persoane
- Proiectul și realizarea sînt în întregime românești
- Este prima navă dintr-o serie care va fi realizată de constructorii gălățeni în acest cincinal
- În istoria șantierului este înscrisă realizarea a 20 de tipuri de nave.

Foto: C. POPESCU

VIZITA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU LA TÎRGUL DE MOSTRE DE BUNURI DE CONSUM

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a făcut, joi, 19 august a.c., o vizită la Tîrgul de mostre de bunuri de consum, deschis în Complexul expozițional din Piața Scintei.

Împreună cu secretarul general al partidului s-au aflat tovarăsa Elena Ceaușescu, ceilalți tovarăși din conducerea partidului și statului.

Desfășurată sub semnul grijii permanente a partidului și statului, a secretarului general al partidului pentru creșterea continuă a nivelului de trai al poporului, vizita a prilejuit o examinare amplă a căilor de înfăptuire a Programului privind producția și desfacerea către populație a bunurilor de consum în perioada 1976—1980.

În cadrul Tîrgului, aflat la a VII-a ediție, sînt prezentate circa 150 000 de exponate reprezentînd cele mai recente realizări ale industriei bunurilor de consum, ale cooperăției meșteșugărești, agricole și de consum. Organizată în spiritul indicațiilor date de secretarul general al partidului, actuala ediție a tîrgului ilustrează cu pregnanță înfăptuirile obținute de producătorii bunurilor de consum, realizările lor în asimilarea tehnicii moderne în acest domeniu, oferind o imagine cuprinzătoare asupra potențialului atins în prezent de industria noastră, a structurilor variate și bogate a fondului de marfă ce va fi pus în viitor la dispoziția populației.

Tîrgul de mostre din acest an are un caracter de lucru, el oferind cadrul potrivit pentru corelarea cît mai bună a ofertei de mărfuri cu cerințele tot mai variate ale populației, pentru perfecționarea relațiilor dintre unitățile industriale și cele comerciale.

Rînd pe rînd au fost vizitate pavilioanele industriei alimentare, cooperăției de consum, centralei editoriale, industriei ușoare, chimiei, materialelor de construcții și industriei lemnului, cooperăției meșteșugărești, industriei locale, construcțiilor de mașini și metalurgiei.

În toate pavilioanele vizitate, secretarul general al partidului a formulat cuvinte de apreciere la adresa colectivelor de muncă din industria bunurilor de larg consum prezente cu frumoase realizări la această prestigioasă manifestare economică, le-a adresat calde felicitări și îndemnul de a persevera pe calea înnoirii și modernizării continue a producției, de a-și spori contribuția la înfăptuirea politicii partidului de creștere a nivelului de civilizație și bunăstare a întregului popor.

La încheierea vizitei, ca de altfel pe tot parcursul desfășurării ei, cetățenii Capitalei prezenți în expoziție și-au exprimat cu putere sentimentele lor de profundă dragoste față de partid, față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, recunoștința lor pentru grija manifestată față de ridicarea necontenită a nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii.

E simbătă și e zi de târg la Orăștie. Tîrg de vite în oborul de la marginea orașului, lângă riul limpede, tîvit cu sălcii plîngătoare și cu aluni bătrîni, tîrg de marfă în piețele din centru și pe străduțele care pornesc ca niște raze din mijlocul orașului și urcă obosite, poticnite, spre dealurile din împrejurimi. E zi de tîrg și zi de sărbătoare, căci pe aici tîrgurile sînt totodată și prilejuri festive de întîlniri între prieteni și neamuri din diferite sate și un fel de paradă a costumelor naționale, a obiceiurilor și tradițiilor locale. Și aveau ce arăta. De la portul **pădurenilor** din munții Hunedoarei, care pare a continua direct îmbrăcămîntea dacilor, la portul din Săliște, de impecabilă eleganță, pînă la cel sobru, auster chiar al moșilor care umpluseră tîrgul «cu doniți și cu ciubară» — cum zice cîntecul. E o demonstrație a forței celor mulți și obidiți, a talentului și a muncii lor, a unității lor de gînduri și de simțiri. În asemenea ocazii toți țărani, ciobanii și meșteșugarii din regiune se simt un neam mare, vechi și puternic, în ciuda opririi naționale și sociale care-i apăsa ca o imensă labă de urs. În dimineața aceasta răcoroasă de sfîrșit de octombrie, mii de oameni au venit la Orăștie, la Tîrgul Sîn Mihailului. Spre deosebire de alte dăți, orașul a făcut ochi odată cu ivirea zorilor. Negustorii s-au sculat să-și pregătească prăvăliile și tarabele. Domnii, adică avocații, medicii, notarii publici, ca și meseriașii: cojocarii, pălărierii, tîmplarii, pantofarii, cioplitorii de monumente funerare își așteaptă clienții care — vînzînd vite, oi, porci, cereale, fructe, produse ale industriei casnice, lînă, în, cîneapă, covoare și pînă — vor fi mai în măsură să le achite pe loc prețurile grase pe care li le pretind.

Pe la opt dimineața, pe toate străzile orașelului e o forfotă nemaipomenită de oameni și animale, de strigăte și mugete de vite, de behăit de oi și guîtat de porci, de glumele fără perdea ale băieților de prăvălie care-și dau acum marele examen al aptitudinilor lor. Carere încărcate cu cereale, trase de boi mari, vînjoși, trosnesc din încheieturi, căruțele cu cai sună strident pe drumurile pietruite, grupuri de bărbați și femei mergînd pe jos cu desăgii grei în spate și cu coșuri pe cap, în care poartă sticle cu lapte și smîntînă, se îndreaptă agale spre centrele comerciale.

Șetrele — prăvăliile ambulante — au fost improvizate în piețe, oferind cumpărătorilor stofe, cojoace, opinci, pieptare, unelte de muncă, puilul tîrgului făcut din inimi mari de turtă dulce, avînd la mijloc o oglindă. Vînzătorii au început reclama sub forma unei oratorii ieftine, dar nu lipsită de haz, de-și sparg urechile:

— Hai, neamule, hai să te îmbrac. Și în frac și în sarcofag — striga unul.

— Dă-te aproape neamule, care-ai muncit pe bani, Să pun țoale pe țărani, replica un altul cu o nevinovată superioritate față de cei de la țară.

— Cine cumpără de la mine Toată iarna-i merge bine, asigură un bătrînel zdrențuit și jegărit, acoperit de vocea puternică a unui plojgan care adoptase o poezie populară în scopuri comerciale:

— Ș-am tot zis să zic c-oi zice
Voi să zic și nu zisei,
Și d-oi zice, iar oi zice,
Ca să zic c-am zis c-oi zice:
Cine cumpără de-aice,
Va avea lanuri de spice.
Ia, cumetre, griu, porumb,
C-ale tale nu-ți ajung!
— Vorba lungă face dungă
De aceea nu mai sta și fă așa:
Scoate bănuțul din pungă
Și cumpără să-ți ajungă,

adăuga nu tocmai încurajator unul mai practic și mai operativ.

Grupuri de țărani, sobri și tăcuți, se strîngeau în jurul tîrgoveților vorbăreți, priveau marfa îndelung și circumspect — oricare ar fi fost ea — o pipăiau, o suceau apoi pe toate părțile, o cîntăreau în mîinile lor ciolănoase, o priveau în soare, o lăsau cu grijă jos, dar și cu o anume indiferență, iar o luau la cercetat cu o bănuială fără margini, ca și cînd în substanța ei se ascundea cel mai mare dușman al lor. Tîrgul pune în valoare și calitățile spirituale ale oamenilor. Istetimea lor, puterea de convingere și argumentare.

Peste tîrgul de marfă din centrul orașului se ridică un miros amețitor de virșii — cîrnați de capră, specifice locului — fierți într-o oală mare, cu multe condimente, de o femeie inimaginabil de grasă, care în reclama ce-o făcea se dădea pe ea de exemplu pentru eficacitatea lor:

Tîrg la ORĂȘTIE

Fragment din romanul

„Copilăria unui Icar“

de *Jon Dodu* BĂLAN

Cine mîncă virșii bine
Va ajunge cît și mine.

Pe un covor românesc în care se strînseseră parcă toate florile din plaiurile noastre străbune stăteau înșirate, cu o anume umilință, vechi cărți populare precum «**Alexandria**», renumita poveste a împăratului Alexandru Macedon, «**Esopia**», cu pildele bătrînului și înțeleptului grec Esop, «**Halima**» sau «**O mie și una de nopți**», «**Varlaam și Ioasaf**», «**Eulenspiegel**», sau «**Till Buhoglindă**», «**Bertholdo**», «**Nastratin Hogeia**» etc., cărți de căpătîi, renumite în toată lumea. Cărțile acestea care au circulat din îndepărtatul Orient pînă în Peninsula Iberică, înfrînd popoarele, le cumpărau țărani români și-și petreceau lungile seri de iarnă cu ele. Iată, în umbra unei șetre, pe un colț de covor înflorat un «**Rojdanic**», un «**Gromovnic**», un «**Trepetic**» — o carte de vise în care oamenii aceștia necăjiți credeau că își pot citi viitorul în funcție de fenomenele naturii, de semnele corpului ori de arătările din chinutele lor visuri.

Nu trecu mult și după ce le răsfoi cu mîinile lui mari și aspre, crăpate de muncă, badea Dumitru Vlaicu le cumpără fără să se mai tîrzie și le așază atent în dăsași, alături de alte cumpărături.

Lîngă badea Dumitru se afla lelea Ană, Ion, fetițele și Aurel care-i întîmpinase dis-de-dimineață la intrarea în oraș, cu dor și cu bucuria de a fi alături de ei, dar mai ales cu gîndul de a-l ruga pe taică-său să-i cumpere o pereche de pantaloni. Avea în față un nou an școlar, și cei vechi începuseră să se cam destrame. Acum, după ce badea Dumitru și-a cumpărat cărțile și mărunișuri pentru acasă, urma să-i tîrzie lui Aurel o pereche de pantaloni. Cercetară toate șetrele și nu găsiră ceva ca să le placă și să le convină ca preț. Coborîră în jos, la prăvălia lui Ross. Intrară toți șase în prăvălie și badea Ion începu să cerceteze, urmărit atent cu privirile de lelea Ană.

Stofa asta-i prea neagră, aia-i prea deschisă, cea de colo e prea groasă, cealaltă e prea subțire. Cu sfială

mare și nehotărîrea lor răscoliră toată prăvălia. Pe tarabă stăteau acum claie peste grămadă zeci de perechi de pantaloni. Badea Dumitru îi lua în mîini, se îndreptau toți spre ușă, îi întindeau și-i ridicau în sus la lumina soarelui.

Unii li se păreau că au țesătura prea rară, alții prea deasă, de stăteau țepeni ca un carton. Îi așezau la loc și luau alții, și tot așa au tînut-o pînă spre ora prînzului, de l-au înnebunit pe bietul Ross. În cele din urmă se hotărîră la o pereche. Îl dezbrăcără repede, într-un colț al prăvăliei, pe Aurel de vechii pantaloni și-l puseră să-i probeze pe cei noi. Însă nu prea i se potriveau, fiind cam scurți. Aurel era subțirel și înalt și între bocanc și genunchi piciorul rămînea dezvelit de o jumătate de palmă. Îl cerură să-i dea jos și luară alții.

— Păi ce faceți, oameni buni —, le zise negustorul.

— Luăm alții, ce să facem — răspunse calm badea Dumitru. Nu vezi că-s numai trei sferturi? Feciorul meu e în creștere. La primăvară aștia o să-i fie deasupra de genunchi, și eu nu vreau să-i cumpăr, ca domnii, nădragi scurți.

Se apropia închiderea prăvăliei și negustorul îi grăbea. Ca să scape de gura lui luă ce găsiră, făcură tîrgul și plecară. Pe drum, badea Dumitru își zise că ar fi bine ca nădragii să fie probați.

Intrară repede pe o poartă, sub un gang lung cît toate zilele, și-l puse pe Aurel să-i încerce. Îl încercă și, ca o făcută, pantalonii nu-l ajungeau sus, să se încheie. Un necaz mare, ca și cînd le-ar fi murit cineva, îi cuprinsese pe toți.

— Asta ne mai trebuia! zise lelea Ană.

— Așa ni se cade. Numai tu ești de vină, cu graba ta. Nu mai știi alta decît: hai, hai, hai să mergem odată. Acum îmbracă-te tu cu ei.

Toată bucuria lui Aurel se încase într-o tristețe fără seamăn.

— N-am eu noroc să fiu în rînd cu lumea, asta e. Dacă nu mi-i mai schimbă?

— Am dat un porc bun pe apa simbetiei și n-avem ce face. Dar nu se poate să nu-i schimbe. Numai că va trebui să rămînem aici pînă la patru după amiază cînd deschide iar prăvălia.

— Acuma ce-o fi o fi, conchise lelea Ană. Ne mai uităm prin tîrg și trece ea și asta cu bine. Doar n-o fi un colț de țară.

Se liniștiră cu toții și plecară în grup printre șetrele încărcate cu tot soiul de mărfuri.

O lume imensă, îmbrăcată în frumoase costume naționale, se leagănă printre șetre ca o întinsă apă liniștită. Satele românești cuceriseră pentru o zi orașul în care, de obicei, nu prea erau primite.

Întelepiciunea străveche a românului, cultura sa, civilizația lui se afirmă acum în toată plinătatea. Iată aici, un bătrîn vînde calendare folositoare, încrustate pe coajă de plop, din care oricine poate afla cît durează perioada de aducere pe lume a unei noi vieții.

Aurel se opri curios și-și notă într-un carnețel niște date care i se părură foarte interesante:

iapa.....de la 330 zile pînă la 420
vaca.....de la 240 zile pînă la 330
bivolita de la 290 zile pînă la 310
oaia și capra.....de la 146 zile pînă la 155
iepuroaica de la 27 zile pînă la 32
găina.....clocește 20—22 zile
corcodina clocește 28—32 zile
gisca clocește 28—32 zile
rața clocește 28—32 zile

«De la oricine și de oriunde trebuie învățat», își zise Aurel, satisfăcut că a aflat niște lucruri noi despre tainele naturii.

— Ce te-apuci, mă, să scrii toate prostiile, îl dojeni cu căldură badea Dumitru și-l strînse cu drag la piept, cu convingerea că va ajunge ceva de capul lui.

— Tată, uneori e foarte greu să faci deosebirea între prostie și deșteptăciune. Multe lucruri mari ale unora au clocit mai întîi în nebuniile altora.

În tîrg vremea trece de nici nu-ți dai seama. Au trecut și cele trei ceasuri și s-a făcut ora patru pe care le-o anunță solemn orologiul din turnul bisericii luterane. Familia lui badea Dumitru Vlaicu se îndreaptă spre prăvălia de îmbrăcăminte de unde cumpăraseră nădragii lui Aurel. Rezolvare problema nu tocmai ușor, dar Aurel se alege pînă la urmă cu o mindrețe de pantaloni. Era în al noulea cer, de fericire. Se făcuse tîrziu și tîrgul începuse să se spargă. Abia acum vedea și el pe viu de unde venea expresia românească «la spartul tîrgului».

Părinții și frații lui își luă rămas bun și plecară spre Bințiș. Aurel se îndreptă spre casă cu sufletul încărcat de imaginile atît de variate, de la tîrg.

Pentru Smărăndoaie vacanțele aveau totdeauna alte dimensiuni. Erau mai lungi. Erau de două, de trei, de cinci ori mai lungi decât vacanțele noastre. Dacă nu mi-ar fi teamă că greșesc, aș zice că erau și mai înalte, ba chiar și mai colorate. Știu, o vacanță nu-i o planșă dintr-un bloc de desen, să poată fi colorată după bunul plac al cuiva. Nu-i nici un măr creșesc sau un pepene galben și nici pe Smărăndoaie nu l-am văzut vreodată călînd după el șevaletul, pensulele, cutiile cu acuarele ori tuburile cu vopsele. Pentru că bunul și neobositul meu coleg nu avea pic de talent pentru pictură. Singurul și marele

— Ce-i asta?
Smărăndoaie mă privea clipind des, uluit, dezarmat. Îngăima cu un regret sincer:

— Chiar n-ai înțeles?
Și se retrăgea de-a-ndăratelea. De fapt, stătea în bancă, lîngă mine, dar după tristețea, după regretul, după deseperarea din glasul lui, aveam impresia că se îndepărta de mine retrăgîndu-se pas cu pas fără să-mi întoarcă spatele. O zi-două aproape nu mă mai vedea. Și nu numai pe mine. Nu-i vedea nici pe ceilalți colegi sau colege. Venea la școală, dar parcă era absent. Vreau să spun că nu scotea un cuvînt, nu-l

Vacanța cu TRĂSTRALE

SCHIȚĂ DE *Costache* ANTON
ILUSTRAȚIE DE *Gompileu* DUMITRESCU

lui hobby era natura. Natura vie și în continuă mișcare, cu munți, ape și păduri, cu flori și fluturi, cu izvoare și peșteri etc. etc. Dacă Achile trebuia să-și ferească mereu călcîiul de săgețile dușmanului, dacă Sigfrid nu avea voie să-și dezbrace cămașa de zale ori să-și lase descoperit spatele, dacă Ulise trebuia să-și treacă peste piept zece odgoane ca să se fixeze de catargul corăbiei, Smărăndoaie ar fi trebuit să-și lege ochii ori și mai simplu, să poarte ochelari de soare cu lentile negre, protectoare. Însă el nu-și cunoștea punctul vulnerabil. Nu-și lega niciodată ochii și n-avea nici ochelari de soare. De aceea, cînd te așteptai mai puțin, el, gata, o lua razna. Cu zile și uneori cu săptămîni înainte, cînd toți eram prinși de febra tezelor, Smărăndoaie începea pregătirile pentru vacanță. Cu răbdare și meticulozitate își procura hărți, prognoze despre starea vremii, ghiduri turistice, consulta cărți de istorie, de geografie, de folclor, întocmea planuri amănunțite în două sau trei variante, fiecare urmînd itinerare numai de el știute, în funcție de relieful, (munte, deal, șes) ba și de flora sau fauna regiunii spre care trebuia să pornim. Pentru că fiind colegul lui de bancă, vrînd-nevrînd eram implicați în aceste pregătiri.

Într-o recreație, așa din senin, mă trezeam pe pupitrul cu un timbru poștal sau cu o vedere în culori. Smărăndoaie nu era filatelist, o știam bine, nu era nici colecționar de vederi, de șervețele sau de etichete de pe cutiile cu brînză topită. Intenția cu care îmi băga în ochi timbrul sau cartea poștală ilustrată îmi era destul de clară. Eu însă mă prefăceam că n-o înțeleg. Întrebam cu un aer buimac:

interesa nimic, era trist, îngîndurat, obosit.

Altceva era dacă înțelegeam sau mă prefăceam doar că am înțeles din prima clipă rostul timbrului sau al vederii colorate, dacă mă ridicam din bancă și ceream să se facă liniște. Smărăndoaie mă prindea de braț și întreba speriat:

— Ce faci? Lasă că le spui mai tirziu.
Trebuie să mai văd, să-mi fac întîi rost de-o monografie... Să caut o hartă mai bună...

Însă eu nu spuneam nimic. Cum se făcea liniște, arătam cu mina spre Smărăndoaie și el nu mai avea ce să facă. Îmi dădea un ghionț colegial și prietenesc, apoi se ridica și cu o bucurie ținută în frîu numai de orgoliu, ne dezvăluia enigma pe care o ascundea timbrul sau vederea colorată.

Pentru că Smărăndoaie nu-și arăta niciodată planurile direct. N-avea cuvinte ori pur și simplu nu reușea să se facă înțeles decît printr-un simbol, printr-o metaforă, printr-o istorie codificată și dezvăluită, făcută pe înțelesul nostru încetul cu încetul, în trepte. Dacă pe timbru era un buchet de flori, un peisaj de munte ori portretul unui scriitor, fiecare din ele ascundea un indiciu sau exprima în modul cel mai concis caracteristica esențială a vacanței. Buchetul de flori ne anunța — pe baza prognozelor (pe care Smărăndoaie le studiase cu minuție)—că vom avea o vară frumoasă, peisajul de munte indica o vacanță favorabilă excursiilor și ascensiunilor. Dimpotrivă, portretul scriitorului ne avertiza că vom avea o vreme instabilă, mai mult ploioasă, o vreme bună doar pentru lecturi.

Smărăndoaie nu era totuși un taciturn. Însă lui nu i se dezlega limba decît după ce începea vacanța, cînd ne aflam în tabără sau în excursii.

Abia atunci începea să devină guraliv, să-și etaleze cunoștințele, multe, enciclopedice. Era un ghid formidabil. Cunoștea regiunea în care se afla tabăra mai bine decît localnicii. Cunoștea cursul apelor, poteciile cele mai ascunse și mai întortocheate, monumentele istorice, obiceiurile oamenilor, ale păsărilor și chiar ale plantelor. Dacă intram într-un muzeu, ghidul oficial venea cu noi doar de formă. Smărăndoaie cerea voie să ne conducă el:

— Ați mai fost în muzeu? Îl întreba mirată gazda.

Smărăndoaie spunea repede, dar cu o siguranță care ar fi pus în încurcătură și pe cei mai inveterați sceptici:

— Nu am mai fost, dar îl cunosc.

În ajunul plecării, Smărăndoaie ne dădea totdeauna o listă cu lucrurile de care aveam nevoie. Nu-i plăcea să luăm cu noi lucruri de prisos. Noi ne uitam peste listă și-l asiguram că nu vom lua nimic în plus, însă pe fundul rucsacurilor sau ale geamantanelor tot ascundeam cel puțin un pulover, un pantalon gros, o umbreală. Dar, bineînțeles, le căram după noi degeaba.

O singură dată n-au fost bune sfaturile lui Smărăndoaie. Ba nu, de două ori. Întîi, n-a fost bună prognoza despre starea vremii.

— Se anunță o lună ploioasă și friguroasă, ne-a spus Smărăndoaie, cu tonul lui care nu lăsa loc nici celei mai mici îndoieli. Trebuie să luăm îmbrăcăminte groasă și cărți, multe cărți.

Pînă în seară vremea s-a schimbat, a început să plouă, s-a făcut și frig și-n zori cînd am pornit eram toți înfocoliți și-aveam și fiecare cîte zece cărți.

Smărăndoaie își luase în plus și o pătură pe care a făcut-o colac și a legat-o deasupra rucsacului dîndora de cărți. Lenjuriile și îmbrăcămînta groasă le pusese în valiză. Cînd ne-am urcat

în tren eram toți echipați de parcă mergeam în vacanța de iarnă, undeva la munte. Cineva a făcut și o glumă:

— Trebuia să ne luăm și schiuri.

N-a ris nimeni. Smărăndoaie a întrebă ca trezită din somn:

— Schiuri? Da, n-ar fi fost rău...

Toată ziua a plouat, dar după ce am ajuns în tabără s-a făcut timp frumos și pînă la sfîrșitul seriei n-a mai căzut o picătură de ploaie.

Al doilea sfat, sau mai bine spus al doilea eșec suferit de Smărăndoaie s-a petrecut în această vară. Trebuia să plecăm undeva la munte, pe un rîu cu păstrăvi aurii. Pe timbrul cu care ne-a adus la cunoștință evenimentul era un băiețuș cu pălărie de paie, cu o undiță, iar în cîrligul undiței spînzura un pește. Bineînțeles, cînd am plecat în tabără aveam toți pe cap pălării de paie și fetele și băieții și fiecare cîte două-trei undițe. Smărăndoaie ne întrecuse pe toți. Își luase cinci undițe.

Cînd am ajuns, surpriză: rîul cu păstrăvi aurii dispăruse. Tabăra era frumoasă, un fel de orașel din vile cochete, colorate diferit. Însă rîul cu păstrăvi nicăieri. La vreo zece kilometri se construia o hidrocentrală și albia rîului fusese schimbată. Smărăndoaie și-a pus capul în piept și-aproape furios s-a dus să vadă, să se convingă cu ochii lui. Noua albie a rîului se afla la vreo cinci km, dar intra într-un tunel, apoi printr-o cascadă cădea într-un lac de acumulare.

S-a întors tîrziu spre seară, în mînă cu doi păstrăvi. Trufă l-a întrebat ironic:

— I-ai cumpărat de la bufet?

Smărăndoaie a spus încurcat:

— Nu, am găsit alt rîu.

Și nimeni nu s-a îndoit că îl găsisese. Pentru că asta era Smărăndoaie. Vacanțele aveau totdeauna pentru el alte dimensiuni.

Ce aveți de făcut? Să-l decupați și să-l completați, apoi să-l trimiteți pe adresa redacției noastre, unde va fi păstrat și folosit de-a lungul acestor ani, ca o fișă de înscriere a voastră la viitoarele ediții ale J.O. **Atenție însă: completarea și trimiterea respectivului talon echivalează cu un angajament solemn că veți face tot ceea ce depinde de voi pentru a-l onora. Așa că, înainte de a-l decupa și completa, gândiți-vă bine...**

TALON OLIMPIC

Numele și prenumele

data nașterii (anul, luna, ziua)

pionier (utecist) Școala

clasa

adresa

județul

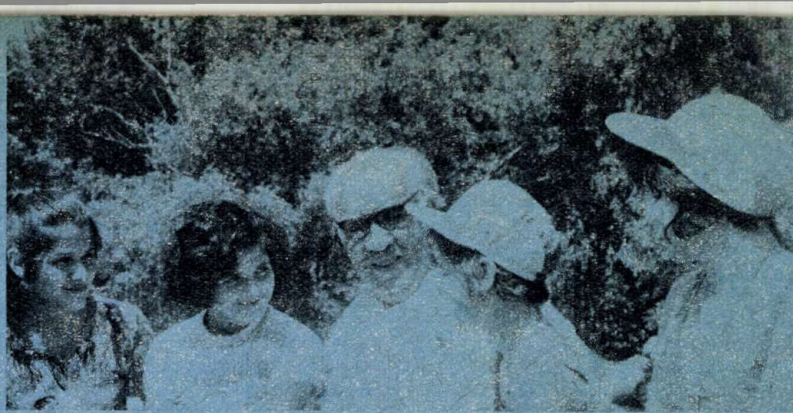
Ce discipline sportive practici?

La ce acțiuni sportive de masă participi?

Care este disciplina sportivă preferată, precum și cea mai bună performanță obținută în cadrul ei?

Dacă dorești să ai succese în sportul de performanță și prin rezultatele tale să fii recomandat în vederea selecționării în lotul olimpic pentru J.O. din 1980, 1984 și 1988 spune DA sau NU.

Dacă ești hotărât să faci totul pentru a te autodepăși în sport, imbinind învățătura cu educația fizică, decupează, completează și trimite la redacție acest talon.

COPPIN & NATURA

de acad. EUGEN A. PORA

Dragi pionieri,
Tot la Agigea*) studiem și acțiunea
asupra faunei marine a apelor încălzite
în procesele uzinale. Multe din indus-
triile noastre au nevoie de apă în proce-
sele de fabricație și nu rar aceste ape ies
din uzină la o temperatură mai ridicată
decît au intrat. Cînd ele se varsă direct
în mare, căldura adusă de ele se trans-
mite apei și animalele sînt obligate să
trăiască la o temperatură cu cîteva grade
mai ridicată decît în mod normal.

Animalele marine sînt poikiloterme, adică au temperatura corpului egală cu aceea a apei în care trăiesc. Dacă temperatura externă se ridică cu cîteva grade, întreg metabolismul lor este mărit. Ele consumă mai multă energie decît primesc prin alimentație și pînă la urmă mor. Dispariția oricărei specii dintr-un mediu complex, cum este cel marin, reprezintă o tulburare a echilibrului biologic, adică a lanțului de organisme care alcătuiesc hrana oricăruia din ele și a tuturor împreună. Întreruperea acestui lanț cauzează nehrănirea altor organisme și în final produsul principal al mărilor, pește, scade în cantitate și calitate.

Pentru a nu se produce astfel de situații este necesar să știm exact ce fel de animale mor în urma supraîncălzirii apelor marine și, dacă acestea reprezintă un înel important al lanțului trofic, să găsim mijlocul de a îndepărta acest accident. Răcirea apelor industriale se poate face fie prin amestecul lor cu ape reci, fie prin mărirea evaporării, prin păstrarea lor în bazine de răcire etc. Numai cercetarea poate să spună care dintre aceste mijloace este mai bun și mai ieftin. Aș mai adăuga aici că toată căldura pe care o produce omul în industrie se degajă în cele din urmă în mediul înconjurător, în aer și în apă. Cu cât se dezvoltă industria, cu atât se produce mai multă căldură. Cu această căldură nu știm încă ce să facem. Ea ridică înaltul cu încetul temperatura aerului, provoacă încălzirea pământului, topirea ghetarilor etc.

Este o problemă care-i frământă pe toți oamenii de știință, căci încălzirea atmosferei ar putea să însemne ridicarea nivelului apelor marine și oceanice și înecarea multor orase de țărm.

E bine să ne gândim la toate acestea și să căutăm soluții.

*) *Vezi «Cutezătorii» nr. 34*

La VIRTÉJU-NTR-O PĂDURE

Arbori seculari, în umbra cărora pavilionele albe stau aliniate, gata parcă de paradă, o întinsă pădure dincolo de gardul împrejmuitoar, îniste deplină, «tulburată» doar de cîntecul păsărelelor (între care privighetorii deîin întietate), aer curat și ozonat. S-ar putea crede că ne aflăm undeva, în inima munților. Dar nu-i așa: tabăra «Căprioara» e... la doi pași de București, pe teritoriul comunei Vîrteju.

De cîțiva ani încoace, în oaza aceasta de verdeață din preajma Capitalei, își petrec vara, în serii de cîte două săptămîni, pionieri din întreaga țară.

Și-și petrec strasnic și cu folos cele 14 zile. La fel ca în oricare altă tabără: făcând sport («Căprioara» dispune de excelente dotări în acest sens) sau baie în Argeșul care curge prin apropiere (intr-un loc special amenajat), cîntînd și dansînd, fie în jurul focurilor de tabără, fie cu prilejul carnavalurilor, mergînd în drumeții prin pădure (unde au prilejul să admire căprioarele care zburd pe-aici și să culegă nu numai flori, ci și zmeură și mure). Dar tabăra aceasta le oferă participanților ceva în plus. Iată ce ne-a declarat, în acest sens, pioniera Carmen Bejăneanu, coman-

danta unității, din seria celor sosiți aici, în această vară, din satele și orașele județului Hunedoara:

— Pentru noi, pionierii din provincie, vizitarea și cunoașterea Capitalei e un prilej de mare bucurie și satisfacție, mai ales că la vârsta noastră mulți dintre noi n-au văzut-o nici măcar în trecere. Venind aici, în tabăra «Căprioara», dorința aceasta ne-a fost împlinită.

De trei ori, toți cei 160 de pionieri hunedoreni prezenți aici am mers în București, unde, printre altele, am vizitat pe-ndekte Muzeul de Istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, Muzeul de Istorie a R.S.R., Muzeul Antipa, Piața Palatului, Academia Militară, Aeroportul Băneasa, Casa Științei și alte locuri și instituții despre care știam multe lucruri, dar pe care nu le mai văzuserăm pînă acum. Așa că ne vom întoarce acasă nu numai bronzați și odihniți, ci și cu «tolbele» pline de impresii dintre cele mai frumoase despre Capitala țării noastre, impresii pe care le vom împărtăși și colegilor noștri.

Așadar, la... doi pași de București,
o tabără ca-n inima munților. Ba chiar și
mai și!

ÎNTR-O DIMINEAȚĂ DE VARĂ

Știam că unitatea de pionieri a Școlii generale nr. 5 din Fetești e distinsă cu diplome de unitate fruntașă și dețineam informații asupra unui bogat palmares de activități interesante, organizate în timpul anului. Aveam să aflăm însă, într-o dimineață a acestei

tile, participând la chemarea verii în agricultură.

— Am recoltat soia, am plivit răpă, iar apoi am dat o mână de ajutor la recoltatul grâului, strângând spicele rămase pe câmp, în urma combinelor.

DUPĂ FAPTĂ, ȘI RĂSPLATA!

Stau de vorbă cu un băiat «tare» la matematică — pionierul Romeo Guriță — care îmi expune un calcul simplu, fără creion și hîrtie. Sună ca o problemă clasică de aritmetică, la care rezultatul se obține prin formula regulei de trei simplă: după ce, timp de 7 zile, pe terenul C.A.P. Fetești, 42 de pionieri au cules spice, contribuind în felul acesta la recuperarea a 500 kg boabe de grâu, aceiași pionieri vor efectua, într-o excursie de o zi — în valoare de 2 016 lei — turul litoral-

veri cînd soarele nu-și începuse încă bine urcușul pe cer, că pionierii de aici nu se mulțumesc ca în timpul vacanței să participe la activitățile de club organizate la școală, ci au luat hotărîrea să iasă pe câmp, participînd activ, alături de părinții lor, la campania de recoltare și organizînd, timp de mai multe zile, o veritabilă tabără de muncă la C.A.P. Fetești-gară.

Pe pioniera Lenuța Gheorghiu din clasa a VI-a, o fetiță mărunțică și harnică, am întîlnit-o la capătul ariei. De la ea, am aflat că inițiativa aparține celor mai mari, din clasele a VII-a și a VIII-a, Marisina Bălaș, George Paliuc, Georgeta Sighetău, Elena Chiran și încă alți copii destoinici, care au înțeles că zilele pot fi folosite mai bine îmbinînd jocul cu activitățile u-

lui românesc cu autocarul. Este răsplata muncii lor.

Adevărul e evident, ba e și verificat, pentru că discuția cu pricina are loc în mașina ce gonește pe șoseaua ce duce de la Constanța la Mangalia. În jurul meu, numai chipuri cunoscute, zîmbitoare. Cîneva dă tonul și deodată izbucnește zvon de cîntec pionieresc. Se pare că ghidul și-a dat seama că în autocar călătorește în-săși veselie, iar traseul nu mai e unul obișnuit, ci una din principalele artere ale unei vacanțe binemeritate.

Oprim să facem o fotografie și îi părăsesc pe micii mei prieteni cu certitudinea că i-aș reîntîlni oricînd cu plăcere. Bravo, fetițe și băieți!

ȘTEFAN TIȚĂ

O EROINĂ DE VÂRSTA VOASTRĂ

S-a petrecut un fapt care-ar părea miraculos, dar este, de fapt, o realitate nespuse de vie și prezentă datorită corespondenței primite în ultimul timp. Scrisorile voastre au sosit asemenea unor porumbei, cu zbor gîngăș, în cîntec de aripi, au adus murmurul pădurilor de brazil, adierea primăvăratăică a vîntului, imnul de lumină al răsăricului de soare. Sînt scrisori de la Mariana Costin, Școala generală nr. 21, Timișoara, Simona Martin, Școala generală nr. 15, Sibiu, Mioara Mares, Școala generală nr. 2, Mizil, Doina Temneanu, Școala generală nr. 1, Botoșani, Simona Morărilă, Școala generală nr. 8, Ploiești, Jeana Stoescu, Școala generală nr. 3, Giurgiu, Dana Carmen Nițu, Liceul «Vasile Roață», Rm. Vlcea, Cristina Sălceanu Negru, Liceul nr. 2, Galați, Liliana Erdei, Liceul sportiv, Brașov, de la Viorel Arion Hunedoara, Adrian Petrescu, comuna Bretea-Română, Hunedoara, și mulți alți prieteni corespondenți. Scrisorile voastre s-au ivit sub imperiul unui moment sărbătoresc — Jocurile Olimpice de la Montreal — și au fost inspirate de succesul deosebit al Nadiei Comăneci. Omagiul adus Nadiei, pe care o admirăm și o iubim cu toții, nu a fost posibil să încapă doar în rînduri epistolare. S-a petrecut ceea ce Vasile Alecsandri nota cu peste un veac în urmă, spunînd un cuvînt ajuns celebru: «Românul e născut poet!» și... «De-l muncește dorul, de-l cuprinde veselia, de-l minunează vreo faptă mărească, el își cîntă durerile și mulțumirile, își cîntă eroii, își cîntă istoria, și astfel sufletul său e un izvor nesfîrșit de frumoasă poezie.» Așa au călătorit spre noi, din vîzduhul pur al unei stări de spirit entuziaste poezii, versuri, strofe, imagini, metafore purtînd în efigia lor de aur sufletesc chipul îndrăgit al Nadiei. Nadia este «Fetița de pe Trotuș», «Nadia secolului XX», «Un nume ce face pomul să rodească, flori să înflorească», «O căprioară din Carpați», «Crăiasa plăurilor românești», este «O stea aprinsă în univers». Pentru ea, kastrele răsar pe cer să-i vadă fața cea dragă și brațele-i cum se arcuiesc, este «o rîndunică venind din depărtări albastre» un chip înflorind precum «mărgăritarul pe fața nouă a plăurilor românești», «O superbă zîină a sportului, regină, încununată de lumină și de glorie». Versurile din care am citat metafore și care s-au născut spontan, asemenea poeziei populare, exprimă fericire, mîndrie, sărbătoare. Dar ele cuprind mult mai mult decît o trăire sentimentală. Am aflat din glasul lor mărturisirea sensibilă a unor aspirații înalte, o premărire a trăsăturilor de caracter pe care o fată cu caracter puternic ni le-a dovedit: voință de neclintit, stăruință, deplină stăpînire de sine. Și-am mai aflat, totodată, mărturisirea dorinței de frumos, venerație pentru armonie, perfecțiune, simbolizate de Nadia în limbajul suplu, plastic și ferm al gimnasticii.

Entuziasmul este atotcuprinzător. El vine năvalnic spre tărîmul trăirilor noastre, ca valurile maiestuoase ale mării.

În piscul gîndurilor, sentimentelor, acțiunilor noastre se află mereu un țel suprem: dragostea de patrie. Izbînda Nadiei, a Teodorei, a Marianei ne onorează. Este o victorie care a reprezentat culorile patriei scumpe, patriei dragi, România. O idee călăuzitoare ce luminează toate aceste poezii primite la redacție.

Margareta MICU

UN MILION PRIETENI

• TOȚI AVEȚI TALENT!

«Am trecut în clasa a opta. La anul va trebui să mă înscriu la un liceu, aș vrea să urmez un liceu de specialitate, industrial, dar pînă acum nu mi-am descoperit nici o aptitudine. Învăț la fel de bine la toate obiectele. Vă spun drept, nu știu ce liceu să-mi aleg. N-am nici un talent!»

PAVEL MIHALAȘ, Ploiești

Ești modest! Eu cred că ai un talent: acela de a munci! Dovadă: notele bune la toate obiectele. Desigur, în alegerea meseriei, cunoașterea propriilor aptitudini e foarte importantă, dar trebuie să ne fie clar ce înseamnă a avea aptitudini. În primul rînd, să cădem de acord asupra faptului că nu există om fără aptitudini, fără anumite preocupări. Sînt convins că nu te-ai auto-analizat cum trebuie. Dacă ești meticolos, dacă îți plac operațiunile delicate, de precizie, atunci gîndește-te la un liceu de mecanică fină sau de electronică. Dacă ai o fire energică, dacă îți plac ordinea și munca într-un colectiv dinamic, dacă, în fine, ești un gospodăruș — liceul de construcții s-ar putea să fie cel mai nimerit. Firește, o minte iscoditoare, plăcerea de a făuri ceva tracic cu minile tale, agerimea în efectuarea unor lucrări practice, dorința de a inova se potrivesc cu un liceu metalurgic sau electrotehnic.

Este însă important să ceri și părerea părinților, a profesorilor. Un sfat: invitați la începutul anului școlar, în clasă, un specialist din domeniul psihologiei industriale. El v-ar putea supune unor teste — adică unor probe științifice concepute — de natură să dezvăluie cu un anumit grad de precizie pentru ce domeniu de activitate este mai înzestrat fiecare dintre voi. Eu sînt sigur că toți aveți talent pentru ceva!

OVIDIU ZOTTA

Scrisorile adresate acestei rubrici vor purta mențiunea «Un milion de prieteni».

Prezintă EDMOND NICOLAE

În șir indian, pe Nucet urcă Adrian, Brîndușa, Carmen, Dan și Emil. Echipajul «Cutezători» a parcurs drumul de la Bolboci la Vîrfu cu Dor. De aici pînă la Piatra Arsă, formația s-a schimbat: Carmen merge în frunte, urmată de Dan, Emil, Adrian și Brîndușa. Pe lingă Furnica, echipa își schimbă iarăși ordinea, adoptînd-o pe aceasta: Emil, Adrian Brîndușa, Carmen, Dan. Ce schimbări se mai pot face pe parcursurile traseelor alpine, respectîndu-se regulile urmate pînă acum?

Răspuns. Se observă că formația a oară cu E. Au mai rămas succesiunile s-a început cu A, a doua oară cu C, a treia care succesiunea se repetă. Prima dată succesiunea A, B, C, D, E, A — după un cerc inițialele participantilor, avem trecut la permutări circulare: dacă se pun

COLUMNĂ IN MILENIU

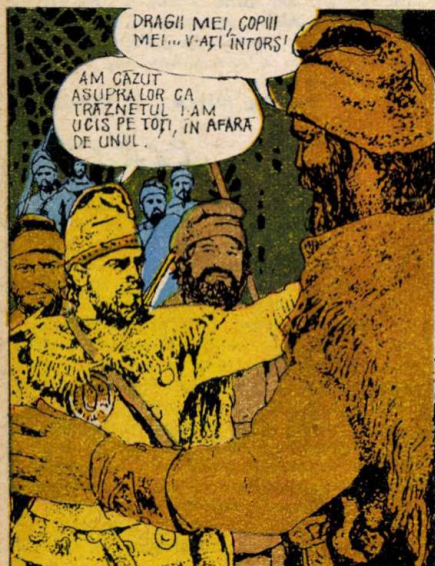
XV

ADAPTARE DE
VASILE MANUCEANU DUPĂ **TITUS POPOVICI**
DESENE: **VIORICA ȘI VINTILA MIHAESCU**

REZUMATUL EPISOADELOR PRECEDENTE:

O parte dintre locuitorii Daciei îl ajutaseră de bună voie pe comandantul Tiberius să construiască drumuri, așezări și cetăți de apărare împotriva barbarilor. O mină de tineri războinici, conduși de Gerula, mistuiți de setea răzbunării, îi hărțuiau, însă, fără încetare, pe ocupanții romani.

ÎNTR-UN LOC PUSTIU DIN MUNȚI, GERULA ÎI AȘTEPTA CU NERĂBDARE PE TINERII DACI CRESCUȚI DE EL ÎN LEGEA ASPRĂ ȘI NEMILOASĂ A LUPTEI.

ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cîșitorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul export-import presă — Calea Grivitei nr. 64-66, P.O.B. 2001, telex 011226, București.

REDACȚIA: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10
ADMINISTRAȚIA: Editura „Scînteia” • TIPARUL: C.P.C.S.

Prezentarea artistică: **POMPIU DUMITRESCU**
Prezentarea tehnică: **NIC. NICOLAESCU**

Foto: CORNEL MOCANU

CEL MAI TÎNĂR EROU
AL MUNCII SOCIALISTE-
GIMNASTA
NADIA COMĂNECI,
TRIPLĂ CAMPIONĂ OLIMPICĂ.

JOI, 2 SEPTEMBRIE, 1976
ANUL X (NR. 467)

Cutezătorii
REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

36

MATEMATICIENII FAPTELOR

Iată o elocventă înșiruire de cifre ale hărniciei, ale spiritului gospodăresc, echivalând cu tot atâtea beneficii, un bilanț al realizărilor în vederea deschiderii noului an școlar, oferit de pionierii din județul Neamț: prin contribuția copiilor s-au dotat școlile cu material didactic în valoare de 7 760 lei, ei ajutând de asemenea la construirea a două internate cu 400 de locuri și a 26 săli noi de clasă în municipiul Piatra Neamț, 50 de săli de clasă și 3 săli noi de gimnastică în școlile din satele și comunele județului. Pionierii au adunat plante medicinale în valoare de 14 500 lei, deșuri ferose în valoare de 10 600 lei, deșuri de hirtie în valoare de 3 100 lei, sticle și borcane în valoare de 37 250 lei. Ei au efectuat lucrări pentru protecția mediului înconjurător, plantări și amenajări de spații verzi pe o întindere de 25 420 ha, lucrări în 20 de pepiniere silvice și la întreținerea culturilor pe loturile școlare, pe o suprafață de 165 ha, în valoare de 85 200 lei. În fine, au colectat fructe de pădure în valoare de 138 000 lei. Acest rod îmbelșugat este dăruit noului an școlar.

VACANȚĂ ... CU CATALOG!

Pionierii din comuna Ciorăști, jud. Vrancea, au petrecut cu voioșie zilele de vacanță, neuitând, totuși, că mai au colegi pentru care vacanța mare nu este chiar mare. Erau cei care nu au reușit în anul școlar trecut să înfrângă deplin notele sub limită. De aceea, pionierii, prietenii notelor bune, au avut grijă ca acești colegi să fie mereu prezenți la orele de meditații, să se pregătească în așa fel, încât să susțină cu rezultate pozitive examenele de corigență. Drept care, catalogul de vacanță poate consemna pentru pionieri nota 10 la colegialitate!

NU NUMAI IARNA SAU PRIMĂVARA

Da, nu numai aceste anotimpuri pot fi înscrise în calendarul muncii gospodărești, la capitolul deretăcare, primenire, curățenie generală, așa cum fac, prin tradiție, gospodarii. Toamna e un anotimp care, datorită pionierilor, în-

scrie, de-acum, o pagină nouă în calendarul muncii gospodărești, cînd școala, lăcașul atît de apropiat copilului, trece, an de an, respectiv toamnă de toamnă, printr-o metamorfoză a reîmprospătării, a reînfrumusețării. Și, desigur, munca aceasta destul de migăloasă a început încă de la sfîrșitul verii. Pionierii lustruiesc parchetul, curăță geamurile, vopsesc, îndepărtează schelele de la noile construcții, degajează molozul, pregătesc noua înfățișare a spațiilor verzi, a terenurilor de sport. Sînt imagini ale muncii sărbătorești în întîmpinarea noului an școlar, pe care le-am întîlnit pretutindeni, ca de pildă la Școala generală Păriu, la Școala generală Hoghiz, la Rîșnov, Codlea, Predeal, în jud. Brașov, la școlile generale din comuna Garoafa, din satul Răstoaca, com. Milcovu, din com. Dumbrăveni, județul Vrancea.

UN CUVÎNT MEREU NOU

Cuvîntul Nou a căpătat valențe foarte plăcute și utile la începutul fiecărui an școlar și tot astfel și-n acest an, cînd el

denumeste, după cum se știe, darea în folosință de noi clădiri de școli, de noi săli de clasă și de laboratoare. Prin munca pionierilor, alături de părinții lor, s-au dat în folosință noi săli de clasă la școlile generale din comunele Robeasca, Valea Rîmnicului, Cislău, Valea Cătinii, Sărulești, Haleș, Bojiaru, din județul Buzău. Tot în acest județ s-au construit 2 școli noi cu 8 săli de clasă, laboratoare și anexe, la Costești și Calvin.

BUGATELE VOR FI ȘI MAI GUSTOASE

Pionierii de la Școala generală din comuna Comana de Jos, jud. Brașov, știu de pe acum că vor servi masa la cantina de la internatul școlii, cu satisfacția pe care poate s-o aibă cei ce și-au pregătit singuri bucatele. Produsele de pe lotul microceapeului unde au muncit cu spor și au obținut o recoltă bună au intrat în fondul cantinei internatului școlii. De aceea, le putem ura, de pe acum, o îndreptățită «poftă bună» la masa în comun pe care o vor lua, zilnic, odată cu începutul noului an școlar.

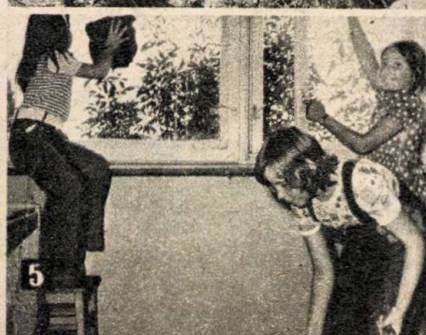
INSTANTANEE LA SFÎRȘIT DE VACANȚĂ

Fotoreporterul nostru a surprins cîteva instantanee caracteristice ultimelor zile de vacanță, la Școala generală nr. 170 din Capitală.

Harnici și pricepuți, pionierii muncesc ca adevărați gospodari. În curînd, curtea școlii va bucura privirile cu alei proaspăt netezite, cu copaci și flori (foto 1; 2; 3; 4). Aceeași atmosferă de muncă voioasă domnește și în încăperile școlii. În clase, se face de zor curățenie, parchetul trebuie să lucească-ogîndă, ferestrele să fie cristal (foto 5).

Trebuie revizuite și puse într-o ordine absolut științifică toate materialele de laborator. Bineînțeles, și aici trebuie să fie o curățenie exemplară (foto 6). Înțeleptele prietene ale elevilor, cărțile, manualele, sînt consultate cu grijă, așezate, sortate, în așteptarea evenimentului sărbătoresc: începutul unui nou an școlar! (foto 7).

PIONIERI ȘI ȘCOLARI,
*Să facem din săptămîna premergătoare
deschiderii anului școlar
o săptămîină a muncii patriotice!*

Înima comunistă

Înima țării noastre este comunistă
Roșie ca focul, ca dragostea
Arzind etern în oameni,
Alungind amintiri triste.

În lupte a bătut puternic,
A bătut pentru eliberarea țării
A bătut la porțile cerului și ale mării
A bătut la porțile zării.

Țara noastră cu holde mănoase
Țara noastră cu păduri neclintite
Cu harnici muncitori
Cu pionieri — viitorii comuniști,
Prin tine și pentru tine
Pășim înainte, cutezători!

CRISTIAN POPA

Clasa a VI-a B,

Școala generală nr. 56 București

Ultimele pagini ale cronicilor de vacanță sînt scrise pretutindeni în mod tradițional, cu unele hărniciei pionieresti, puse în slujba reamenajării și înfrumusețării școlilor, claselor, atelierelor, laboratoarelor.

Foto: CONSTANTIN POPESCU

DE LA TRIBUNA FORUMULUI- LA ACTIVITATEA FIECĂREI UNITĂȚI

DIN PRIMELE ZILE ALE NOULUI AN ȘCOLAR- REZULTATE FOARTE BUNE LA ÎNVĂȚĂTURĂ

Printre oaspeții de onoare al celui de al V-lea Forum Național al Pionierilor s-a aflat și tovarășa Suzana Gidea, membru al C.C. al P.C.R., ministrul educației și învățămîntului. Arătînd marile realizări obținute de țara noastră pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, tovarășa Suzana Gidea le-a vorbit pionierilor despre eforturile depuse

continuu de națiunea noastră socialistă în vederea realizării programului partidului pentru înflorirea României socialiste. «Pionierii sînt mindria țării, cresc și înfloresc odată cu țara. Școala, Organizația pionierilor, familia vă îndeamnă să învățați, să vă pregătiți prin muncă pentru viață și muncă, vă cresc în spiritul eticii comuniste: cinstiti, modești, plini de omenie

și întotdeauna cutezători. Să nu uitați că roadele educației pe care o primiți le veți culege toată viața.»

Referindu-se la problema învățămîntului, care a constituit și tema unor largi dezbateri în cadrul Forumului 1976, ministrul educației și învățămîntului a subliniat unele probleme care trebuie să stea în atenția purtătorilor cravatei roșii cu tricolor. Astfel, a arătat cît de important este pentru fiecare școlar studiul individual, învățarea cu propriile forțe. «Ajutorul acordat colegilor cu greutăți la învățătură trebuie dat la vreme, cu prietenie dar și cu exigență. Lupta împotriva repetenței nu înseamnă îngăduință. Dacă este nevoie să se organizeze la școală ore de meditație, pionierii să fie ajutoare de nădejde ale profesorilor. Cîcinalul revoluției tehnico-științifice impune celor care se află acum pe băncile școlii însușirea unor profunde cunoștințe din cele mai diverse domenii. Apăsarea pe un buton la un tablou de comandă, care pare un gest simplu, cere de fapt să știi să cunoști mult mai adînc fenomenele. De aceea, niciodată să nu vi se pară că aveți de învățat prea mult la fizică, matema-

tică, chimie.»

O foarte importantă problemă asupra căreia s-a oprit tovarășa Suzana Gidea a fost aceea a alegerii meseriilor, a alegerii școlii care pregătește tînărul pentru viitoarea profesiune. «Începînd cu clasa a VIII-a, trebuie să știți încotro mergeți și ca atare este necesar să reflectați la aptitudinile pe care le aveți pentru o profesiune sau alta. La alegerea unei meserii trebuie să porniți de la cunoașterea județului în care locuiți, a coordonatelor sale de dezvoltare economică. La Galați, la Tîrgoviște, la Călărași, acolo unde perspectivele se leagă de dezvoltarea unor mari platforme siderurgice este necesar să cunoașteți meseriile care se cer în această direcție. În funcție de toate acestea vă veți alege liceul de specialitate potrivit. De asemenea, pionierii trebuie să folosească activitățile din cadrul atelierelor școlare pentru pregătirea profesională viitoare. Liceul de specialitate este uneori ocolit, ceea ce constituie o mare greșală. Se uită că în profilul acestui învățămînt elevul dobîndește cunoștințe de bază, întocmai ca la liceele real-umaniste, dar în plus o pregătire practică într-o mese-

rie pentru profesiunea viitoare.

Organizația de pionieri oferă un cadru foarte prielnic pentru alegerea viitoarelor profesii. Vizitele în uzină, întîlniri cu fruntași în producție, cu tineri ingineri și tehnicieni sînt prilejuri ca din vreme purtătorii cravatei roșii cu tricolor să chibzuiască asupra drumului pe care și-l vor alege. La fel, concursul Minitehnicus, care constituie una dintre foarte frumoasele realizări ale pionieriei. Am avut ocazia să văd lucrările minitehnicienilor. Mi-au produs o puternică impresie. Am observat lucrări care presupun cunoștințe de nivel ridicat din domeniul semiconductorilor și, fiind în specialitatea mea, m-am bucurat. Și Minitehnicus poate ajuta în alegerea potrivită a profesiunii.»

În încheiere, ministrul educației și învățămîntului a urat pionierilor multe succese în viitorul an școlar, dorindu-le să activeze în continuare, cu responsabilitate în organizația revoluționară a copiilor, pentru o bună pregătire politico-ideologică, dovedind prin fapte recunoștința pentru grija pe care partidul o poartă tinerei generații.

ACOLO UNDE ARDE FLACĂRA VERBULUI ROMÂNESC

Pe una din străzile liniștite din apropierea Căii Victoriei, într-o veche clădire cu peron larg, înconjurată de grădini bogate, amintind de Bucureștiul de odinioară, se află unul dintre cele mai frumoase și importante lăcașuri de cultură ale Capitalei: Muzeul Literaturii Române (Str. Fundației nr. 4, Sector 1). În fiecare zi, pe porțile sale intră numeroși vizitatori, printre care mulți pionieri. Săliile adăpostesc peste 50 de colecții de autori, 20 000 de mape cu documente și fotografii, care alcătuiesc un patrimoniu neprețuit al scrisului românesc, punând în lumină epoci importante ale dezvoltării literaturii noastre. Așa cum a spus cărturarul Perpessicius, fondatorul acestui lăcaș, muzeul își propune să țină vie «flacăra verbului românesc». Un popas în sala dedicată

lui Dimitrie Cantemir sau în fața documentelor referitoare la Creangă, Eminescu, Caragiale, Rebreanu ne pune în legătură cu momente de mare strălucire ale literaturii noastre. Într-una din încăperi a fost reconstituită camera de lucru a lui Mihail Sadoveanu, din ultima perioadă a vieții. Vizitatorul este pătruns de atmosfera în care a trăit și a creat acest uriaș al prozei românești. Alte documente îi evidențiază, în ipostaze inedite, pe Arghezi, Blaga, Lovinescu.

În programul muzeului figurează, în prezent, un ciclu de manifestări cu titlul: «File din epopeea națională». Prin relevarea unor documente, colecții-unicate, prin diapozitive și filme documentare, cu ajutorul specialiștilor muzeografi sunt evocate momente din istoria patriei în viziunea unor scriitori, contribuția pe care aceștia și-au adus-o, în diferite epoci, la lupta poporului pentru independență națională și libertate socială.

Lunar, Muzeul literaturii române editează pentru pionieri și școlari o revistă «văzută și vorbită». Recent, în ambianță plăcută a Bazei sportive «Ciresarii», a apărut ultimul număr de vacanță. Paginile revistei s-au bucurat de prezențe prestigioase. Au participat istoricul Vasile Netea, scriitorul Ion Grecea, graficianul Ionescu Silvan, actorul Ștefan Velenciu. Și-au dat concursul pionieri din Sectorul 8 al Capitalei. Revista a avut drept motto incandescentele cuvinte ale lui Bălcescu: «Istoria este cea dintâi carte a unei nații. Într-însa ea își vede trecutul, prezentul și viitorul».

Din următoarele ediții în pregătire pentru cursul anului școlar spicim: «Mari prietenii literare», «Soarele neamului», «1907 — din primăvară până în toamnă».

Muzeul Literaturii Române invită pe toți pionierii și școlarii să participe la revistele literare vorbite și văzute pe care le editează lunar.

P.S. Pionierii sînt așteptați cu toată ospitalitatea în această casă a culturii. Detașamentele de pionieri din Capitală sau din țară, care vor să viziteze acest interesant muzeu și care vor să asiste în cele mai bune condiții la diferitele sale manifestări, sînt rugate să anunțe prin scris data și ora pe care le preferă. Este recomandabil să se arate, în același timp, care anume epoci sau scriitori îi interesează în mod deosebit, pentru a li se putea pune la dispoziție un muzeograf de specialitate.

B. CARAGIALE

Collega

TRIBUNA SPORTULUI

A IX-a EDIȚIE A
«CUPEI SPERANTELOR»
LA OINĂ:

*Reprezentanții
judetului*
SIBIU
*din nou
campioni!*

Ediția din acest an a «Cupei speranțelor» la oină, rezervată pionierilor și școlarilor, s-a desfășurat între 31 iulie și 13 august, în frumosul peisaj

al taberei Bucșoia-Frasin și a reunit echipe din 27 județe, inclusiv formația reprezentativă a municipiului București. După prima săptămână, consacrată pregătirii fiecărei echipe în vederea viitoarelor competiții, au început întrecerile propriu-zise, mai întâi în cadrul celor 5 serii, stabilite de reprezentanții Federației Române de Oină. Primele două echipe câștigătoare din fiecare serie s-au calificat pentru turneul final, celelalte 17 avînd de susținut, în continuare, meciurile pentru «turneul de consolare».

Că toate echipele s-au prezentat la un înalt nivel, că fiecare dintre elevii-sportivi au luptat și au dorit să urce pe podiumul învingătorilor s-a putut vedea și din acel meci dublu de baraj, care a fost necesar pentru stabilirea câștigătorului locului I, meci desfășurat între reprezentanții județelor Ialomița și Sibiu, amîndouă echipele fiind, pînă în acel moment, la egalitate de puncte. Au câștigat, cum era și firesc, cei care au știut să lupte mai mult, un cuvînt greu de spus avînd, în acest «baraj forte», pregătirea tehnică a fiecărui jucător și a echipei în ansamblu. Tinerii oiniști din Sibiu, elevi ai Școlii generale din comuna Turnu Roșu, au cucerit — pentru a șasea oară, de altfel — titlul de cam-

pioni naționali, plecînd spre casă cu frumoasa «Cupă a speranțelor» oferită de Federația Română de Oină, cît și cu numeroase premii în obiecte, diplome etc. Pe locurile următoare, echipele județelor Ialomița și Suceava. Dar ierarhia stabilită nu poate evidenția totul. Pentru că, așa cum ne spunea tovarășul **Gheorghe Pricop**, președintele F.R.O., «aici, în tabăra de la Bucșoia-Frasin, din județul Suceava, valoarea tehnică a fiecărei echipe a fost simțitor îmbunătățită, s-au înlăturat multe confuzii în stilul de joc, arbitrii și antrenorii pusi la dispoziție de Federație asigurînd obținerea unor rezultate cu mult mai bune față de edițiile anterioare. Totodată, cei prezenți în competiție s-au pus la punct cu ultimele modificări din regulament.»

De cealaltă parte, în cadrul «turneului de consolare», clasamentul «consolărilor» a fost stabilit, de asemenea, în urma unor meciuri viu disputate: în ordine, echipele reprezentative ale județelor Cluj, Gorj și Caraș-Severin.

Viorel Moisin, Stelian Istrate și Vasile Cîrpătova, trei dintre componenții echipei câștigătoare din Turnu Roșu, îmi spuneau, în momentul primirii trofeului, că nu este deloc ușor să ajungi campion, chiar dacă echipa lor se află, așa cum mai aminteam la începutul acestor rînduri, la a șasea victorie. Ca să susții 15 meciuri în 4 zile (4 în serie, 9 în finală și 2 de baraj) trebuie să ai o bună pregătire fizică și multă răbdare. Ei au demonstrat că le au pe amîndouă, promițînd că la a X-a ediție, în anul viitor, echipa lor va mai dobindi o cupă.

O mențiune specială o vom face pentru reprezentanții județului Suceava, elevi și pionieri ai Școlii generale din comuna Frasin (gazdă a competiției), care au câștigat un binemeritat loc III. Cel mai tînăr component, pionierul Gabriel Munteanu, golgeterul echipei, a reușit să înscrie, încă din primul meci (cu reprezentativa județului Vlcea), nu mai puțin de 10 puncte.

Încheind aici relatarea, felicităm atît pe reprezentanții echipelor câștigătoare, cît și pe fiecare dintre cele 27 de participante.

CORNEL STAN

Despre Nadia Comăneci s-a scris enorm. Și în presa noastră, și în cea internațională. Și în termenii cei mai elogioși cu putință. Lumea întreagă, deopotrivă uimită și încîntată de virtuozitatea tinerei noastre gimnaste, a acceptat-o în unanimitate ca pe o eroină a contemporaneității, ca pe un simbol al perfecțiunii spre care cu toții aspirăm. Iar ziariștii, exprimînd sentimentele și aprecierile opiniei publice de pe întreg globul, s-au întrecut — și continuă să se întreacă — în epitețe la adresa ei: «copil-minune», «bulgăre de energie», «pasăre măiastră», «perfectiunea întrupată». S-a scris și se va mai scrie mult despre Nadia. Despre această fetiță, pînă nu de mult pionieră, abia intrată în rîndurile uteciștilor, care la o vîrstă atît de fragedă a reușit performanțe aproape incredibile, care cucerind — prin cea mai frumoasă luptă posibilă — aurul și titlurile supreme în competiții internaționale de cel mai înalt prestigiu — printre care patru medalii de aur și titlul de campioană absolută a Europei, 3 medalii de aur și titlul de campioană olimpică absolută — iat-o, la 15 ani neîmpliniți, distinsă cu înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste și cu Medalia de aur «Secera și Ciocanul», cea mai de preț nestemată din întregul ei palmares, pentru că i-a fost acordată de poporul și de țara ei, pe care cu atîta cinste o reprezintă. Ea însăși evidențiază acest fapt în cuvîntul de mulțumire rostit după primirea acestui înalt titlu: «...nici o medalie și nici un titlu din lume nu valorează cît distincția pe care ți-o acordă țara ta din mîna celui mai iubit fiu al României, părintele îndrăgit al tineretului pa-

noastră, Nadia

Omul și natura

de acad. EUGEN A. PORA

triei noastre, dumneavoastră, tovarășe Nicolae Ceaușescu.

S-a scris și se va mai scrie mult despre Nadia. Dar niciodată nu va fi suficient. Pentru că, iată, acum, când pe pieptul ei strălucește cel mai curat și nobil aur — acela al medaliei «Secera și Ciocanul», când numelui ei i-a fost adăugat cel mai cuprinzător epitet dintre toate — acela de Erou al Muncii Socialiste —, din nou ne întrebăm: «Cum de-a reușit Nadia să ajungă până aici? E bine să ne punem această întrebare și să mai răspundem încă o dată la ea. Pentru că, de fiecare dată, reliefaarea unui drum de excepție ca acesta, al Nadiei, este instructivă și utilă.

Că să reușim să înțelegem cât mai bine spectaculoasa evoluție a Nadiei Comănești, deplină ei realizare încă înainte de-a împlini 15 ani, trebuie să evidențiem mai întâi minunatele condiții de viață și de muncă, de plenară afirmare, pe care partidul și statul, so-

continuată, în crescendo, cu tot mai multă intensitate, cu tot mai multă dirigenție, zi de zi, ceas de ceas. Mai precis: Nadia a înțeles, mai devreme și mai bine decât alți copii de vîrsta ei, că aceasta e singura cale de afirmare. Și pentru că s-a hotărît să se afirme, a acceptat-o și a pornit pe ea, cu dirigenție și curaj, luptînd și învingînd toate greutățile inevitabile într-o asemenea pregătire (cum ar fi, de pildă, duritatea antrenamentelor, oboseala și altele), renunțînd la multe tentații care deși fac «dulceața copilăriei» sînt, totuși, mari consumatoare de timp fără eficiență (nu însă și la jocul cu păpușile ei), cu alte cuvinte reușind să se învingă și pe sine însăși. În această lumină, biografia ei de excepție apare cât se poate de firească. S-o rememorăm ca pe un exemplu demn și posibil de urmat de oricare dintre voi, indiferent de domeniul de activitate pe care l-ați ales — sau vi-l veți alege — și chiar dacă nu veți reuși să

și sărituri, precum și medalia de bronz la sol. Tot în 1973, la Campionatele internaționale ale României ocupă locul întâi la toate cele cinci probe ale întrecerii. Apoi, în aprilie 1975, cîștigă «Turneul campionilor» desfășurat la Londra, iar o lună mai târziu, la Skien, în Norvegia, e definitiv consacrată prin cucerirea titlului de campioană absolută a Europei precum și campioană continentală la sărituri, paralele și birnă, la sol clasîndu-se pe locul al doilea (deci patru medalii de aur din cinci posibile și una de argint). Are o excelentă comportare în diversele concursuri internaționale preolimpice la care a participat apoi pînă în vara acestui an, pentru că la cea de-a XXI-a ediție a Jocurilor Olimpice de la Montreal să uimească lumea cu evoluțiile ei ieșite din comun, «atingînd perfecțiunea», cum au scris ziariștii din întreaga lume, fiind de șapte ori notată cu 10 (notă pentru prima oară acordată unei gimnaste), să cucerească trei medalii de aur (la individual compus, la paralele și la birnă), una de argint (cu întreaga echipă) și una de bronz (la sol). Datorită ei, drapelul patriei a fost înălțat, în sunetele imnului nostru național, de trei ori pe cel mai înalt catarg.

Urmează, apoi, acea zi de 19 august 1976, care va rămîne de neuitat și pentru ea, și pentru noi toți: ca răsplată pentru munca și succesele ei strălucite în gimnastică, pentru contribuția pe care și-a adus-o la creșterea prestigiului sportului românesc și a culorilor patriei noastre, pentru dirigenție și cutezanță în întreaga ei activitate, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, i-a înmînat, la Palatul Sporturilor și Culturii, în cadrul festivității de decorare a unor sportivi, antrenori și tehnicieni componenți ai lotului nostru olimpic, Medalia de aur «Secera și Ciocanul» și i-a conferit înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste. O distincție și un titlu care înconunează în mod strălucit prodigioasa ei activitate pe tărîmul sportului.

Caldele cuvinte de apreciere pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a adresat cu acest prilej Nadiei Comănești și colegelor ei de echipă, tuturor celor care la Montreal au contribuit la realizarea celui mai mare succes de pînă acum al țării noastre în aceste jocuri, întregului nostru tineret sînt o expresie elocventă a prețuirii pe care partidul și poporul o acordă celor ce, prin muncă dîră, prin cutezanță, își aduc o contribuție esențială la edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României. Iar Nadia Comănești, tripla noastră campioană olimpică, cel mai tînăr Erou al Muncii Socialiste, iat-o, pășește în primele rînduri ale acestora. Exemplul ei poate — și trebuie! — să ne inspire și să ne mobilizeze în activitatea noastră de zi cu zi.

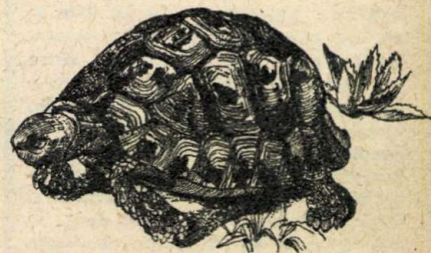
CONSTANTIN DIACONU

Dragi pionieri, În rezervația de Ephedra distacha de la Agiea m-am întîlnit cu un pui de broască țestoasă, din specia Testudo graeca racovitzaei, care este ocrotită de lege, căci e pe cale de dispariție.

Sub niște ramuri de iarba nisipului (Elymus sabulosus), broșcuța mea își găsisse adăpost contra razelor fierbinți ale soarelui. Avea pielea din jurul gîtului și picioarelor uscată și încrețită. Se vedea că este deshidratată. Pe aici nu plouase de multă vreme și micuța suferea de sete. Am dus-o în laborator și i-am dat apă. Să fi văzut cît de ahtiată și-a băgat căpșorul în apă și cum a lins cu limba binefăcătorul lichid! Imediat a devenit mai veselă, mai activă. Se plimba, curioasă, să vadă unde îi este iarba prin care se mișcă și cu care se hrănea. Nu îi pria piatra podelei noastre, căci nu-și putea sprijini picioarele pe micile asperități ce se găsesc pe pămînt și în iarba. Am marcat-o pe partea inferioară a cochiliei (data, localitatea) și i-am dat drumul în rezervație. Poate noi, poate alții o vor găsi peste un timp, o vor măsura și îi vor da din nou drumul, așa încît, pînă la urmă, să se poată scrie istoria felului în care a crescut această micuță broască țestoasă.

Ce folos are omul de pe urma broaștelor țestoase? Aș vrea să vă spun că nu întotdeauna trebuie pusă problema în felul acesta. Orice specie de organism își are rolul său în echilibrul naturii. Natura nu poate exista decât printr-un astfel de echilibru complex. Privind strict utilitarist problemele, ne putem întreba ce folos avem de pe urma tapirului, a ornitorincului, a șacalilor ș.a.m.d. Natura este un ansamblu de relații între organisme foarte diferite, care constituie un echilibru. Acest echilibru trebuie să-l păstrăm pentru a conserva natura așa cum este ea, fără nici un adaus din partea omului. Dar, pentru aceasta, trebuie ca și broasca țestoasă să-și găsească locul, să consume anumite ierburi, iar din produsele ei metabolice să se dezvolte anumite insecte, viermi etc.

Dacă înțelegem natura în acest fel, ca pe o complexitate de relații (chiar dacă nu întotdeauna lesne de înțeles), care numai astfel poate exista, atunci vom ocroti toate speciile de plante și de animale, și, prin ele, însăși natura în care trăim și de care depindem întrutotul.

cietatea noastră socialistă le oferă tuturor tinerilor noștri. Să spunem — și să reținem! — că în municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej, orașul ei natal, înainte ca Nadia să se dedice sportului de performanță, a fost înființat, ca o consecință a acestor condiții, Liceul cu program special de gimnastică, dotat cu tot ceea ce este necesar pregătirii a sute de fete și încadrat cu specialiști de înaltă calificare. Și-abia acum putem vorbi și despre ea.

Avînd avantajul acestor condiții excelente, Nadia — și colegele ei Teodora Ungureanu, Georgeta Gabor și celelalte — le-au fructificat. Cînd facem această afirmație avem în vedere, fără îndoială, și aptitudinile ei deosebite pentru acest sport, pentru mișcare în general și pentru gimnastică în special, dar îndeosebi faptul că ea s-a realizat prin muncă. Printr-o uriașă muncă de pregătire, începută încă de la vîrsta de șase ani și jumătate și

realizați performanțe atît de strălucite ca ale ei.

S-a născut la 12 noiembrie 1961, în municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej. În anul 1968, la vîrsta de șase ani și jumătate, a fost selecționată de la grădiniță pentru Liceul cu program special de gimnastică din localitate, unde a început pregătirea, avîndu-i ca antrenori pe profesorii Marta și Bela Karolyi. Debutează în activitatea competițională internă în anul 1969, concurînd la categoria a IV-a a Campionatului republican pentru copii. Primul ei mare succes prin care se remarcă datează din 1971 (deci după aproape 4 ani de pregătire!), cînd se clasează pe primul loc la paralele și la birnă la Concursul internațional «Prietenia», desfășurat în Bulgaria. În 1973 (deci după alți doi ani de intensă pregătire), la același concurs, desfășurat la Gera, în R.D. Germană, cucerește medalii de aur la individual-compus, paralele

O NOUĂ
RUBRICĂ
SPORTIVĂ

START '78

Cea de-a treia ediție a «Cupei tineretului», desfășurată la mijlocul lui august la Iași, a fost un nou prilej de afirmare a numeroase — și autentice — talente din rândul pionierilor și școlariilor în cadrul celor trei discipline la care s-a concurat: înot, tir și orientare sportivă. Să zăbovim puțin asupra desfășurării acestei ediții și să evidențiem, totodată, atât succesul de masă al competiției cât și pe campionii care, urcând la Iași pe cea mai înaltă treaptă a podiumului, ne-au oferit posibilitatea să-i remarcăm și să le consemnăm — atât numele cât și performanțele realizate; să-i ținem minte în speranța că vor continua să meargă pe drumul pe care au pășit la Iași, că pe unii dintre ei îi vom reîntâlni, peste câțiva ani doar, în marile competiții interne și internaționale, că unul, doi (sau poate chiar mai mulți) vor face parte din viitoarele noastre loturi olimpice în 1980, în 1984 sau 1988.

PĂDUREA REPEDEA, aflată la câțiva kilometri de Iași. Aici, zgomotul și respirația marelui oraș e înlocuită de liniștea, răcoarea și ozonul din umbra arborilor, mulți dintre ei seculari. Dar și asfaltul străzilor și trotuarelor, de cărările abia ghicite și lunecoase (cu o zi înainte plo uase zdravăn), de hățșurile care la prima vedere par de netrecut. Cum să te descurci într-un asemenea labirint, cum să descoperi «punctele de control» de pe trasee, cum să alergi cât mai repede cu putință când la deal, când la vale? Și totuși cei 160 concurenți la orientare sportivă (cîte două fete și cîte doi băieți de fiecare județ) se descurcă. Unii binișor, alții bine și... câțiva, neașteptat de bine. Cu busola într-o mînă și harta în cealaltă, aleargă din răspuseri, mai alunecă și cad dar se ridică repede, se mai rătăcesc dar revin totuși la traseu, se mai încurcă în tufșuri dar ies totuși la drum. Și consultîndu-se și îndemnîndu-se din mers, sub ochii arbitrilor care par la fel de nemișcați.

imposibili și muți ca și arborii dimprejur, aleargă, din post în post, spre **SOSIRE** și spre **VICTORIE**. Toți ajung la sosire, victoria însă — cea mare — n-o cuceresc (după cele două manșe, desfășurate fiecare în cîte o zi) decît două fete — **ANDREEA SCHNEIDER** și **CARMEN POPOVICI**, reprezentantele județului Iași și doi băieți — **CONSTANTIN BANU** și **RADU BANU**, reprezentanții județului Prahova.

COPOU. Marele parc intrat în legendă. Teiul lui Eminescu e undeva, în stînga. Unii dintre participanții la «Cupa tineretului» l-au făcut deja o primă vizită (toți sînt însă hotărîți să mai meargă o dată), alții abia așteaptă să se încheie întrecerile pentru a-l vedea și ei. Acum însă ne aflăm undeva, în dreapta, mai spre nord. La marginea stadionului. În incinta poligonului de tir. De data aceasta mai puțini decît la orientare, doar 80 cu toții (cîte o fată și cîte un băiat de fiecare județ, care sînt — cum e și normal — campioni județeni). În serii de cîte doisprezece, concurenții se aliniază în fața... ambrazurilor și, cu arma cu aer comprimat sprijinită, ochesc și trag (tot contracronometru) în țintele fixe. La fete cîștigă, evident și «fără probleme», **CAMELIA GOLOGAN**, reprezentanta județului Iași. La băieți însă... Arbitrii și tehnicienii consemnează cînd o performanță, cînd alta, pînă cînd, în ultima serie, încremenesc cu toții în spatele unui băiat care n-are nimic neobișnuit. Nici costumul măcar — o binecunoscută uniformă de școală — nu-l scoate în evidență. În schimb, ceea ce se poate vedea cu ajutorul unui aparat optic teribil de complicat (ceva între binoclu și mare teleobiectiv foto) pur și simplu îți taie respirația: cele mai multe gloanțe (vreo șapte sau opt) au străpuns chiar centrul țintei. Autorul acestei performanțe — **EUGEN MOISUC**, reprezentantul județului Iași

(da, tot Iașul). Atunci și acolo, uitîndu-mă prin aparatul acela la ținta ciuruită de către Eugen, m-am gîndit la marile succese realizate de trăgătorii noștri în numeroase competiții internaționale (amintiți-vă că Dan Iuga cucerea în 1974 titlul de campion mondial la pistol-viteză), dar și la insuccesul lor de la recente Jocuri Olimpice. Și mi-am zis: dacă Eugen, băiatul ăsta modest și calm, avînd parcă ceva din tăcerea și din duritatea stîncilor, va continua, cu tenacitate, să se pregătească, dacă va avea șansa să «încapă» pe mîinile unui antrenor priceput, atunci, în 1980 sau în 1984 o să-l vedem pe podiumul olimpic. Un «dacă» peste care numai el poate să pășească (ajutat, bineînțeles, de cei în drept și obligați s-o facă).

Soare de august (28 de grade la umbră), bazin olimpic (cu tot dichisul) și apă curată, verzei-albăstrie. Și asta unde te aștepți mai puțin, în spatele Palatului Culturii. Concurenții însă... și mai puțini, deoarece 14 județe n-au trimis (din lipsă!?) concurenți la această deosebit de importantă disciplină sportivă. (E vorba despre județele Alba, Argeș, Bacău, Bistrița-Năsăud, Brașov, Buzău, Gorj, Ialomița, Neamț, Olt, Sălaj, Tulcea, Vaslui și Vâlcea). Totuși întrecerile la cele două probe — bras și liber —, desfășurate pe parcursul a două zile (cu calificări pentru finală), sînt vii și aprig disputate, oferindu-le sutelor de spectatori localnici posibilitatea de-a retrăi,

și de data aceasta «pe viu» dar și la altă... scară, atmosfera din bazinul olimpic al Montrealului. Îndeosebi faza finală, aprig disputată și pînă la urmă cîștigată... strîns la fete de **MANUELA BUIȚĂ** (Caraș-Severin, 100 m bras) și **MAR-**

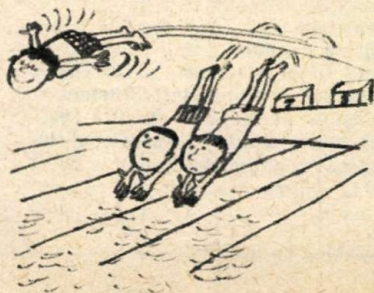

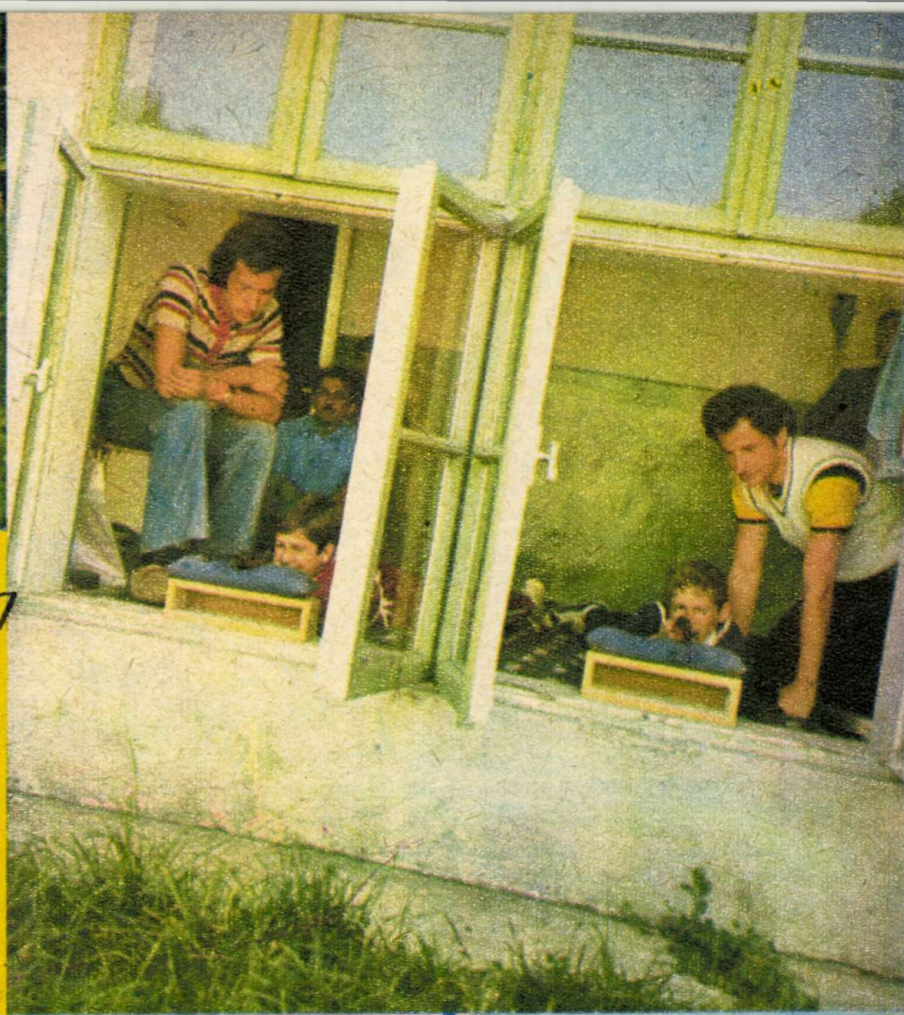
CELA MADAR (tot Caraș-Severin, la 100 m liber), iar la băieți de **M. BELICCIU** (Brăila, 100 m bras) și **H. SCHMIDT** (Cluj, 100 m liber). Că dintre acești copii cel puțin unul ar putea să reediteze, fie și în parte, performanțele lui John Naber sau

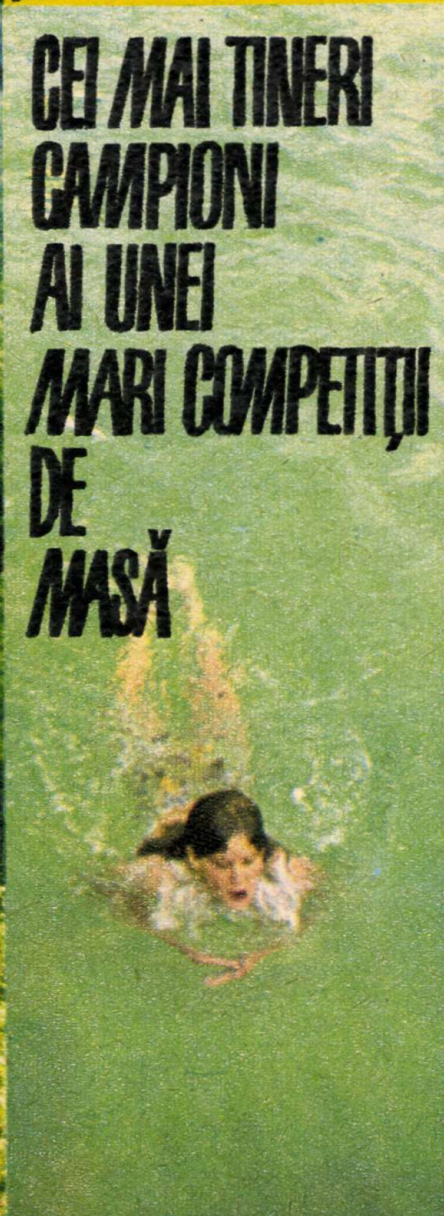
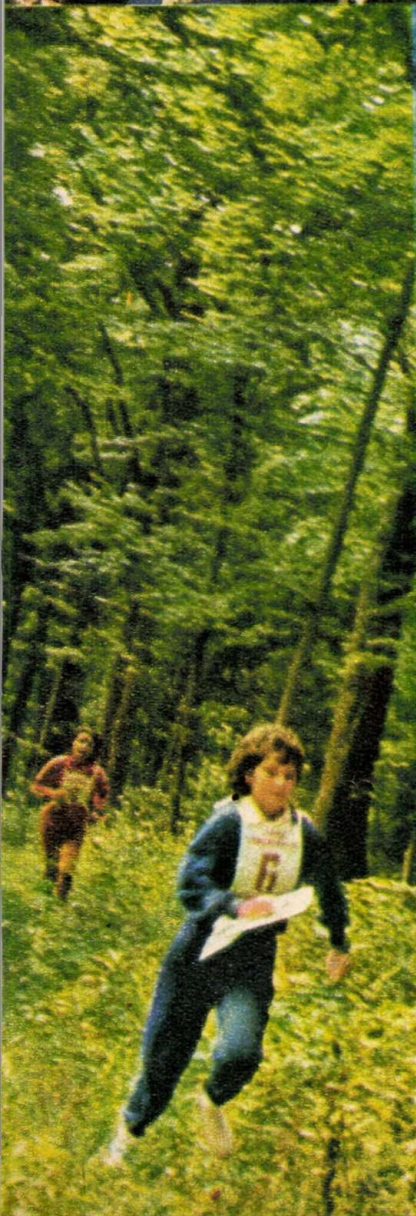
ale Korneliei Ender nu încapă nici o îndoială. Numai dacă... Știu și ei, știți și voi ce anume vrem să spunem, așa că ne oprim aici.

Se știe cîtă importanță se acordă în momentul de față sportului de masă, ca

CUPA PA tineretului

CEI MAI TINERI CAMPIONI AI UNEI MARI COMPETIȚII DE MASĂ

modalitate principală de fortificare fizică a întregului nostru tineret și de afirmare și depistare a talentelor capabile să se îndrepte spre practicarea sportului de performanță. «Cupa tineretului», prin excelență o competiție de masă, răspunde din plin acestor cerințe, mai precis, oferă cadrul ideal pentru îndeplinirea lor. Cu o condiție însă: ca la ea să participe întreaga masă a pionierilor și școlărilor. În unele județe așa se procedează. În altele însă... participarea e cu mult sub posibilitățile reale. Așa se explică de ce la probele de înot din cadrul finalei pe țară, reprezentanții a 14 județe au absentat. Au absentat pentru că aceștia... nu există. Pentru că fazele anterioare ale competiției nu s-au desfășurat la această disciplină! Răspunzătoare de această situație sînt și comandamentele pionierești ale

unităților și chiar fiecare dintre voi. «Cupa tineretului» se află la dispoziția voastră, a tuturor pionierilor și școlărilor și este o îndatorire de onoare a voastră să participați cu toții la ea, să faceți tot ce depinde de voi pentru buna ei desfășurare la toate nivelele.

Convinși că pentru ediția viitoare (faza de iarnă și cea de vară) veți ține seamă de această recomandare, așteptăm să vă vedem și să vă întâlnim pe toți disputîndu-vă înțietatea în toate disciplinele sportive pe care această competiție vi le oferă.

Pagini realizate de
C. PĂLTINEANU

INSTRUCTIVĂ ACȚIUNE DE PREGĂTIRE PENTRU APĂRAREA PATRIEI

«Pentru patrie» — acesta a fost numele unei mari acțiuni pionierești de pregătire pentru viață, pentru apărarea patriei, desfășurată recent în municipiul Pitești. Timp de două zile, reprezentanții a 11 județe (249 cu toții) și-au demonstrat priceperea în minuirea ustensilelor de stingere a incendiilor («Prietenii pompierilor»), în dirijarea circulației («Patrulele școlare de circulație»), în acordarea primului ajutor («Micii sanitari»), la tir, la judo și la trecerea pistei cu obstacole. Cu excepția probei de tir, câștigată de cei doi reprezentanți ai județului Sibiu (Ionescu Ana și Reisneuer Eduard), celelalte întreceri au fost dominate de reprezentanții județului gazdă. Dincolo de rezultate, purtătorii cravatei roșii cu tricolor au făcut încă o dată dovada seriozității cu care se pregătesc pentru apărarea patriei.

În ziua aceea de toamnă târzie și friguroasă, cu cer mohorât și cu un soare bolnav, scinteind trist în castanii ruginiți, încălcați de promoroacă, Aurel să tot fi avut șaisprezece ani. Era înalt, ciolanos și smead. Pe față începuse să-i răsără iarba bărbăției. Era oacheș și ager ca o vietate sălbatică. Era îmbrăcat în uniformă, avea chipul pe capul tuns chilug și pe mîna stîngă purta inițialele liceului și un număr de ordine. Venise anevoie, prin vînt și prin fulguirea zăpezii, tocmai de la Rîul Morii, ca să citească la Biblioteca liceului. La gazdă nu avea cărțile trebuincioase și nici condiții ca lumea. Acum crescuse, se maturizase și și punea cu toată gravitatea problema viitorului său și cum să-și însușească o cultură cît mai temeinică. În timpul lungii vacanțe de vară din acel an, petrecută mai ales pe malul Mureșului, la muncă, la prins pești și la scădat, Aurel și-a scrutat serios activitatea de pînă atunci și a decis o schimbare radicală în munca și comportarea lui. Își propunea, mai întîi, să învețe absolut la perfecție limbile maghiară și germană. «Cîte limbi știi — se încuraja el — de atîtea ori ești om». Și apoi, fără cunoașterea acestor limbi, i-ar fi fost barată calea spre studii mai înalte, spre universitățile de la Budapesta ori de la München, unde Vlaicu nădăjduia să ajungă. Își propunea să citească, zilnic, cîte zece pagini din marea literatură scrisă în aceste limbi.

Era hotărît să-și facă un carnet de însemnări cu ceea ce citește și cu gîndurile proprii care-l trec prin cap. Constatase că de multe ori îi veneau în minte idei foarte prețioase, pe care, nenotîndu-le, le uita și era păcat. Cîte gînduri originale, inedite, de un mare interes științific nu s-au pierdut în uitare? Cîte inovații și invenții — fiindcă tot ceea ce făcea el ducea pînă la urmă la tehnică — nu s-au spulberat în vînt? Or, asemenea gînduri rare sînt adevărate comori nu numai ale insului, ci ale neamului său și ale omenirii întregi. Nimeni nu are dreptul să le risipească.

«Acum sînt prea tînăr — își zicea el — dar cînd voi fi mare, cu pregătirea necesară de inginer, le voi relua și le voi da viață. Poate pînă atunci vom fi toți românii la un loc, iar dacă istoria ne va fi tot meșteră, voi trece în Țara Românească și le voi breveta ca inovații românești.»

Vroia apoi să-și însemneze într-un alt carnet toate expresiile frumoase, aforistice, din cărțile citite. Își notase, deja, versuri din Schiller, pline de înțelepciune, pe care le folosea la diverse ocazii, cu măsură și discreție, topindu-le firesc în propria lui gîndire. Pe o pagină avea scris ca un memento: *Auch das Schöne muss sterben — și ceea ce e frumos trebuie să moară*. Cu aforismul acesta pe care-l văzuse scris și pe casa unui șvab de la ei din sat, Aurel și-a mîngîiat multe dureri și amărăciuni. Îi murea o rudă apropiată, se destrăma o prietenie cîndva frumoasă, se termina prea repede o vacanță, i se spulbera un vis, pentru toate găsea o mîngîiere, rostind acest vers ca pe o formulă magică. Cînd se înfrunta cu căpățînoși, cu capete pătrate, cu oameni de nimica, rostea ca pentru sine, tot un astfel de vers miraculos: *Cu proștii și zeii se luptă în zadar*, și se simțea ușurat.

Cîte strofe minunate nu-și notase, de la începutul anului școlar și pînă acum, din Eminescu, Coșbuc, din Petofi și Madach! Recita, cîteodată, prin pauze, cu o voce de tunet, versurile

BIBLIOTECA

(Capitol inedit din romanul „Copilăria unui Icar”)

de ION DODU BĂLAN

lui Coșbuc din „Decebal către popor”:

*Din zei de-am fi coborîtori
C-o moarte toți sîntem datori
Tot una e dac-ai muri
Flăcău ori moș îngîrbovit
Dar nu-i totuna leu să mori
Ori ciine-nlănțuit.*

*Cei ce se luptă murmurînd
De s-ar lupta și-n primul rînd
Ei tot aîd de lași ne par
Ca orișicare laș fugar
Murmur azi și orișicînd
E plînsed în zadar.*

Strofele răscoleau sufletele colegilor români și-i mobilizau pentru o luptă demnă și dreaptă, menită să cucerească drepturile pierdute ale neamului lor. Uneori era acuzat că e agitator obraznic și periculos, dar lui Vlaicu nu-i păsa, chiar cînd era amenințat cu eliminarea din liceu, ceea ce pînă la urmă s-a și întîmplat.

În după-amiaza aceasta de toamnă târzie venise la Biblioteca să citească marele poem al lui Madach: „Tragedia omului”. Auzise de el, i-l recomandase cu căldură și cu temeinice argumente un prieten ungur și era nerăbdător să-l citească. I se vorbise de frumusețea acestei cărți, de caracterul ei umanist, înaintat, de cultul pentru om și geniul uman, creator de noi și noi civilizații.

Deschise aproape sfios ușa bibliotecii, rosti politicos: «Inopot kivánok», și rămase încrămășat.

— Cîte cărți! Cîte minte și înțelepciune s-au adunat în ele, cîte nopți albe și vieți jertfite!

La ora aceea, în bibliotecă nu erau decît cîțiva elevi. Făcu doi-trei pași printre rafturile înalte, ticsite cu cărți. Părea că mii de ochi îl privesc iscoditor din rafturi. Și, doamne, ce ochi! Colo, din „Iliada” și „Odiseea”, ochii stînși și orbi ai bătrînului Homer, care vedeau, totuși, peste veacuri; colo, ai lui Aristoteles, ai poezilor tragici greci: Eschil, Sophocles, Euripides, ai lui Pytagora și Euclid, ai marilor scriitori latini Terențiu, Titus Livius, Catul, Propertius, Vergilius, a cărui epopee „Eneida” o citise pe nerăsuflăte, ai lui Caius Iulius Caesar din „De bello galico” (Războaiele galice), ai nefericitului Ovidiu, cel exilat la Tomis, din ale cărui „Metamorfoze” învățase multe pagini pe de rost, oprindu-se de zeci de ori asupra poveștii lui Daedalus și Icar. Îl priveau ochii scriitorilor Renașterii, ai clasicilor fran-

cezi Corneille, Racine, Molière, ai iluministilor germani, ai marilor romantici francezi, germani, ruși și englezi — și-așa, raft după raft, simțea cum îl iscodesc ochii vii ai scriitorilor din toate timpurile, pînă în vremea sa.

Nu lipsea de pe un raft mai înalt nici Lucian din Samosata, scriitorul satiric din secolul al II-lea al erei noastre, care închipuise cu atîta fantazie, în lucrarea sa „O poveste adevărată”, drumul spre lună al navei lui Odiseu, ridicată în văzduh de către un uragan. Aurel o scoase din raft și o răsfoi. Era o ediție grecească. La un moment dat, descoperi o hîrtie uitată în carte, pe care cineva încercase să traducă în germană cîteva fragmente. Unul era subliniat cu albastru. Se opri să-l citească:

«Am stat între cer și pămînt șapte zile și șapte nopți, iar în a opta zi am zărit o întindere de pămînt, un fel de insulă rotundă și sclipitoare. Cînd am ajuns, am văzut că era cultivată și ca atare locuită, deși nu se vedea pe ea nici un locuitor.»

Așeză volumul în raft și văzu mai departe ochii aprinși ai lui Copernic, Galileu, Kepler, ochii oamenilor care au întemeiat astronomia modernă.

Constată cu tristețe că lucrări românești nu se aflau în bibliotecă și se opri îndelung asupra cărților lui Jules Verne: «Cinci săptămîni în balon», «De la pămînt la lună».

Bibliotecarul, un bătrînel mărunțel, cu minucute negre și cu ochelarii căzuți pe nas, își dădu seama de uimirea lui în fața atîtor cărți și-l lăsă să viseze, să se minuneze. Nu bănuia că se indignase pentru absența cărților românești. Cînd aprecie că Aurel și-a mai revenit din starea aceea de extaz care-l răpise cu totul, se apropie de el și-i zise:

— Fă-te prietenul lor! Nu uita că descoperirea unei cărți bune poate schimba destinul unui suflet. Nici un prieten nu e mai bun și mai credincios decît cartea. În ea s-au adunat toată înțelepciunea și sensibilitatea lumii, căci pînă la urmă, așa cum zice un poet francez: «Totul există pe lume pentru a sfîrși transformîndu-se într-o carte». Tot ceea ce au iscodit și au descoperit mințile luminate s-a păstrat în paginile scrise. Cărțile te fac om cu adevărat. Dacă nu le înțelegi la o primă lectură, ele nu rîd de tine, nu te spun nimănui ca să te compromită. Ele se lasă întrebate de două,

de nouă, de nouăzeci și nouă de ori, pînă le înțelegi.

Aurel era cucerit de vorbele bătrînului bibliotecar și simțea cum devenea pentru toată viața un mare prieten al cărților. Exact asta căuta el. Un prieten, bun, discret, care să-i rămînă credincios și la bine și la rău.

— Să te ferești, însă, să citești cărțile care plac tuturor, pentru că miros urît — cum zicea un mare filozof german. Mirosul plebei se lipește de ele.

Aurel fu surprins foarte neplăcut de precizarea aceasta a bibliotecarului, chiar dacă venea de la un mare filozof, și se grăbi să-i răspundă:

— Mi-a plăcut mult tot ceea ce mi-ai spus, dar nu accept pe filozoful căruia-i miroase urît plebea. Vrea el ori nu vrea, plebea asta și-a lăsat oricum amprenta pe aceste cărți. Într-o carte e și munca tipografilor, și-a legătorilor, și-a lucrătorilor care au fabricat hîrtia și cerneala, au pregătît pergamentul, și toți ăștia fac parte din plebe.

Bibliotecarul îl asculta rușinat, regretînd că i-a pomenit cuvintele filozofului german. N-ar fi trebuit.

— Ce e tatăl dumitale, îl întrebă cu gîndul să îndrepte lucrurile.

— Om, răspunse scurt și semnificativ Vlaicu.

— Bine, bine, om, dar eu te-nțreb dacă e lucrător, intelectual ori țăran, dacă are moșie sau nu.

— Mai întîi de toate e om, și de bogat, e bogat în înțelepciune. Are hectare întregi de minte, de n-au toți grofii la un loc cit are el. Dar nu asta am vrut să spun. Destul să știți că tatăl meu e om, și dacă nu e de ajuns, atunci vă mai spun că e un om de omenie.

— Deci e plugar... poate cioban, mă rog... Au și aceștia contribuția lor la carte. Iată, de pildă, vezi dumneata — cartea asta — și luă în mînă o carte mare, ferecată, de vreo cîteva kilograme. În ea se află, fără nici o glumă, un cîrd de miei. Pergamentul fin, cum este cel pe care a fost tipărită, se făcea din miei sau din viței morți în pîntecele mamelor lor.

Or poate o fi avînd părintele dumitale păduri? Și-atunci munca și averea lui sînt prezente în carte. Aici, în bibliotecă, dacă s-ar transforma hîrtia în ceea ce a fost odinioară, ar foșni păduri întregi.

— Frumoase vorbe, domnule bibliotecar, numai că tata are foarte puțin din toate cîte ai spus. Din unele nu are nimic. Ar fi avut multe neamul nostru de iobagi și de țărani, dacă nu ni le-ar fi luat alții.

Munții noștri aur poartă,

Noi cerșim din poartă-n poartă.

Dar oricum, tot de la noi sînt, asta să nu se uite.

Bibliotecarul cumsecade roși din nou și se zburli ca un cocoz:

— Tinere, mă surprinzi, ai idei anarhice, subversive, o să anunț conducerea școlii să ia măsuri...

— În astfel de probleme eu n-am idei, domnule bibliotecar, eu am certitudini și adevăruri de nestrămutat. Dumneavoastră sînteți ungur, dar nu uitați că nici țărani unguri n-au fost cruțați de grofi. Dumneavoastră sînteți ungur, eu îs român, dar după cum vă văd îmbrăcat și după cît de necinstit vă e răsplătită munca, mai frate sînteți cu mine, decît cu grofii. Doi frați, amăriți și săraci, ca toți cei nedreptățiți. Eu așa știu de la tata, și bag seama că are dreptate. Viața mi-a arătat-o la fiecare pas.

— Mi-ai răspuns bine, dragul meu. Credeam că mă înfrunți pentru că nu-s cu tine de-un neam. Într-adevăr,

tatăl dimitale e un om. As vrea să-l cunosc. Să mi-l prezinti cind vine pe aici.

— Tatăl meu, deși țaran, citește foarte mult, domnule bibliotecar. O să vă înțelegi bine cu el. Numai că spre luminarea neamului nostru «sînt de lipsă cărți», așa cum arăta, pe la 1821, cărturarul Diaconovici Loga, în «Chemare la tipărirea cărților românești», spunind că atunci cînd se va împlini acest vis «va urma strălucire peste tot fiul de român, ca să apuce odată calea care-l va putea pre el aduce la fericire». Așa gîndim mai toți că e drept să fie, să putem citi în limba noastră. Tatăl meu citește cu nesat astfel de cărți, din puținele pe care cu greu le-a putut găsi. E primar în Bîntînți și om de omenie și cu românii, și cu șvabii, și cu ungurii. Are el ce are cu grofil...

Speriat că ajunseseră prea departe cu discuția, bibliotecarul reveni la ale sale.

— Mare lucru e cartea. Unul din cele mai mari din cîte a născocit mintea omului. Ea a schimbat și va schimba necontenit fața lumii și relațiile dintre oameni. Neîndoiros, Gutenberg, inventatorul tiparului, a avut un rol însemnat în evoluția omenirii. Ia gîndește-te, ce era lumea de azi fără cartea tipărită?! Invenția lui unește timpurile și spațiile prin cartea pe care noi o putem ține în mînă.

Aurel era bucuros de întîlnirea cu acest om modest și învățat, și fericit că pătrunseseră în această lume minunată care e biblioteca.

Își ceru scuze. Ceru poemul dramatic «Tragedia omului». Se retrase în vîrful picioarelor și se așeză la o masă. Bibliotecarul îi aduse volumul. Se așeză în paginile sale ca într-un alt tîrîm. Nu mai auzea nimic. Nu-l mai interesa nimic. Parcurgea vers după vers fermecat de rîndurile asupra cărora se lăsase parcă o ceață albă, străvezie. Dincolo de această ceață mirifică vedea parcă întinzîndu-se fără sfîrșit codrii de brad și țag ai Munților Apuseni. Foșneau maiestruos în bătaia vîntului. Se legănau în stînga și-n dreapta, se aplecau, uneori, cu crengile pînă la pămînt, se îndoiau de furtuni, dar nu se frîngeau.

«Așa e și românul — își zise Aurel. Îl îndoiesc, dar nu îl frîng valurile vieții».

Deodată i se păru că aude în depărtări securi și fierăstraie tăind brazii. Cădeau unul după altul și plecau, tîrîți de boi, undeva, unde se transformau în pagină de carte.

Vlaicu auzea prin vis foșnind în bibliotecă pădurile Transilvaniei, tăiate de secure. Vuietul lor puternic l-a trezit. S-a ridicat repede, a prelat cartea, l-a salutat pe bibliotecar, i-a mulțumit cuvioșnic și a plecat spre casă îngîndurat.

«De ce, oare, pentru ca să faci un bine trebuie să faci neapărat și un rău? E un mare păcat să uci pădurile. Oare hîrtia asta nu se poate face și din altceva? Oare, chiar nu se poate?» Era o întrebare care-l va chinui multă vreme.

Neîndoiros, mintea sa genială ar fi găsit răspuns și la întrebarea aceasta, dar n-a mai avut timp.

Desigur, omenirea mergea mereu înainte. Omenirea dezleagă necontenit probleme și enigme. Hîrtia a început să se facă de mult și din cirpe, din hîrtie uzată și retopită, din paie de grîu, din papură, din cîte și mai cîte.

Dar nu trebuie uitat Vlaicu.

Uneori e mai greu și mai important să pui întrebări inteligente, decît să răspunzi la ele.

SEMAFOR „CUTEZĂTORII“

„UMBRELA“

Ostenită, mama intră în casă cu sacoșă cu cumpărături: «De ce-or fi pus cei de la ITB stația tocmai acolo?!» Soțul, după cum se-ntîmplă: îi ține isonul sau nu. «Nu era mai bine dacă...» — se lansează mama într-o soluție convenabilă. «Da, dar nu te gîndești că poate era mai rău, fiindcă...» — și omul dezvoltă și el o părere.

Dumnealui, copilul, socotind că discuția nu-l privește, fiind și vacanță, se duce repede la Gigi: să-i povestească aceleia partea a II-a din filmul «Frați de cruce», ultima lui achiziție în materie.

«Și ce vedeți rău în asta!» — parcă aud ripostînd pe cineva care se socotește atins.

Răspundem: Dar voi ce vedeți bun?

S-o spunem de la început, pe șleau (și nu neapărat cu gîndul la scena banală de mai sus): există un mod de-a fi copil, de-a fi chiar copil cuminte care, oricît de mulțumitor ar fi la prima vedere, este, în fond, un strașnic act de lene a minții: lene a spiritului. Chiar și unii școlari cu zece pe linie acceptă teoria că «treaba» copilului e să învețe carte: altă — restul, e sarcina adulților. Adică, mai merge să-ți bați capul cu teorema ipotenuzei, dar să-ți pui întrebări de ce se-ntîmplă cutare lucru așa și nu altfel; cu colegii tăi, cu alți cunoscuți, cu... vînzătorul de la alimentara sau cu întîmplătorul tovarăș de călătorie — cu asta nu? Și atunci, a fi copil devine foarte confortabil: viața e plină de întrebări, plouă cu întrebări, dar, «umbrela» adulților: părinți, profesori, alți oameni — îți ține adăpost.

Umbrela aceasta însă împiedică să

— «Păi de ce numai atît?»

ajungă și... «razeele»: sensul problemelor vieții!

Atunci, trebuie să poți ieși de sub ea cînd trebuie.

Și, judecînd după rîndurile care urmează, nu-i ușor deloc.

DE CE FLOREA NICOLAE — ȘI NU ALTUL?

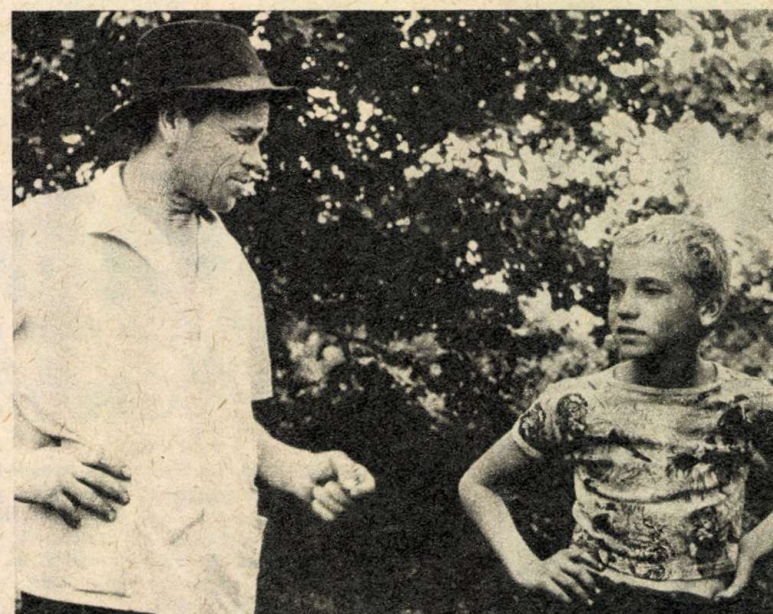
Zi de vacanță în satul Florica, județul Ilfov. O zi ca ieri, ca alaltăieri ca... Iar cînd o zi seamănă cu prea multe, mai ales o zi de vacanță, asta înseamnă că toate-s la fel de inconsistente! Stolori de copii pierd vremea, te miri cum, pe uliți. «Ce-ați făcut voi, așa, mai interesant, în ultima săptămînă?» Dau din umeri. «Ce aveți de gînd să...» — dar ei se uită inocenți unul la altul: Adică, cum vine asta?

Nu-s obișnuți cu întrebările puse de cineva, fiindcă... nu și le-au pus singuri mai înainte. Sînt printre ei comandanți de grupă, de detașament, dar... Nici nu observă ce vacanță searbădă au. Nu-i de mirare că nepunîndu-și întrebări despre ei înșiși, nu-și pun nici despre

alții. Nici măcar în ce-i privește pe profesorii și comandanții lor instructori, care, cu excepția unui singur învățător, toți sînt navești; nu-i vezi cînd vin, nu-i vezi cînd pleacă. Dar ei nu le sînt lipsa fiindcă... nu-și pun întrebări. Întrebările crează nevoi, nevoile determină acțiunea, fapta! Deci... unde nu-s cele dintîi, nu-s nici cele de pe urmă.

Un anumit fenomen, de-o tristă excepție însă, i-a scos din amorțeală. Acum, cînd scriem despre el ne vine greu să-l convingem pe cititor că e adevărat!

Gestionarul micului magazin-bufet din sat (satul e sat, mic, aparține de comuna Ileana) aplică o «contabilitate» foarte ciudată față de copii, la micile cumpărături ale acestora! «Eu am cumpărat turtă dulce de 1,25 lei și mi-a dat rest, din 5 lei, 1,40 lei» (M.D.). «Mie, pentru 1 kg marmeladă, în loc de 6 lei

mi-a oprit 9» (C.M.) «Eu am vrut să-mi cumpăr un pachet de alune cu ciocolată. I-am dat cinci lei și nu mi-a dat nimic. Mi-a spus că oi fi pierdut eu banii pe drum.» (V.I.) etc.

Preocupați de grijile învățaturii sau hirjonindu-se în timpul liber, deseori copiii nu vor fi observați multe din cele ce se petrec în jurul lor — unele, de loc de aplaudat; fiindcă oamenii minunați, caracterele cele frumoase de la care noi învățăm necontenit cutezanța, se află într-o continuă luptă cu prejudecățile, cu greșelile — ale lor și ale altora.

De data aceasta, povestea cu gestionarul a stîrnit deodată un curent de opinie. Scepticii ar zice: «Acum, bineînțeles că da — fiindcă au fost atinși la... buzunar!» E așa și nu chiar! Fiindcă, iată, bunăoară, părerea cetățeanului I.Z., om din sat: «Știm toate astea, da' ce să-i facem? Să ne certăm pentru 50 de bani?» Copiilor, deci, nu le e frică de «ceartă»!

Mă rog, cincizeci de bani înseamnă cîteva bomboane și copilului dacă-i iei aceste bomboane, e drept, nu-i pare bine — dar, iată ce ne spune despre întîmplarea aceasta pionierul comandant de detașament Nicolae Z., clasa a V-a — fiul lui I.Z.! «Nea Marin are casă mare, a strîns bani, e înstărit. El nu se poartă frumos cu lumea și nici lumea nu-l

vorbește de bine. Dar, mai mult decît alt, oamenii nu fac!»

Amicul N. a început... să iasă de sub umbrelă.

Încotro?

Iată un dialog:

Red. — Cine din satul tău are o gospodărie deosebită și crezi tu că e om foarte harnic, foarte cinstit?

— Mulți. De exemplu, Florea Nicolae. Lucrează la București, la Uzina de pompe.

Are trei copii, au televizor și casa e gata, a tencuit-o de cîteva zile. Ai lui au fost săraci rău.

— Dar case noi prin sat am mai văzut eu. De ce l-ai ales pe Florea?

— Fiindcă... — și N. stă pe gînduri. Apoi... «fiindcă e un om foarte cumsecade, vorbește frumos cu oricine, e bun la suflet cu copiii...»

N. vrea să spună că cine se știe cinstit și harnic în sufletul lui răspunde în jur numai lumină — nu ca gestionarul care suduie în stînga și-n dreapta. Sugestia e așa de frumoasă că nu mai avem nimic de adăugat...

Chiar dacă ești copil, poți să ai părerea ta!

I.B. — UN COPIL NERESPECTUOS?

Imagine frecventă la una din porțile caselor din satul Florica: lume strînsă «ca la cooperativă» — cum se exprimă cineva. Numai că prilejul care i-a adus aici e mult mai trist: boala.

Un cadru sanitar din altă localitate oferă asistență medicală la domiciliu, în timpul său liber. Omul nu e obligat — dar sătenii au nevoie. Sătenii nu sînt obligați să plătească — dar omul trebuie răsplătit!

Cînd săteanul e sănătos și trece dimineața spre cîmp, se uită la cei ce așteaptă rîndul la felcerul respectiv și-i zice: «S-a pricopsit așa, dom'le! De ce-o fi luînd el trei lei de injecție: om, copil, ce-o fi — cînd la dispensar e gratuit?» Dar peste cîteva zile, cînd iese el însuși cu falca umflată, dar cu durerile potolite, din curtea aceluiași, e gata să-i spună primului întîlnit: «Ce om bun, dom'le! Il scoli și la 1 noaptea și el te îngrijește!»

Și atunci?

Cam la fel trebuie să fi gîndit, la început, și Nelu. El ne trimite la redacție o scrisoare în care spune: «La dispensar nu i-a bani pentru injecții și eu știu că asistența medicală se asigură gratuit.

ILIE TRAIAN

(CONTINUARE ÎN PAG. 11)

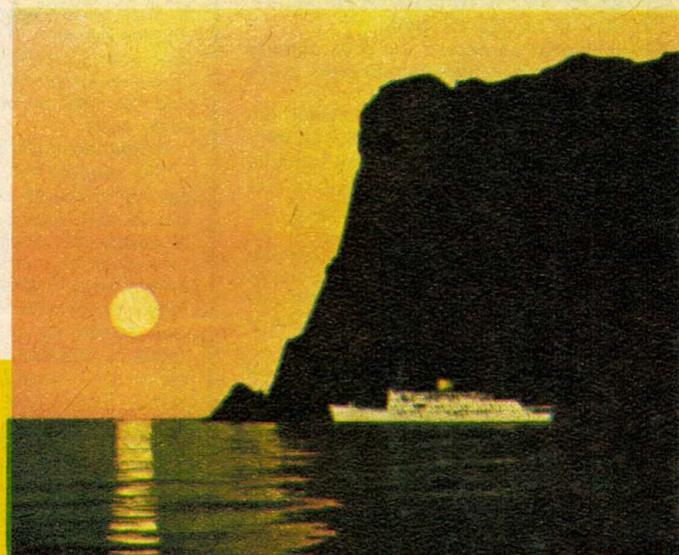
Desen de
RADU GEORGE FUMAREL

MINITEHNICUS
INTERVINE

GALERIILE DE ARTĂ
„Cutezătorii”

„VIS DE COPIL”
Desen de OANA ILIESCU-CĂLINEȘTI
5 ani, București

*Pentru fiile răcoroase
de toamnă, Olyfa vă prezintă
acerte două modele.*

NIC. NICOLAESCU

IN NORVEGIA INTR-UN SAT DE VACANȚĂ PENTRU COPII

Am avut bucuria să fac parte dintr-una din primele delegații de români ce iau parte la tabăra internațională de copii din satul de vacanță Stai — Norvegia. Această tabără își desfășoară activitatea sub emblema C.I.S.V. — adică «Children Internationale Summer Villages». Localitatea se află la circa 250 km la nord de Oslo, într-un pitoresc peisaj natural din munții Norvegiei și a găzduit copii din Costa Rica, Filipine, Anglia, S.U.A., Olanda, Suedia, Norvegia și România.

Împărțiți în grupe de câte opt copii, folosind ca mijloc de înțelegere limba engleză, am avut prilejul ca aproape o lună de zile să cunoaștem o parte din minunata țară a fiordurilor, să luăm cunoștință de realizările urmașilor vikingilor, să străbatem masivi munți de pe care zăpada nu se topește niciodată, să admirăm neasemuit de frumoasele nopți albe, dar mai ales să înche-găm sincere prietenii cu colegi de-o vîrstă. Am ascultat de la ei povești despre îndepărtate țări ale lumii. La rîndu-ne, le-am povestit despre frumusețile țării noastre, despre peisajele sale pline de farmec, rupte ca din bas-

me, despre strădaniile, preocupările părinților, bunicii lor, ale fraților noștri mai mari, pentru ca România socialistă să fie mai bogată, mai frumoasă.

După «Ziua României» (în tabără se organiza, prin rotație, ziua fiecărei țări care avea delegație de copii aici), interesul pentru țara noastră, pentru Partidul Comunist Român și secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, despre care majoritatea copiilor din celelalte țări știau multe lucruri, a crescut și mai mult. Aproape în fiecare seară, copiii din tabără, comandanții lor fredonau cuvinte din cîntecul despre România, «La noi, pe care-l învățaseră de la pionierii noștri.

Am vizitat și am primit în tabără vizitele unor colective de oameni vîrstnici. Le-am prezentat programe artistice, costume populare, obiecte de artizanat, lucrute de noi sau aduse de acasă, vederi și albume. Ne-am simțit bine în mijlocul gazdelor noastre. Am luat cu noi plăcute amintiri despre prietenie, înțelegere, pace.

CRISTIAN DAVID
Școala generală nr. 3,
Slobozia, județul Iași

„CE ȘTIȚI DESPRE «MINITEHNICUS»?»

Gang FINAL

La un semestru de la startul concursului nostru, iată-ne în momentul în care fericii câștigători, excelenți cunoscători a tot ce este legat de existența lui «Minitehnicus», au bucuria să-și vadă numele tipărite în «Cutezători». În curând, la poarta lor va bate poștașul, aducând premiul cuvenit fiecăruia: cîte un aparat de radio cu tranzistoare «Cora».

Și-a atins scopul acest concurs? Modul în care comentează inițiativa revistei noastre Mircea Moraru din Mediaș, str. Piersicului nr. 4, ca și alți participanți, ne face să credem că da:

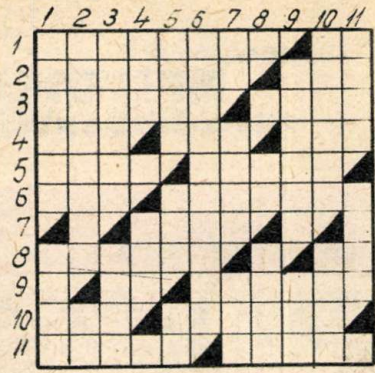
«Timp de șase luni, scrie Mircea Moraru, am căutat mereu răspunsurile la cele zece întrebări. Am răsfoit colecțiile revistelor editate de dumneavoastră și am reușit să găsesc răspunsurile exacte. Le-am căutat îndemnat de pasiune și curiozitate, și pot spune că în urma acestui concurs-serial știu mai multe lucruri despre «Minitehnicus», pe care, poate, nu le-aș fi aflat niciodată. Aștept cu nerăbdare următoarele concursuri ale revistei.»

Dragă Mircea, dragi prieteni, Scopul concursului-serial „Ce știți despre «Minitehnicus»?» a fost acela de a aminti noilor generații de prieteni ai revistei «Cutezători», acum, în pragul celei de-a X-a ediții, că marele nostru concurs «Minitehnicus» are o tradiție dintre cele mai frumoase, pe care se cade s-o cunoască toți pionierii. Dacă incitându-vă să revedeți colecțiile revistei, să-i întrebați pe minitehnicienii cu stagii sau pe tovarășii profesori am făcut să sporească numărul prietenilor Colegului Minitehnicus, al participanților la întrecerea patronată de el, atunci, într-adevăr, concursului-serial „Ce știți despre «Minitehnicus»?» și-a atins obiectivul. Noi o dorim din toată inima.

Și acum, în ordine alfabetică, lista câștigătorilor:

Lenuta Brai, Bd. Lenin nr. 106, Botoșani; Daniela Grădinaru, Școala generală Nichiteni, comuna Coțușca, județul Botoșani; Kerekes Gheorghe, Bd. Lenin 29, Cluj-Napoca; Codruta Lăslean, str. Saturn nr. 50, Bloc VI, Scara A, Ap. 37, Brașov; Lenuta Opris, Școala generală Bocșa, județul Sălaj; Dorin Petcu, Școala generală nr. 3, comuna Cetate, județul Dolj; Călin Sterescu, Bd. Republicii nr. 62, Curtea de Argeș, județul Argeș; Alexandru Tașcă, Bd. Metalurgiei nr. 40, Bloc R-8, Scara A, ap. 2, Berceni Sud II, Sector 5, București; Nelișor Todică, str. 30 Decembrie 11/11, municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej, județul Bacău; Mihai I. Tudorică, comuna Secuieni, județul Neamț.

Tuturor felicitări și pe curînd, la noua ediție a concursului serial „Ce știți despre «Minitehnicus»!»

Pe aripile muzicii

ORIZONTAL: 1) Iubitori ai muzicii. Ultima strună la tambal. 2) Muzicanți neprofesioniști. Literă cirilică. 3) Se scrie sub note (sing.). Personaj legendar. 4) Formulă populară pentru «unde». A inspirat cîntecul «La vîrsta împlinirii». Vine cu cîntec pe la gene. 5) Neplăcute. Sunete muzicale sau voci grave, profunde. 6) Academia de științe economice (abr.). Basma (dim.). 7) Scară muzicală de opt sunete. 8) Vibrație muzicală (pl.). Bebel 9) Semiton! Cîntată și de Margareta Pîslaru, în compoziția «Cîmpia mea». 10) Răsărit. Coarda la unele instrumente muzicale. 11) Mod de executare a unei bucăți muzicale, în opoziție cu «forte». Sunete ascuțite, înalte.

VERTICAL: 1) Diviziune metrică a unei piese muzicale, scrisă la începutul portativului. Dans modern. 2) Autorul poeziilor «Cîntecul lăutarului» și «Cîntec vechi». Ultima notă. 3) L-a inspirat pe Temistocle Popa într-un frumos cîntec de muzică ușoară. Alfabet muzical (sing.). 4) Unsprezece localități în Japonia. Stil muzical. 5) Oraș în Republica Zair. Bagheta din mîna dirijorului (fig.). Începe sonata. 6) Transcriere a unei bucăți muzicale pentru instrumente sau voce. 7) În sfîrșit, a făcut nani! Cituși de puțin. Trage brazde. 8) La nail Mortar de ipsos, cu aspect de marmură. 9) Genial compozitor al «Rapsoadiilor române». Prima notă! 10) Sediul orchestrei simfonice «George Enescu». Dirijează corul sau orchestra! 11) Instrumentul muzelor (pl.). Instrument de percuție.

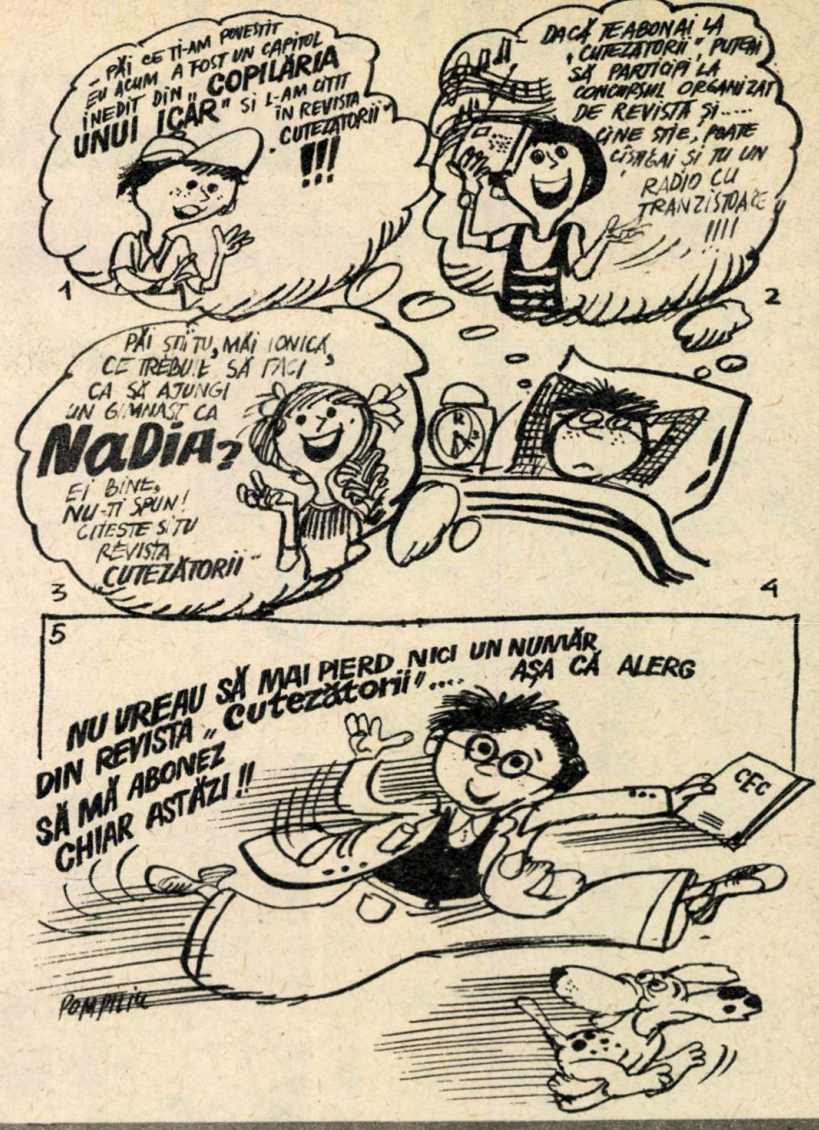
DICTIONAR: ETI, ANER, UNE, MO-BA.

GEORGETA DUMITRU

Prezintă EDMOND NICOLAU

Elena s-a dus să-și vadă prietena, pe Florina. Dar în casa Florinei erau și părinții ei, și niște prieteni ai acestora. La un moment dat, Elena a auzit următoarea discuție:
— Ionel, vino la mama!
— Tovarășă Maria, Ionel este băiatul dumneavoastră?
— Da, este copilul meu.
— Eu știu că este rudă cu Victor.
— E adevărat, răspunde Maria: fiul lui Victor este tatăl copilului meu.
Elena s-a întrebat ce grad de rudenie poate fi între Maria și Victor.
Răspuns: Maria este nora lui Victor.

„UMBRELA”

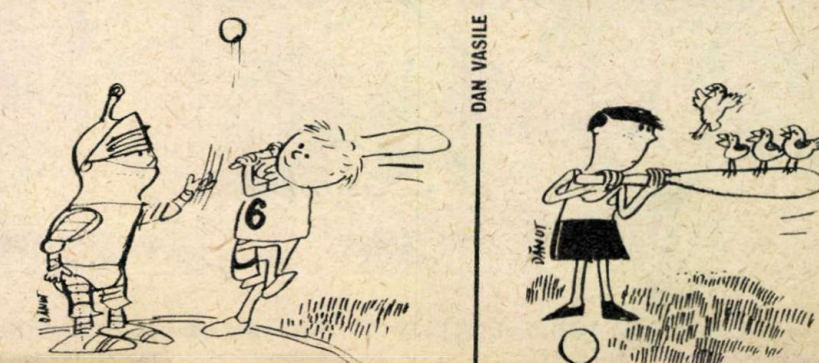
(URMARE DIN PAG. 9)

Atunci, de ce...?» Și continuă: «Eu am vrut să spun la școală, dar mama nu m-a lăsat, fiindcă zice că se supără felcerul pe noi.» Și mai departe: «Noi am dezbătut în detașament Codul etic al pionierului și am vorbit despre cinste, sinceritate, spirit de dreptate. La un moment dat nu mai știam cum e drept și cum e nedrept. Că văd și eu că felcerul face bine la mulți din sat. Eu vreau să mă fac sanitar — îmi place să vindec oameni, am citit și-n «Cutezători» articolul despre mușcătura de viperă. Dar nu mă gîndisem că pentru bani, cîștigați așa. Că zice mama că e bine să te faci sanitar, că iei banul numaidecît — dar eu nu pentru asta vreau ce v-am spus. Așa că, chiar dacă se supără ea, eu tot v-am scris.»

I.B. e un copil nerespectuos? Necuminte? Care nu apreciază grija mamei sale pentru el? Care se împotrivesc părerii altor oameni serioși din sat? Care îndrăznește să se îndoiască de eficacitatea atitudinii școlii într-o chestiune atât de delicată ca aceasta? Care, adică, nu se simte bine sub atîtea «umbrele»: a familiei, a autorității școlii, a opiniei oamenilor din sat? ...În loc să lase astea pe seama adulților, iare! să meargă de grabă la prietenii lui și să încingă iar o hîrjoană?

ILIE TRAIAN

P.S. Așteptăm păreri, relații ale unor situații asemănătoare sau de alt gen, în care eroii fac eforturi de a ieși de sub «umbrelă»!

DAN VASILE

COLUMNĂ IN MILENII

ADAPTARE DE
VASILE MANUCEANU DUPĂ **TITUS POPOVICI**
DESENE: **VIORICA ȘI VINTILĂ MIHAESCU**

REZUMATUL EPISOADELOR PRECEDENTE: CRESCUTI DE URIAȘUL GERULA, CARE LE SĂDISE ÎN SUFLETE DORUL DE RĂZBUNARE, FII FOSTELOR CĂPETENII HĂRTUIAU FĂRĂ ÎNCETARE GARNIZOANLE ROMANE DIN DACIA. COMANDANTUL TIBERIUS, DORNIC SĂ STĂTORNICEAȘĂ PACEA ȘI SĂ PUNĂ CAPAT VRĂJMĂȘILOR, PORNEȘTE O EXPEDIȚIE ÎMPOTRIVA ACESTORA.

ÎN CETATE, SABINUS ÎNJGHEBASE CU COPIII O MICK ȘCOALĂ ÎN AER LIBER.

COPIII SÎNTEȚI CETĂȚENI ROMANI, VĂ VOI POVEȘTI DESPRE ROMA...

...PE VIA FLAMINIA SE ÎNTORC TRUPELE VICTORIOASE PE VIA ATPLA. FOȘNETUL CHIPAROSILOR E CA UN CÎNTEC...

DAR COPIII PLECAU UNUL CÎTE UNUL. NICI FIUL LUI TIBERIUS NU SE DADEA ÎN LĂȚURI DE LA ASEMENEA HOINĂRELII. ÎNTR-O ZI, VĂZU PE MALUL RIULUI UN BĂTRÎN CARE MORTA LA SOARE.

TE-AM PRINS! O SĂ TE ARUNC ÎN APĂ!

EI ȘI? IES AFARĂ ȘI-ȚI CRĂP GÂUL CU O PATRĂ.

FRUMOȘĂ SABIE AL! CÎND VOI FI MARE ÎMI VOI FACE O SABIE GREĂ PE CARE S-O ÎNVÎRT CA REGELE DECEBAL.

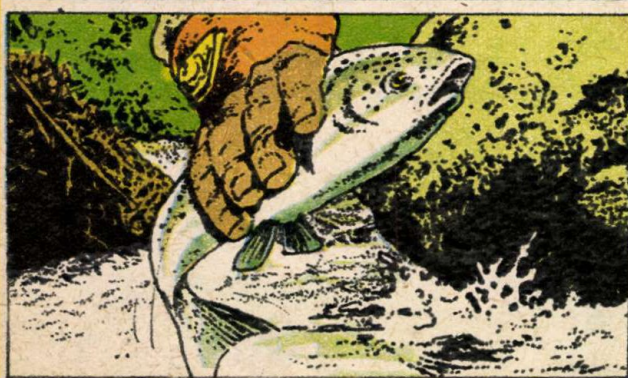
CUM TE CHEAMĂ? AL CUI EȘI?

MĂ CHEAMĂ TRAIAN ȘI SÎNȚI FIUL LUI TIBERIUS, COMANDANTUL CASTRULUI. MAMA MEA SE NUMEȘTE MANIA ȘI E DĂCĂ.

UNCHIULE, ACUMA PRINDE-ȚI NIȘTE PĂSTRĂVI. TARE ÎMI MĂI PLĂC MAMEI.

BINE, O SĂ-ȚI PRIND

MAMA, ȚI-AM ADUS PĂSTRĂVI!

SPUNE-MI, CÎNE ȚI-A DAT MEDALIONUL ACESTA?

...UN MOS. EL MI-A PRINS ȘI PĂSTRĂVII. A GUS... ZICEA CĂ UN SINGUR OM MAI TREBUIE SĂ MOARĂ...

ABONAMENT: prin oficiile de agentie P.T.R. Cîțitorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM - serviciul abonament

REDACTIA: Piața Scintilei nr. 1, București 33. Telefon: 17 80 10
ADMINISTRAȚIA: Editura «Scintela» • TIPARUL: C.P.C.S.

Prezentarea artistică: P. DUMITRESCU
Prezentarea tehnică: Lucia SICOMAS

12
PAGI
1 LE

*Futuror,
succes deplin
în noul
an școlar!*

Foto: GRIGORE PREPELITĂ

JOI, 9 SEPTEMBRIE 1976,
ANUL X (NR. 468)

Cutezători 37
REVISTA SĂPTĂMINALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

DIN NOU LA ȘCOALĂ

«CREȘTEM ODATĂ CU ȚARA», sub această plină de semnificații deviză s-au desfășurat lucrările celui de al V-lea Forum Național al pionierilor. Într-adevăr, primul lucru la care trebuie să vă gândiți, intrând, la 15 septembrie, în clasă, este că **munca voastră școlărească** nu este o activitate izolată, ci **face parte din munca uriașă, complexă a întregii noastre națiuni socialiste**. Dinaintea tablei școlare sau a manualelor, în atelierul-școală sau la o lucrare scrisă, strădania voastră este la fel de importantă pentru România de azi și de mâine ca și eforturile părinților voștri angajați în uzine, pe șantiere, pe ogoare, în nobila muncă de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

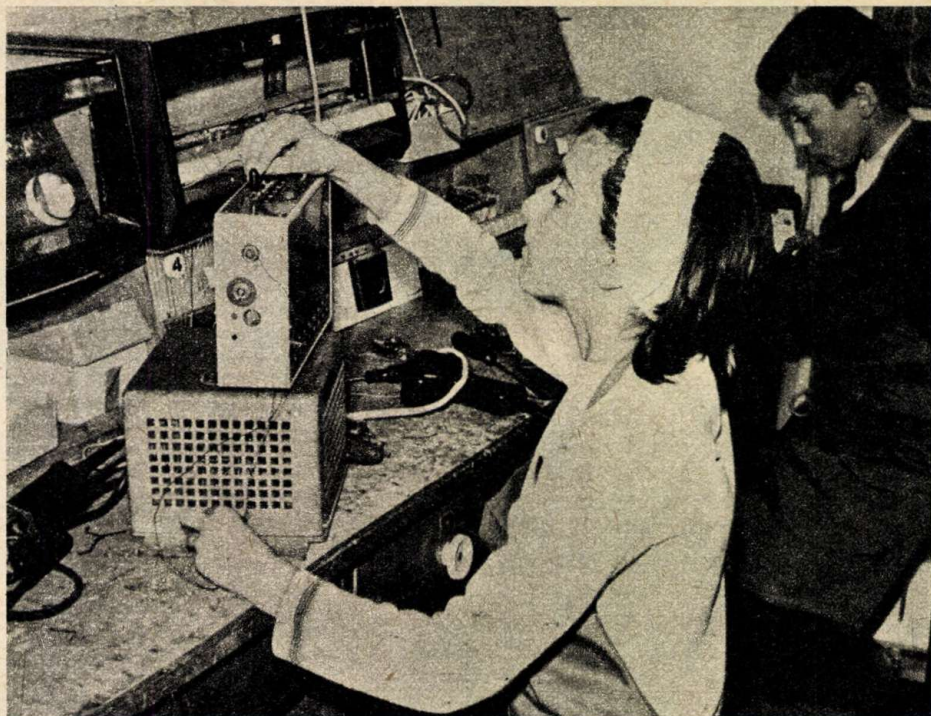
Este timpul, așadar, să aplicați în practică, fructuos, ceea ce ați învățat din întâlnirile voastre cu comuniștii la locurile lor de muncă. Dacă vreți să aveți succese la fel de mari ca ei, este necesar să puneți la temelia activității voastre **modul lor de a gândi, de a trăi și de a munci, disciplina muncitorească, spiritul de răspundere muncitoresc**.

Anul școlar are trei trimestre, fiecare trimestru are un număr îmbelșugat de zile... dar munca ta, cititorule, trebuie să înceapă cu intensitate din **prima oră a primei zile din primul trimestru!** Celor care nu pot uita lesne... dulceața vacanței și sint tentați să considere primele zile de școală drept o «perioadă

de acomodare», le putem spune cu toată seriozitatea că se înșală; cunoaștem astfel de «visători» pentru care așa-zisa «acomodare» s-a lungit la o lună, la un trimestru și chiar la mai mult, pentru ca spre sfârșitul anului școlar să înceapă «asaltul» de recuperare... Pionierii cu rezultate foarte bune la învățătură știu din proprie experiență că **succesele se cuceresc printr-o muncă intensă, sistematică, pasionată** care ține de la 15 septembrie până în ajunul serbării de sfârșit de an școlar, zilnic cu aceeași seriozitate, fără «încetiniri» și «accelerări» pricinuite, în fond, de comoditate, de o defectuoasă planificare a timpului. Dacă vreți să aplicați bine generoasa idee a întrajutorării la învățătură, atunci acest ajutor așa trebuie să înceapă: **prin determinarea, de către cei mai buni pionieri, a tuturor colegilor de a munci serios încă de la 15 septembrie**, această zi cind cataloagele și carnetele de elev n-au încă nici o notă și cind stă în puterea fiecăruia dintre voi ca paginile lor să se acopere numai cu note care să arate că **fiecare din voi muncește la nivelul maxim al posibilităților sale**.

15 septembrie e ziua în care toți elevii sînt frunțași! Așa trebuie să fie în oricare zi a anului școlar. Creștem odată cu țara, și țara crește odată cu noi. Învățăm istorie dar, prin fiecare gest al muncii de elev, participăm noi înșine la făurirea istoriei, alături de întregul popor.

«CUTEZĂTORII».

ACTUALITĂȚI
CUTEZĂTORII

O NOUĂ EMISIUNE T.V.
PENTRU VOI:

PIONIERII SCRIBU PRIN FAPTE DE MUNCĂ PREFAȚA CRONICII NOULUI AN ȘCOLAR!

Momente de emoție printre milioanele de elevi de pe tot întinsul țării: «vine» școala!

Dar, de fapt, venim noi spre ea — și nu de-acum, ci de mai multe săptămâni, de cînd școlarii își pregătesc școlile, clasele, laboratoarele, în vederea întîlnirii cu clopoțelul. La această vastă campanie, ca întotdeauna, pionierii, animați de comandamentele pionierești, au fost în frunte.

Iată numai cîteva dintre știrile care vorbesc despre faptele lor.

● **Problemele învățaturii** — în lumina Forumului, întîlnire — dezbateri a pionierilor Școlii generale din comuna Zorneni, județul Vaslui, cu delegații la Forumul Național.

Un an nou care debutează cu hotărîri noi!

● În localitatea Poiana Vadului — județul Alba — lucrările de construire a unei noi școli sînt pe terminate. Se finisează etajul. Pionierii organizați în echipe pun umărul. Laolaltă cu constructorii au fost și ei... la înălțime!

● **Concurs «Casa noastră, cea mai frumoasă»** în localitatea Silivașul de Cîmpie — județul Bistrița-Năsăud. Întărit de promisiunea participanților că în tot timpul anului ei vor fi animați de... aceeași dorință!

● La Școala generală nr. 82 din Capitală, școlarii și pionierii rămași acasă au făcut curățenie în școală, au reparat materialul didactic, au pus la punct atelierele.

Și au trimis vorbă colegilor lor, aflați în acele zile pe drumuri de munte: echipajele «Vulturii» și «Cutezătorii» să-și vadă cu sîrg de marșajele pe care le fac în munții Orăștiei și ai Buzăului, pentru că «acasă totul e bine iar noi vă ținem pumnii pentru...» Busola de aur.

● La Școala generală nr. 4 Vaslui, pionierii din clasele II-IV

au făcut vizite la viitorii școlari din clasa I. Întrebări, informații, sfaturi: «Cum e la școală?», «Așa e la școală».

Și se zice că toți prichindeii erau nerăbdători; aveau și emoții, dar nici unul... frică!

● Școala generală nr. 6, Buzău, este de obicei cunoscută prin frumusețea spațiilor verzi care «prezintă» trecătorilor școala lor. Tradiția nu se dezmințe. În așteptarea clopoțelului, peluzele de flori sînt în măsură acum să-și arate toată frumusețea!

Un zîmbet colorat pentru fiecare ghiozdan care va rosti: «Bine te-am găsit, școală!»

● Ca-n altele locuri din țară și la Școala generală nr. 5 din Tîrgoviște pionierii și școlarii și-au pregătit clasele și laboratoarele pentru deschiderea anului școlar.

Un mic dar statornic prieten al revistei noastre, pionierul Denis Vișoiu ne vorbește cu bucurie despre hărnicia colegilor lui, insistînd asupra faptului că «băncile sînt acum ca și nou-nouțe».

Fiți siguri deci că la 15 septembrie banca lui Denis îl va primi ca pe-un prieten drag.

● La Satu Mare, entuziaște echipe de muncă pionierești au amenajat terenurile de joacă din cartierele Someș, Carpați și altele: au lucrat la înfrumusețarea parcurilor — printre care și a parcului pionierilor din municipiu.

...Să se vadă și dincolo de curtea școlii că începe școala!

Milioanele de pionieri și școlari din întreaga țară, la capătul unor zile și săptămîni de sîrguință dedicată școlii lor dragi, sînt, în aceste momente, gata să spună cu bucurie firească și mîndrie justificată: «Acum, clopoțelul poate să sune!»

Steaua noastră polară

Partidul nu-i un om, e țara-ntreagă,
E nobil sînge, un viteaz popor,
E însăși rațiunea de a fi
Și gînd înalt, prezent și viitor.

Partidul este lege și lumină,
E ramul meu din suflet, înflorit,
Și-i brazda unde semănat-am grîul
Și-s apele din munți, izvor călit.

Partidu-i trup din trupul României,
Din tată-n fiu vestește primăvară,
E steagul tricolor, pîine și rouă
Și tinerețe, vis și stea polară.

Din dragoste de semeni s-a născut,
Ideile-i rodesc în ceas de aur,
E pasărea de pace din versul cîtor inimi,
E cel mai sfînt al neamului tezaur.

AUREL BUTNARU

CHENARUL DE ONOARE

36 de elevi ai Școlii generale nr. 200 din București, conduși de tovarășa profesoară Andruța Florica Ștefănescu, au trezit în noi toți sentimentul de admirație, de mîndrie și siguranță pentru viitorul țării care crește asemenea lîneri.

Timp de două săptămîni, acești inimoși copii au muncit cot la cot cu muncitorii, chiar și pe ploaie, pentru refacerea căilor și drumurilor de acces în Cheile Turzii, care fuseseră distruse de inundațiile din anul 1975.

Recepționînd semnalul «S.O.S. — salvați Cheile Turzii», lansat de revista «România pitorească», acest colectiv a strîns banii necesari pentru drum și alimente, s-a echipat cu corturi și saci de dormit, oferite de școală, și au poposit, constituiți în brigadă comună de muncă, pionieri și uteciști, la Cheile Turzii.

Laudelor adresate de către toți cei care i-au văzut muncind — la spart, încărcat și transportat piatră, fie cu roaba, fie prin purtat direct, la amestecat mortar etc. — le-au răspuns că «datorează atît de mult frumuseții oamenilor și locurilor țării, încît nu vor obosi niciodată să le plătească».

Pentru minunata lor acțiune, îmbrățișînd înălțătorul și atît de mobilizatorul indemn pionieresc «Tot înainte!» căutăm prin aceste rînduri să aducem calde mulțumiri acestor «mici muncitori», care s-au dovedit fii de nădejde ai României socialiste.

MEMBRII ȘANTIERULUI «DRUMURI ȘI PODURI»,
TURDA, JUDEȚUL CLUJ

august, 1976

Vă mai amintiți? După ultimul sunet de clopoțel, am pornit toți spre știutele ori mai puțin știutele drumuri și poteci ale vacanței mari. Ne-au întîmpinat bunici cu livezile încărcate de poame dulci, riurile cu pești argintii, pădurile cu bolți de umbră și răcoare, munții cu izvoare și culmi semețe, cîmpia cu lanuri de maci și ierburi înalte, marea cu valuri de cleștar și plaje de aur.

Dar nu numai acestea au fost bucuriile verii.

Dincolo de aspectul sărbătoreesc, și în acest an, vacanța ne-a făcut să resimțim din plin bucuriile muncii, să raportăm cu satisfacție miile de ore de muncă patriotică, să ne mîndrim cu lumina străzilor,

a parcurilor și monumentelor pe care le-am îngrijit, cu

recoltele mari obținute în microceapeuri,

să urcăm cu înzecită răspundere

la tribunele forumurilor județene și a

Forumului Național

și să chibzuim asupra măsurilor care

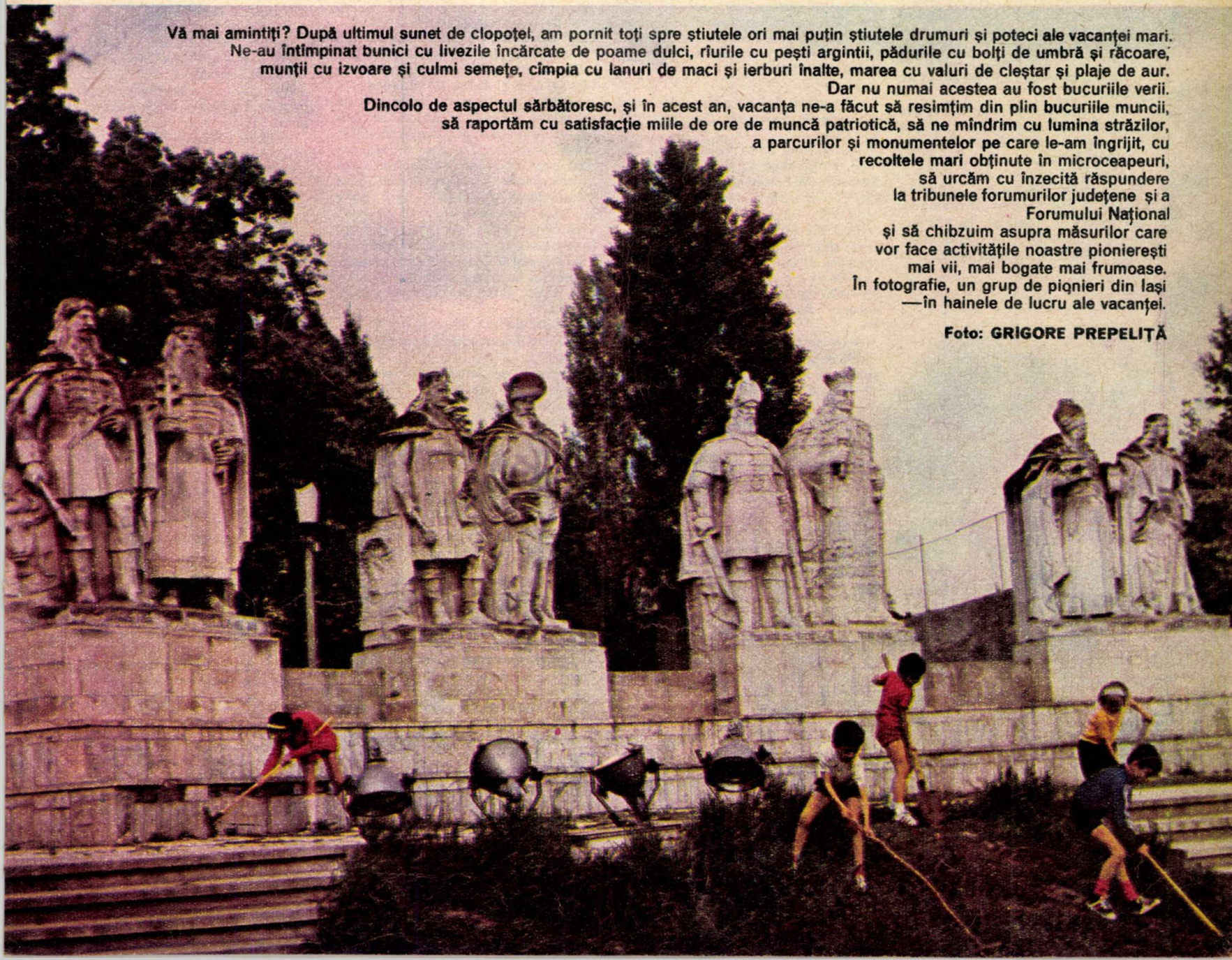
vor face activitățile noastre pionierești

mai vii, mai bogate mai frumoase.

În fotografie, un grup de pîqieri din Iași

— în hainele de lucru ale vacanței.

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

«Acum trebuie să fi înverzit pădurea noastră... trebuie să fi ieșit și iarba. Poate că băieții sînt la cîmp cu vitele... Gore, Duie și toată ceata în marginea pădurii:

—Noroc! am să le spun.

—Noroc! or să-mi spună.

Ba nu... Ei nu știu să salute ca pe front. Or să mă întrebe:

—Ai venit?»

Mașina scîrîi din toate încheieturile și se aplecă într-o groapă. Oamenii în mantale se aplecară și ei, tăcuți, pe jumătate adormiți. Pănică se strînse lîngă oblon.

«—Am venit...

—Hai să ne jucăm, o să zică Gore.

—Astăzi nu, voi spune eu. Azi vreau să alerg toată ziua prin pădure. Mi-au amorțit mîinile pe armă și vreau să alerg.»

—Nu mai e mult pînă în satul tău, zise sergentul aplecat și el lîngă oblon. Mașina se aplecă iarăși, vorbele lui se amestecară cu zgomote de pietre călcate sub cauciucuri și Pănică nu-l auzi.

«Sau nu... nu așa. Mă duc, las ranița pe prispă la noi și din poartă strig:

—Mamă, dă drumul la vite. Vreau să mă duc în pădure.

Mama o să dea drumul la vite. Sau nu, o să zică:

—Lasă, azi e prima zi cînd ai venit. Dacă vrei să te duci în pădure, du-te fără vite.

Cum să mă duc fără vite? Eu vreau să fie cum a fost totdeauna... Am așteptat trei ani să mă întorc și să zic: Mamă, dă drumul...

—Mamă, dă drumul la vitel am să zic din nou.»

—Nu mai e mult pînă la voi, spuse iar sergentul dîndu-și seama că prima dată nu-l auzise. Pănică nu zise nimic.

«Nu mai e mult...

—Mamă, dă drumul...»

Se luminase bine și era în cer un amestec de clar rece de dimineață cu roșul aprins al soarelui. În mijlocul unei case răscolite de bombardament, un măr înflorise alb ca un bulgăre de

Lucrare premiată

LA CONCURSUL NOSTRU LITERAR

Galeria CUTEZĂTORILOR

Acasă

lumină. Sergentul îl privi în trecerea mașinii, se ridică deodată și bătu în cabină. Mașina frînă brusc.

—Haide, îi șopti băiatului, dar sări el primul.

—Ușor, îi zise iar. Pămîntul e tare ca piatra.

Pănică sări însă cu toată puterea.

«Numai ruine... Și-n dreapta, și-n stînga și înainte... Nici o casă nu e în picioare cît vezi cu ochii.

—Dar de ce-o fi oprit nea Emil aici?...

Sergentul o luă înainte.

—Așa mi-a zis colonelul: îl duci pe băiat acasă. Vezi...

Se opri.

«Vezi dacă mai are pîrînți, dacă mai are unde sta, mi-a spus. Dar nu trebuie să-i spun...»

—Așa mi-a spus, continuă el. Mie mi-a cam venit să rid. Vezi, el te credea tot copil. Păi copilul ăsta, îmi venea să zic, copilul ăsta a făcut războiul cît o divizie...

Pănică îl urmă.

«Și stîlpi de telegraf doborîți... șanțuri răscolite. Nimic nu mai e în picioare...

—De ce-o fi oprit aici?»

—Măi Pănică, era să uit. Cam cîți ani ai tu? Am vrut să te întreb de multe ori.

—Nu știu, am s-o întreb pe mama...

«Poate că e satul lui. Așa e, m-a adus întîi la el, apoi o să mă ducă la mine.

—Mamă, dă drumul...»

—Nea Emile, zise băiatul răgușit, tare părăginit e satul ăsta al mamei.

Sergentul mai făcu cîțiva pași, apoi se opri:

—Ce sat al meu? se miră. Țasta e satul tău!

Pănică rămase pe loc.

«Țasta... satul meu... Satul meu! Cum să fie? Cum să... Nimic... nimic... totul ruina și să fie satul meu... Nu se poate... nu se poate...»

—Nu se poate, nea Emile. Cum să fie...

—Eu am văzut scris pe o tăbliță... cum ziceai că-i spune... Că lui, nu? Era la pămînt, dar așa scria...

Acum dimineața pierise, lumina se făcuse albă și făcea să strălucească molozul amestecat cu șuvoaiele de primăvară din șanțuri. Drumul desfundat era numai băltoace cu apă pămîntie.

«Nu se poate... Trei ani l-am văzut în fiecare zi. Îmi treceau gloanțele pe lîngă urechi, vedeam oameni căzînd lîngă mine... dar eu îl vedeam... Exact cum e el... cum l-am lăsat.»

La cîțiva pași în față cîteva case mai rămăseseră în picioare. Un bătrîn și cîteva femei îi văzuseră și îi priveau. Sergentul se apropie de ei.

—Satul ăsta se cheamă Căluș?

întrebă.

Femeile dădură din cap.

—Pe el îl cunoașteți? zise și-l arătă pe Pănică.

Îl priviră, se priviră între ele apoi dederă iar din cap, negativ. Pănică le privea în tăcere.

«Vezi... vezi, nu mă cunosc. Nu e satul meu...»

Sergentul spuse numele tatălui lui Pănică.

—Îl știu, răspunse bătrînul și mi se pare că nu mai e. Nu sînt sigur, dar puțini mai sînt la noi. Am văzut atît de multe în anii ăștia de credeam că n-o să mai știu nici cum mă cheamă.

Sergentul îl trase pe Pănică de umăr. Băiatul se răsuci, dar rămase pe loc.

«Poate că visez... altfel nu se poate. De cinci ani îi văd în fiecare zi... pe tata, pe mama. Gore, Duie...»

...Gore, Duie, Țuie...»

—Pe Gore îl cunoașteți? îngăimă el.

—A murit acum un an, răspunse o femeie. Au strîns vitele de la fiecare casă... Într-o seară Gore s-a dus, a deschis stăulele unde erau închise și le-a dat drumul în pădure. Fasciștii l-au împușcat...

—Și pe Țuie... și Duie...

—Și Țuie era cu el. Duie a plecat pe front și s-a auzit că nu mai e.

—Haide, mă, îl luă Emil de umăr și-l trase după el. Se lăsă dus.

«Și Gore... și Țuie... și Duie...»

—Hai să ne jucăm, zicea Gore.

—Hai să ne jucăm, zicea Țuie.

—Hai... zicea Duie.

—De ce ți-ai vitele închise? a zis Gore. Dați-le drumul în pădure... sînt ale noastre...

Și fasciștii au tras!»

Merseră cîțiva pași tăcînd. Se făcuse lumină plină și văzduhul era limpede. Printre dărîmături iarba crescuse verde, un verde lucios, plin.

—Iartă-mă că la început ți-am spus atîtea lucruri fără rost, zise sergentul. Știi, satul meu e, așa cum mergem noi acum, în spate. Mi-e dor de ai mei și mergînd într-ai mei mă îndepărtam de ei. Atunci vorbeam să nu-mi dau seama... Înțelegi?

—«De ce ți-ai vitele închise? a zis Gore.

Și ei au tras... au tras...

—Nu se poate... Nu se poate să fi murit.»

—Nu se poate, șopti.

—Ai zis ceva? întrebă Emil.

—Nu, răspunse.

Porniră din nou.

—Să nu crezi că nu te înțeleg, continuă Emil. Mă doare și pe mine, dar ai văzut... peste tot e așa. Adică nu chiar peste tot...

«La mine... în satul meu nu e așa... Ai mei trăiesc, mă așteaptă...»

—Poate, într-adevăr, nu e satul tău, poate că mai există altul cu nume la fel... cu oameni la fel. Hai la mine și ți-l găsești tu altădată.

Băiatul nu-i răspunse.

«Așa e... am văzut sute de sate la fel... De ce n-ai fi și al meu la fel...»

—Dar... poate...

Nu... Simt că nu mă înșel... Cînd eram departe îl vedeam... acum parcă-l simt... parcă...

—Poate e altul...

—Ce zici? îl întrebă. Mergi la mine?

Lăsă capul în jos.

«Parcă mi se lipește drumul de picioare... nu recunosc nimic, dar simt... Picioarele mă duc singure...»

—Parcă mi se lipește drumul de picioare... Am mai călcat pe aici...»

O luă pe o uliță. Emil mergea după el. Săriră peste dărîmături.

«Nu-mi explic... Cînd trăgeam glonț după glonț știam ce vreau... Acum...

—Unde te duci...

—Unde...

Ulița... Mi se lipește de picioare...»

Se opri lîngă o ruină.

«Aici trebuie să mă opresc... Nici un pas mai încolo.»

Sergentul veni lîngă el, dar în același timp băiatul fugi peste dărîmături și se opri dincolo de ele.

«Pădurea... Din capătul grădinii noastre se vede pădurea... Uite pădurea... Pădurea!

—Taci, taci! Înseamnă că e satul tău... că nimeni dintr-ai tăi nu mai trăiește...

—Pădurea... Uite pădurea...

—Taci... Înseamnă că...

—Pădurea!...

Emil îl privi în tăcere, apoi zise:

—Acum haide... trebuie să mergi la mine.

Pănică nu-i răspunse. Se întoarse printre colțurile de cărămizi.

«Mamă, dă drumul la vite...

—Mamă, dă drumul...

—Mamă...»

Se duse în grădină, căută o lopată, găsi o cazma cu un colț. Veni lîngă grămada de pămînt și cărămizi, își dezbracă mantaua, și-o puse alături, pe pămînt, și începu să sape. În pămîntul moale cazmauă intră adînc.

GHEORGHE TRUȚĂ,
anul III, Liceul «Frații Buzzești»
Craiova

ILUSTRAȚIE DE ION MIHĂESCU

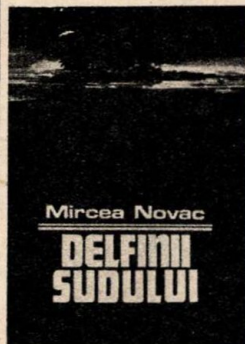

Vitrina literară

VICTOR VÂNTU:

„SCRISORI DIN ȚARA COPILĂRIEI“

O carte care cheamă cititorul spre un tărâm mirific și fascinant, cunoscut și necunoscut, real și ireal totodată, spre un ținut fabulos, unic prin frumusețe.

prin culoarea zilelor împrumutată de la flori, de la copaci, de la ape, de la herghelii de mînji, de la argintul izvoarelor, de la lumina soarelui, a lunii, a lăcrimilor, a lanurilor de grâu sau de secară, a oamenilor. Unde se află acest ținut? Unde se află țara plină de minuni a copilăriei? La aceste întrebări este bucuros să răspundă scriitorul Victor Vântu. Mai mult, se obligă să ne fie călăuză. Pornim, dar drumul se arată lung și greu și nesigur. La primul popas ne oprim și călăuza noastră, cu sfială, întreabă Luceafărul dacă a văzut din înalțuri țara copilăriei. «E dincolo de pădurea de argint», i se răspunde. Pînă ajungem la pădurea de argint rupem o pereche de încălțări de aramă. Și după ce ieșim din pădure dăm peste un uriaș, un fel de Sfarmă Piatră. Călăuza noastră îl întreabă dacă știe unde se află țara copilăriei.

— Sigur că știu, răspunde Sfarmă Piatră. E dincolo de Ozana cea liniștită și strălucitoare ca argintul.

Tocim încă o pereche de încălțări de oțel și ținutul căutat tot nu apare. Vrem să pornim iar la drum, dar călăuza se oprește luminată de o idee, de un gînd promitător și frumos ca un brad încărcat de daruri în noaptea de la sfîrșitul anului.

— Nu-i nevoie să mai rupem încălțările, ne spune călăuza. Am mulți prieteni scriitori. O să-i rog pe ei să-mi spună unde se află țara copilăriei. O să-i rog să-mi scrie. Și scrisorile lor o să le adun într-o carte.

Și iată, gîndul frumos ca un brad încărcat cu daruri s-a transformat, a devenit carte. În paginile ei sînt aproape 60 de scrisori.

Unde se află acel ținut fabulos: «Țara copilăriei»? «Pe drumurile satului, prin anotimpuri», răspunde Nicolae Dragos; «în umbra timpului, la Zagon», spune și Domokos Geza; «Undeva, în Dobrogea de cretă și soare», «Acasă, în Maramureș», în «Țara moșilor», «Pe un cal alb»... răspund alții.

Ce-i «Țara copilăriei»?

— Locul unde este imposibilă întoarcerea, răspunde Marin Preda.

— Satul din care am plecat, scrie Mihai Beniuc.

Iar din alte scrisori aflăm că «Țara copilăriei» este «Orașul alb al aurului negru», «Locul meu de deal și munte», «Turnuri, livezi, stele», «Țara de lăcăr», «Istorie și miracol».

Scriitorul George Macovescu își în-

cheie astfel scrisoarea intitulată sugestiv «Farmecul pămîntului»:

«Au fugit anii și m-am risipit prin lume. I-am văzut frumusețile, am auzit cîntecele păsărilor rare, am trecut fluviu mari, m-am scîldat în apa oceanelor și a mărilor calde, am privit alte ceruri, am gustat fructele dulci și parfumate ale tropicelor, am zburat deasupra vîrfurilor pămîntului. Gîndul meu se întoarce, însă, mereu și mereu la locul acela neînsemnat unde am venit pe lume, la

satul acela așezat pe firul sărac al unei ape sărate, între dealuri nu prea înalte, pline de rîpi.

«Trecut-au anii... Dar ce îmi pasă mie de aceasta? Eu port în mine farmecul pămîntului de unde am pornit».

După ce închidem cartea — ne întîlnim iar cu Victor Vântu, înția noastră călăuză, care precizează:

«Sărbătorind țara copilăriei, revăzînd-o din nou, autorii (scrisorilor) n-o fac cu aerul musafirului ocazional, al călătorului între două trenuri. Din rîndurile mărturiilor lucide, substanțiale, se degajă pasiunea participantului la marile transformări materiale și spirituale din anii noștri, implicarea civică în prezentul și viitorul locului natal. Evocîndu-l, punct din vastul întins al țării, scriitorul își omagiază însăși Țara».

«Scrisori din țara copilăriei» este o carte frumoasă care ne atrage irezistibil spre locul natal, locul în care am deschis înția oară ochii spre cerul albastru ori am auzit primul tril de privighetoare.

Este un ghid spiritual care ne ajută să cunoaștem chipul de ieri și de azi al Patriei.

MIRCEA NOVAC:

„DELFINII SUDULUI“

Un redactor se îmbarcă într-o zi pe un vas comercial — dar nu ca redactor, ci ca simplu marinar, ca membru al echipajului de pe nava «Brașov». Perspectiva unei călătorii spre locuri necunoscute este seducătoare. Însă proaspătul «lup de mare» nu se lasă nici o clipă furat de mirajul apelor, de pitorescul orașelor orientale sau de exotismul tărurilor mediteraneene. Ochiul reporterului (pentru că Mircea Novac, în ciuda bluzei de marinier pe care o îmbracă, rămîne totuși reporter) se îndreaptă spre oamenii, spre membrii echipajului de pe navă, spre eforturile adeseori eroice ale acestora în inegală înfruntare cu furtunile. Rezultatul? O suită de portrete morale, un poem despre oamenii mărilor, despre curaj și prietenie.

VIRGIL CARIANOPOL:

„ARCAȘUL LUI ȘTEFAN“

Pentru cei mici, o carte savuroasă și captivantă în care pana vrăjită a scriitorului învîlăie personajele într-o aură de legendă.

COSTACHE ANTON

DISPUTĂ ÎNTRU NAVOMODELIȘTI

Baza nautică de la Tirgu Mureș — una dintre cele mai bine amenajate din țară — a constituit, mai mult de o săptămînă, cadrul scenic... fluid al desfășurării unor spectacole-concurs de anvergură republicană. Protagonisti, peste 300 de pionieri pasionați constructori de nave, și-au trimis în larg mini-ambarcațiunile care cuceriseră girul și dritul acestor mari «croaziere» competitive, în urma întrecerilor disputate la fazele județene. Echipaje formate din cîte 7 pionieri și un utedist și-au pregătit cu seriozitatea, ingeniozitatea și priceperea minitehnicianului o adevărată escadră care avea să participe la cele 7 probe prevăzute în regulamentul concursului: clasa velier 600—700 mm, velier 900—1000 mm, propulsate civile, propulsate militare, nave radiocomandate, submarin, prototip — construcții la liberă alegere. E drept, toate navele «lansate la apă» au luat startul «cu dreptul» și cu ambiția de a ajunge la linia de sosire pe primele locuri. Unele dintre ele au oferit faze de-a dreptul spectaculoase, cu osebire velierele. Competiția a relevat excelenta condiție... nautică a miniflotilelor județelor Hunedoara, Ilfov și Galați. Marea surpriză au constituit-o pionierii din județul Harghita care au ridicat serios ștacheta pregătirii tehnice față de anii precedenți. Ei au reușit să ocupe locul IV, la un punctaj foarte strîns față de județele cu tradiție recunoscută în navomodelism. Remarcabilă a fost participarea în concurs a pionierilor din Cîlnădie (județul Sibiu) ca și cea a colegilor lor din Miheșul de Cîmpie (județul Mureș). N-au lipsit firește, nici incidentele, defectiunile, naufragiile, însă, în astfel de împrejurări, tradiționalii ași ai concursurilor de navomodelism, pionierii gălățeni, au făcut dovada unor fapte de fair-play, ajutîndu-și colegii în momentele dificile. Ar mai trebui spus că aici, la Tirgu Mureș, cei 300 de pasionați navomodeliști au organizat o expoziție-folger în aer liber (pe treptele fațadei Teatrului de Stat), bucurîndu-se de un mare succes de public: peste 5000 de vizitatori în 3 ore! Încă un fapt demn de menționat: la această ediție, pe lîngă concursul propriu-zis, au fost incluse în programul taberei de instruire și odihnă activități cu caracter demonstrativ, schimburi de experiență cu pionierii localnici, acțiuni instructiv-educative, patriotice, culturale. Un dialog emoționant a avut loc în cadrul întîlnirii cu Ana Dunca Oltean, veterană a luptelor de la Păuliș. De asemenea, un moment deosebit l-a constituit convorbirea cu tovarășul Eugen Trîmbițaș, activist al Comitetului județean P.C.R., care le-a vorbit copiilor despre impectuoasă dezvoltare economică, socială a județului, despre hărnicia locuitorilor săi. Numeroase obiective de interes istoric, social-cultural, economic și turistic au fost vizitate de către pionierii navomodeliști, ei au luat parte, de asemenea, la activități de muncă patriotică, în cadrul lucrărilor de îndiguire a Muresului.

Așadar, a avut loc, aici, o întrecere în care participanții au cucerit nu numai premii — făcînd dovada unor performanțe tehnice redutabile, ci și noi experiențe, multiple cunoștințe din diverse domenii, precum și noi prieteni de pe meleagurile navomodeliști, ei au luat parte, de asemenea, la activități de muncă patriotică, în cadrul lucrărilor de îndiguire a Muresului.

ILEANA PIȚA

OMUL ȘI NATURA

Țîntarii din delta

de acad. EUGEN PORA

Pe bună dreptate ne temem de înțepăturile țîntarilor din deltă. Este adevărat că ei nu mai transmit malarie, România fiind una dintre primele țări în care această boală a fost de mult complet eradicată. Dar înțepăturile țîntarilor nu sînt plăcute, uneori produc dureri și chiar infecții.

Și sînt mulți țîntari în deltă!

Dacă admitem că vara, pe o suprafață de 100 mp, sînt în aer 10 000 de Anofeli femele (căci numai ele înțepă), înseamnă că pe toată suprafața deltei există peste

10 000 000 000 000 (peste 10 miliarde) indivizi; iar dacă 1 g de țîntari înseamnă că 1 000 de indivizi, urmează că în zilele de vară aproape 1 milion de kg de țîntari zboară prin aer.

Țîntarii sînt hrană pentru multe păsărele, iar larvele lor din apă constituie una din principalele resurse nutritive ale peștilor din deltă.

Numărul larvelor de țîntari din ape depășește orice închipuire. O larvă este de circa 20 ori mai grea decît un țîntar și totalitatea lor reprezintă sute de mii de tone de hrană naturală pentru pești. Se poate chiar afirma că larvele de țîntari constituie vara principală sursă de hrană a peștilor.

Deci, dacă vrem să mîncăm pește, trebuie să admitem și prezența țîntarilor. Ei au un rol foarte însemnat în echilibrul biologic al deltei.

Țîntarii atacă mai ales noaptea. Seara trebuie, deci, curățată camera de ei, lovindu-i, dar, mai ales, omorîndu-i cu insecticide netoxice pentru om. Dar să înțelegem că în echilibrul biologic al deltei, țîntarii au un rol important și că nu există deltă fără țîntari.

UN VEAC DE LA PRIMUL "ALO!"

Cînd, în 1876, inventatorii telefonului (printre care americanul Graham Bell), dădeau naștere aparatului lor, ei nu puteau să întrevadă în ce măsură invenția lor va cuceri lumea. Pentru a avea o idee mai limpede despre răspîndirea telefonului pe planeta noastră la o sută de ani după apariția lui, vom aminti că numai în 20 de țări dezvoltate din punct de vedere industrial se înregistrează între 10 și 45 de abonați la 100 de locuitori. Linii telefonice plantate de-a lungul șoselelor li se adaugă astăzi o zestre tehnică de o rară bogăție, de la cele mai moderne cabluri submarine la sateliții de telecomunicații. Răspunzînd interesului cititorilor față de cele mai noi realizări în telecomunicații, manifestăm în special cu prilejul transmisilor prin satelit prilejuate de Olimpiada de la Montreal, inaugurăm un ciclu de articole despre acest vast domeniu al tehnicii, printr-o descriere a funcționării telefonului.

„Avete legătura”

Abonatul rural (1) ridică receptorul și, astfel, stabilește contactul cu linia telefonică prin care este legat de centrala manuală din comună (2). Anunțată printr-un semnal luminos, operatorul intră în legătură cu abonatul, află numărul cerut și îl formează la aparatul său automat. Impulsurile electrice produse de cadranul acestuia se propagă de-a lungul unui fir dintr-un cablu dublu răsucit (3) și ajunge la un comutator tip «Rotary» (4). În funcție de numărul de impulsuri primit, comutatorul stabilește un contact sau altul. Dacă apelul este destinat, să zicem, unui abonat din New York, el se va îndrepta, mai întâi, spre capitală, prin intermediul unui cablu coaxial (5), apt pentru transmiterea simultană a 2.700 convorbiri. O nouă dirijare va aduce semnalul la comutatorul «Crossbar» (6), mai rapid și sigur decît «Rotary», care acționează prin mijlocirea unor bare

orizontale prevăzute cu contacte turnate și glisante față de alte bare, verticale. Deplasarea barelor este comandată de impulsurile primite. Apelul pentru New York va fi dirijat spre un post de emisie de pe țărmul Atlanticului (7). Impulsurile electrice vor fi transformate în unde radio și transmise. Dirijarea apelului se va face prin intermediul unui comutator electronic (8), condus de un ordinator. Apoi apelul pentru New York este ghidat spre antena emițătoare (9), care îl va dirija spre un satelit de telecomunicații (10), prin intermediul căruia va parveni la antena receptoare din New York (11) și apoi, prin acțiunea unui nou comutator electronic, la destinatar. Mesajul poate fi însă transmis peste ocean și prin cablu submarin (12). Pe acest parcurs, vocea persoanei care vorbește trece printr-o serie de metamorfoze. Undele sonore produse la pronunțarea unui «Alo» (I) fac să vibreze aerul înconjurător, ceea ce duce la comprimarea membranei microfonului. Vibrațiile membranei apasă granulele de carbon cu care se află în contact. Comprimarea duce la modificarea rezistenței electrice a circuitului. Astfel, curentul care trece prin receptor variază în funcție de intensitatea undelor sonore. Din continuu, acest curent devine alternativ (II). El se propagă prin cablul telefonic, fiind, din cînd în cînd, amplificat. La ieșirea din primul comutator, acest curent se aplică (III) pe un curent alternativ purtător (modulare). Pentru că atît cablurile coaxiale cît și undele radio pot să transmită simultan un mare număr de convorbiri, mai multe curenți modulate, reprezentînd cuvîntul diferiților abonați, vor fi amestecate cu ajutorul unui multiplexor (IV). Undele electrice se propagă astfel pînă la comutatorul următor. Aici are loc demultiplexarea (separarea convorbirilor). Semnalul electric își regăsește forma inițială (demodulare) (V), fiind orientat în direcția stabilită. La ieșirea din comutator, semnalul va fi din nou modulat și multiplexat. Aceste operații se repetă la fiecare intrare și ieșire din comutator. Curentul electric reprezentînd un cuvînt nu este transportat în întregime. Pentru a se obține, în final, unda originală este suficient să se păstreze numai cîte un semnal electric la fiecare 125 microsecunde. Semnalul astfel decupat este completat cu eșantioane din alte convorbiri (VI). Această operație se numește codare numerică a semnalului și este urmată de o multiplexare numerică. Sub această formă va traversa Atlanticul cuvîntul rostit în receptorul telefonic. La New York, semnalul va fi decodat și demultiplexat. Revenit la forma sa inițială, semnalul va fi orientat, cu ajutorul comutatorului electronic, spre interlocutorul nostru. Parcurgînd aparatul receptorului cu o intensitate variabilă, curentul pune în funcțiune un element care face să vibreze membrana căștii. Prin intermediul ei vibrațiile se transformă în unde sonore.

ENERGIE Pentru Terra

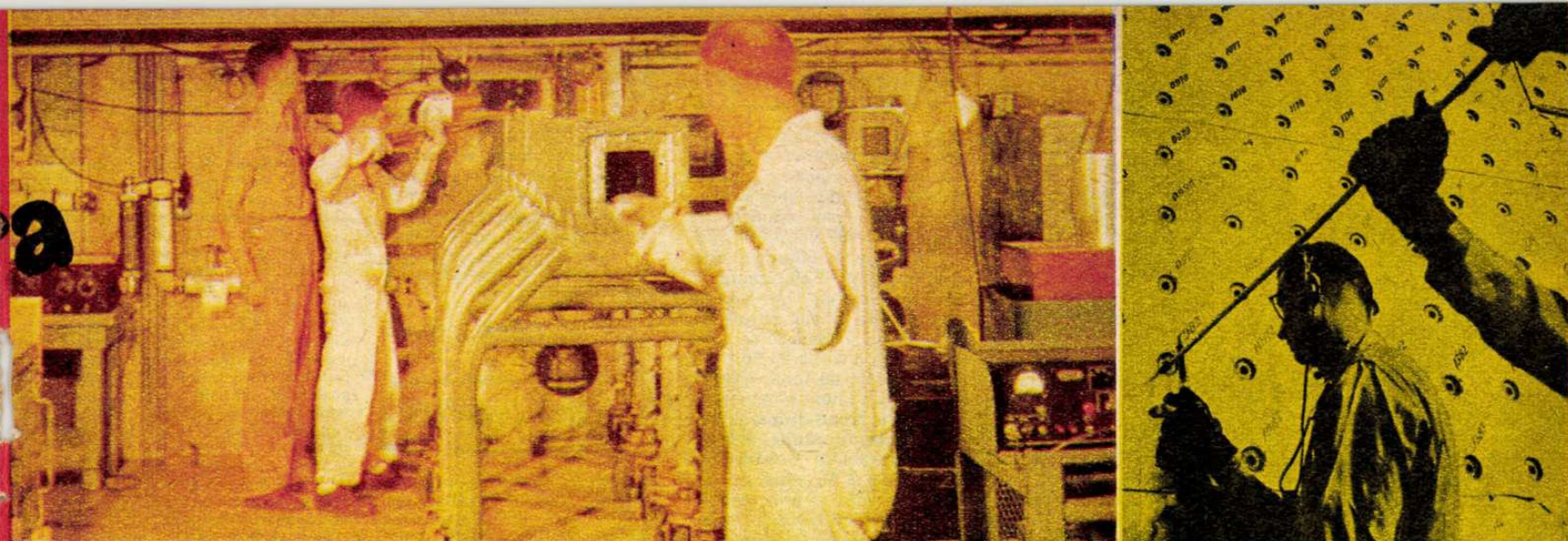
Inaugurăm în numărul de față un ciclu de articole care vor expune punctul de vedere al celor mai avizate personalități științifice românești asupra perspectivei energetice ale planetei noastre și a căilor de urmat pentru asigurarea lor. Vom răspunde astfel numeroaselor întrebări referitoare la problemele energiei, adresate revistei de către cititori.

UN SOARE RADIAZĂ DIN FIECARE ATOM

Prof. univ. FLORIN CIORĂSCU,
MEMBRU CORRESPONDENT AL ACADEMIEI R.S.R.,
DIRECTOR AL INSTITUTULUI DE FIZICĂ ATOMICĂ,
BUCUREȘTI-MĂGURELE

CE LOC TINDE SĂ OCUPÉ ENERGIA DE ORIGINE NUCLEARĂ PRINTRE FURNIZORII DE ENERGIE?

Răspunsul direct este simplu: energia nucleară pare acum, în 1976, singura în stare să asigure necesarul care nu ar putea fi acoperit de sursele clasice — adică petrolul, gazele, cărbunii și căderile de apă —,

Producerea de izotopi radioactivi servește în mod curent nevoile industriei ca și ale medicinei.

Introducerea în inima reactorului a barelor de cadmiu sau bor servește încetinirii procesului de eliberare a energiei.

la un preț de cost nu mai ridicat decît al energiei obținute din combustibili fosili (dar nu și al energiei debitate de centralele hidroelectrice, în general mai ieftină). Se prevede că această situație va dăinui cîteva decenii pentru actualele centrale electonucleare cu neutroni termici, extinzîndu-se la cîteva sute de ani prin centralele reproducătoare ale combustibilului nuclear (aflate în pregătire) și la multe milenii dacă vom putea folosi energia termonucleară.

De ce? Se poate, de asemenea, spune pe scurt. În materie de reactori nucleari, există în lume o experiență acumulată de-a lungul a 35 de ani, respectiv 25 de ani în privința reactorilor nucleari energetici cu neutroni lenți. În acest răstimp, oamenii de știință, proiectanții și constructorii au avut de rezolvat un număr considerabil de probleme științifice și tehnice, dintre care unele păreau cîteodată fără soluție. Dar, încetul cu încetul, cum se spune, dar în realitate destul de repede, s-a ajuns la rezolvarea lor completă și, cu ceva mai puțin de 10 ani în urmă, centralele nucleare au putut intra în faza industrială. Că este așa, o dovedesc sutele de centrale nucleare care funcționează acum în multe țări, în condiții de mare siguranță în exploatare. Și mai multe se află în fază de proiectare sau de construcție, sporirea puternică a interesului pentru această nouă sursă de energie primară fiind determinată cu precădere în ultimii 3—4 ani de binecunoscuta creștere a prețului petrolului (cu aproximativ 300%). De adăugat că, în ultima vreme, puterile unitare (pe reactor) au crescut mereu, de la cîteva sute de megawați electrice (MWe) la 1.000 și chiar mai mult, din cauză că cheltuielile de investiție și de exploatare pe unitatea de energie

electrică livrată, adică pe kilowat/oră, scad odată cu creșterea puterii unitare.

Însă, în aceste centrale cu neutroni termici, o sursă de uraniu nu poate fi folosită decît în proporție de 1—2%, pînă la consumarea izotopului ²³⁵U al uraniului (aflat în proporție de 0,71% în uraniul natural), precum și a unei părți dintr-un alt material generator de energie, plutoniul, care se produce artificial din izotopul abundent — ²³⁸U — al uraniului în timpul funcționării reactorului. De aici rezultă primejdia epuizării destul de rapide a rezervelor actuale de uraniu. Din contră, reactorii reproducători, capabili să producă material fisionabil (în speță plutoniul) mai mult decît consumă, pot asigura utilizarea aproape completă (cel puțin 90%) a întregii cantități de uraniu cu care ar fi alimentat un grup de centrale. De unde, ținînd seama de rezervele mondiale de uraniu cunoscut, posibilitatea acoperirii pe această cale a unei mari părți a necesarului de energie al Terrei de-a lungul mai multor secole.

Pentru milenii viitoare, prevederile actuale rețin energia termonucleară, obținută printr-un proces analog celui care asigură eliberarea energiei stelare. Sursele materiei prime fiind două substanțe foarte răspîndite pe pămînt — apa și litiul —, energetica termonucleară ar putea dăinui, după calculele de azi, circa 10 miliarde de ani! Dar atenție, procesul de generare a energiei pe această cale nu este stăpînit încă nici măcar în faza de laborator! Există însă o mare certitudine că această sursă va deveni indus-

trială chiar la începutul secolului al XXI-lea. ÎN CE FORME POATE FI EXPLOATATĂ ACEASTĂ ENERGIE AZI ȘI ÎN VIITOR?

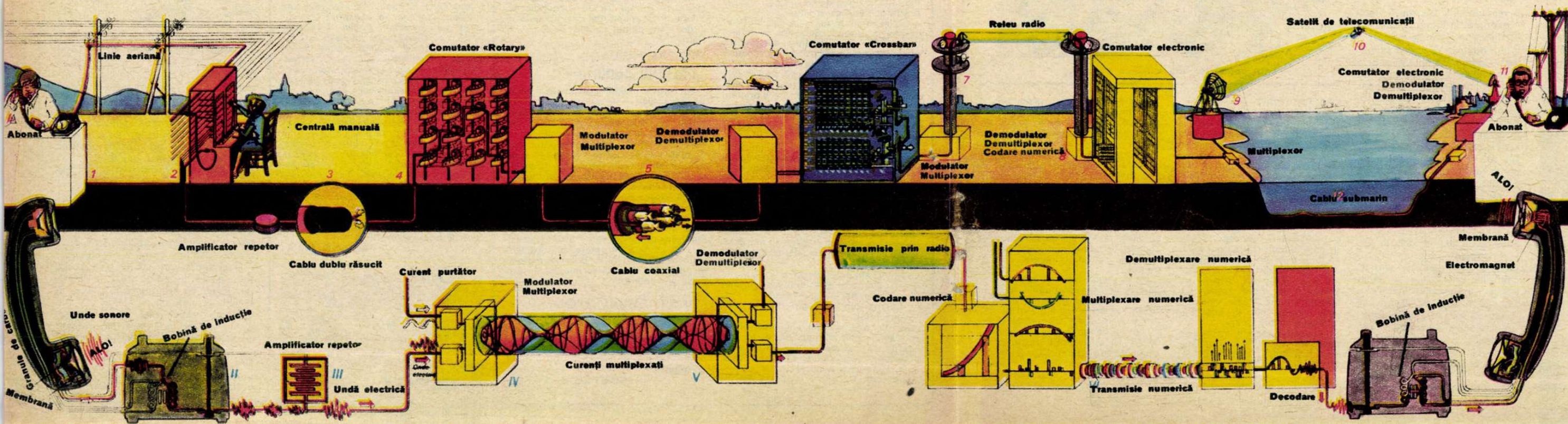
Mai întâi, cîteva cuvinte despre modul în care lucrează în principiu un reactor energetic cu neutroni lenți. Prin pătrunderea de neutroni în nucleu de uraniu-²³⁵U, acestea se rup (fisionează) în așa-zisele produse de fisiune (în majoritate nucleu atomic de greutate medie), emițînd totodată, în medie, 2,5 neutroni pe fiecare proces de fisiune. Această reacție nucleară degajă cantități mari de energie, preluată sub formă de energie de mișcare (cinetică) de fragmentele de fisiune și de neutroni. Pentru buna desfășurare a proceselor care urmează, neutronii trebuie încetiniți, ceea ce se obține trecîndu-i prin substanțe moderatoare (apă, apă grea, grafit etc.), ai căror atomi preiau prin ciocnire o parte din energia cinetică a neutronilor. Cei foarte lenți sînt capabili să pătrundă ușor în alte nucleu de uraniu-²³⁵U, extinzînd astfel procesul de fisiune în masa de uraniu. Însă o parte dintre neutronii încă neîncetiniți sînt absorbiți de nucleu de uraniu-²³⁸U, cei mai abundenți în uraniul natural, unde generează un lanț de relații nucleare care conduc la apariția plutoniului-²³⁹U, capabil și el, ca și uraniul-²³⁵U, să fisioneze și să degaje energie.

Se înțelege că fragmentele de fisiune (care poartă cea mai mare parte din energia eliberată) se ciocnesc de atomii de uraniu vecini, fiind și ele încetinite pe seama sporirii energiei de agitație a atomilor din masa de uraniu, a cărei temperatură va crește. Iată deci că forma primară de eliberare a energiei nucleare este termică. Ritmul în care se degajă poate fi reglat cu ajutorul unor bare de material puternic absorbant de neutroni (cadmiu, bor etc.) ce se introduc mai mult sau mai puțin adînc în inima reactorului.

Extragerea căldurii se realizează cu ajutorul unui fluid de răcire (bioxid de carbon, apă, apă grea etc.) circulînd între reactorul care-l încălzește și un absorbant exterior de căldură, cum ar fi generatorul de aburi al unei centrale termice. Aici ea poate fi transformată în energie de mișcare cu ajutorul unei turbine cu aburi, care, la rîndul ei, antrenează un alternator, generator de energie electrică.

Desigur, procesele din interiorul unei centrale nucleare sînt considerabil mai complicate, dar din cele ce preced se deduce că, în linii generale, ea funcționează ca o centrală termoelectrică, sursă primară, combustibilul fosil, fiind înlocuit de combustibilul nuclear. În ambele cazuri sînt în vigoare legile termodinamicii clasice, care fac ca numai o parte din energia termică să poată fi transformată în energie electrică, în principiu randamentul maxim fiind de 40%. Căldura care rămîne se poate risipi în mediul înconjurător prin turnuri de răcire sau se poate utiliza ca atare, de pildă în vederea termoficării sau pentru distilarea apei de mare. O variantă relativ nouă urmărește utilizarea căldurii reziduale a reactorilor cu neutroni lenți la obținerea hidrogenului din apă printr-un șir de reacții chimice endotermice. Se știe că hidrogenul, dacă l-am putea produce ieftin, ar permite înlocuirea în multe aplicații a gazului metan, pentru care rezervele materiale sînt limitate.

(Va urma)

Enescu, tânăr.

rația de compozitori și interpreți de azi preluându-i și valorificându-i moștenirea spirituală în mod creator, spre deplina afirmare a școlii naționale actuale. Cea mai elocventă pildă a procesului de înflorire al artei contemporane îl oferă actualul Festival internațional George Enescu, pe afișul căruia se află numele a peste 30 de compozitori și a peste 20 de interpreți români de toate vîrstele, precum și a unor formații tinere (cvartetele **Academica** și **Voces Contemporane**, orchestrele de cameră **Simfonieta**, **Camerata** și **Preclasica**). De altfel, se pare că prin recitalul unor proaspeți laureați români ai concursurilor internaționale și a concertului Corului de copii al Radioteleviziunii Române, tinerețea va constitui principala atribut al viitoarei manifestări enesciene.

Actualul Festival coincide cu împlinirea a 95 de ani de la nașterea marelui nostru muzician (George Enescu s-a născut la 7/19 august 1881, în satul Liveni-Virnav, județul Dorohoi și a murit la 5 mai 1955, la Paris). Prin creația sa de o rară varietate de forme și genuri, prin arta sa de neîntrecut interpret (violonist, pianist), dirijor, Enescu a reușit să impună școala națională românească în rîndul culturilor muzicale europene de îndelungată tradiție artistică. Muzician de sinteză, personalitate de certă originalitate

a împlinit destinul muzicii noastre cu acea probitate și modestie proprii poporului român. Poemul simfonic **«Vox Maris»**, cîntecul de lebedă al compozitorului, simboliza lupta omului cu destinul, mesajul lui Enescu adresat generației noastre fiind cuprins în replica Sfînxului din opera sa **«Oedip»**: **OMUL ESTE MAI PUTERNIC DECît URSITA!**

VIOREL COSMA

MICRODOCUMENTAR

Trecînd pragul muzeului «George Enescu» din București (foto 2), te simți copleșit de o intensă emoție. Muzeul datorează mult lui Romeo Drăghici, care și-a dedicat existența cercetării vieții lui Enescu.) Din toate colțurile se îndreaptă parcă

la pîlîrie», care sînt străbătute de amintirea locurilor natale. Într-un interviu pe care, în plină maturitate, Enescu l-a acordat unui ziarist francez, el vorbește cu o nesfîrșită dragoste despre plaiurile moldovenești, despre casa cu cerdac în care a copilărit. Aici a făcut el primii pași în muzică: «La început, își aminteste Enescu, luam strujeni de păpuși, le rupeam frunzele și cîntam din doi hlujani. Începușem să-i zic și dintr-o scripcă de scîndură, cu trei strune. Apoi, s-a comandat o «violină» mică, normală, anume pentru mine. Nu știam încă notele... Tata era și dînsul iscusit violonist, și pentru mine un pedagog. Mama cînta din chitară. Un lăutar din sat și un inginer ce făcuse studii la Berlin, cunoscut în casa noastră, îmi arătasera și ei cîte ceva, și mi se pare că am ajuns repede să-i depășesc pe toți.»

În anul 1886, tatăl îl duce pe copil la maestrul Eduard Caude-lla, profesor de vioară la Conservatorul din Iași. Încă de la început, maestrul recunoaște ta-

În copilărie, împreună cu părinții.

PERMANENȚĂ ENESCIANĂ

Peste puțină vreme, gongul noii stagiuni muzicale va anunța cea de-a șaptea ediție a Festivalului internațional «George Enescu», manifestare artistică tradițională a culturii

noastre muzicale contemporane. Opera lui George Enescu a devenit — o dată cu trecerea timpului — **prima treaptă de clasicism muzical românesc de valoare universală**, gene-

a veacului XX, George Enescu a exprimat în lucrările sale aspirațiile și strădaniile compozitorilor noștri din sectorul trecut, dar totodată a stimulat — prin exemplul viu, permanent, de virtuoz, compozitor și pedagog — generația contemporană. **Rapsodiile române, Sonata pentru pian și vioară nr. 3** «în caracter popular românesc», opera **Oedip** și **Cvartetul nr. 2 cu pian** reprezintă pietre de hotar nu numai în evoluția compozitorului, ci și în mersul ascendent a creației românești.

Cercetătorii operei enesciene au remarcat cu justețe necontenita evoluție a mijloacelor sale de expresie, a gândirii muzicale și a concepției estetice, continua îmbogățire a tematicii și permanența înnoire a limbajului muzical, statornică sondare a izvoarelor artei populare. Enescu a traversat un veac de radicale curente estetice, fără a se abate de la drumul său, de la crezul său.

Astăzi se poate afirma cu certitudine că George Enescu

spre tine ecoul unei vieți. Iată masa de lucru, creionul și tocul simplu, cu care Enescu a lăsat semnele nemuritoare sale opere. Iată jilțul, care așa cum stă, puțin aplecat, pare că așteaptă ceasul de odihnă al maestrului. Pianul deschis, cu foile notelor întoarse îți lasă impresia că de îndată ce lumina amurgului se va stinge încet, îngîndurat, stăpînul se va așeza și atingînd ușor clapele va înfiora aerul cu o tulburătoare muzică. Și, mai departe, o scoartă moldovenească întinsă pe un divan. Culorile și-au pierdut din strălucire, timpul le-a stins, dar privirile lui Enescu s-au oprit asupra lor adeseori, mîngîietoare, fiindcă îi aminteau de țară, de casa părintească de la Liveni.

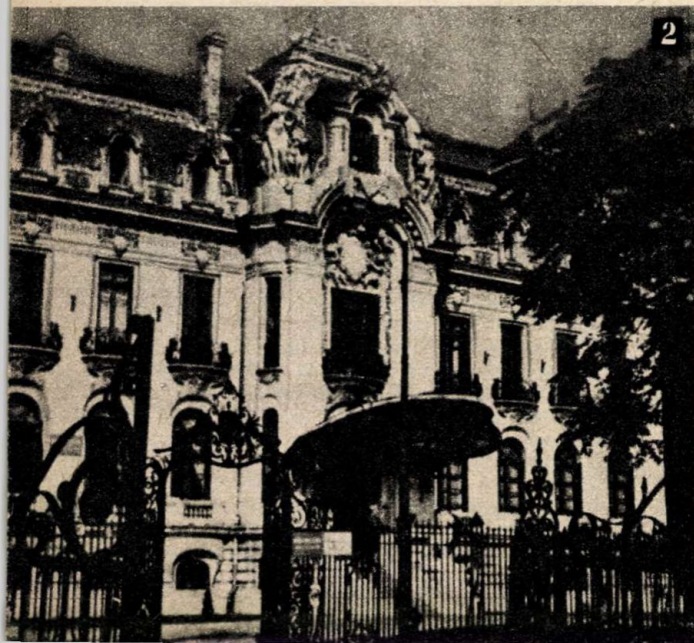
Locurile și oamenii pe care i-a cunoscut Enescu în copilărie n-au fost dați uitării niciodată. Purtate în suflet și-au făcut loc apoi în compozițiile sale «Suite sătească», «Impresii din co-

lental neobișnuit al copilului. La a doua vizită făcută aceluiași profesor, Enescu avea 7 ani, i-a cîntat din propriile compoziții

În anul 1888, George Enescu sosește la Viena. În patru ani el a absolvit celebrul Conservator din orașul socotit strălucit centru al muzicii. Primul concert public datează din 1889, la Slănicul Moldovei. Era în prima vacanță după Viena. La 12 ani avea să dea cel de al doilea concert de vioară, într-una din celebrele săli de concerte ale Vienei.

De la Viena, a plecat la Paris să-și desăvîrșască studiile. Așa a început drumul unui mare muzician, un drum de luptă și biruințe care avea să-l situeze în marea constelație a muzicii universale și de unde n-a uitat niciodată țara și poporul de unde provenea.

B. CARAGIALE

SPLENDOAREA PATRIEI

Pe culmi se înalță ne-nclinat molidul,
Privighetoarea suie trilarul noi.
Strevăd și simț și-aud partidul
În toate frumusețile, la noi.

El mi-este reazim, pură înălțime,
E-n tot ce-i simplu și înălțător;
Mi-e și prezent și viitorime,
Tovarăș drumului spre viitor.

Și faldul cald pe care-i scris iubire,
Tot ce-i ales pe plaiul românesc.
Gîndind la el, a soarelui rotire
O simți în suflet, aripe îți cresc.

Prinos a tot ce e mai bun în semeni,
În steagu-i văd un strălucit înscris —
Înalt să fii, partidului asemeni,
E dintre toate, minunatul vis.

CAMIL BALTAZAR

CÎNTEC DE ȚARĂ NOUĂ

Sînt și drumurile nevăzute,
care duc prin suflet spre izvoare
și se-opresc pe creste, cînd răsare
soarele, și sînt și văi tăcute,
precum strune-nținse de vioare,
așteptînd făptura albă-a lunii.
Cînd, pe culmi, acum, mă regăsesc,
eu sînt robul cel etern al strunii,
adorînd pămîntul strămoșesc,
cum mă învățară toți străbunii.
Îi aud cum vin pe căi de noapte...
Văile se scutură de somn
și pornesc izvoarele de șapte,
parcă trece iar viteazul domn,
ca să împlinească alte fapte.
Și sînt drumuri multe-n toată țara,
oriunde cresc din nou cetăți.
Vremea stă pe loc și primăvara
și-a rupt trupu-i magic în bucăți

și se-nveșnicește-aici, la noi,
ca să ascultăm mereu vioara,
care cîntă-n oamenii cei noi.

VASILE ZAMFIR

EROII

Eroii noștri, să moară, nu pot!
Ei își continuă gestul în urmași.
Aici la noi li-i șirul lung de tot
și ne-ar strivi de-am fi în luptă lași.

Au cutezat cu singele-n vîltori
ca sevele ce-n arbori greu rămîn,
poemul să și-l scrie-n trei culori
pe nemurirea steagului român...

Noi n-am putea fi mai prejos ca ei
ne-ar refuza străbuna-ne țărînă!
Aici a-nvins partidul anii grei
și-n veci va bate inima română.

RADU FELECAN

CRĂIȚĂ, SOARELE ȘI OCHI GALBENI

Schiță de
ILIE TĂNĂSACHE

Nu, orice s-ar spune, Crăiță n-a fost de vină. Ochi Galbeni? Nici atît. Soarele de vară, care vîrșea puhoi de raze azvirlite direct din cuptorul cerului peste oameni și case, peste copaci și păsări, peste apele numai bune de scăldat și cîmpurile mișcătoare de holde? Trebuie să te cheme cel puțin Tinu ca să învinuiești soarele depărtat și bun și atît de puternic încît poate să schimbe după voie anotimpurile.

Bine, bine, ar putea pune același Tinu întrebarea, atunci, da, atunci, care a fost pricina acelui lucru? Crăiță, chipurile, n-a văzut, n-a știut. Da ori ba? «Da!» Boonn! Ochi Galbeni? Curat ca lacrima. Da ori ba? «Da!» Boonn! Soarele singur, nu, că prea nu-și vedea capul — mă rog, dacă poate să aibă așa ceva — cu zăpușeala ce-o turna peste tot ce-i ieșea în cale. Da ori ba? «Da!» Boonn! Atunci — ei, aici să vedem încotro o luăm! — atunci cine? Cine, domnule, a declanșat toată dandana aia de s-au zgîit încremenite de mirare pînă și pisicile la Corcodel Gh., neștiind, se vede treaba, următorul lucru: e păun sau nu? Dacă e, unde-i sînt penele multicolore? Dacă nu e, ce-i veni s-o facă pe sperietoarea, pe duhul rău al flintinilor, murat din cap pînă-n tălpi în costumul acela gri spre alb, de te dureau inima cum mai șiroia apa pe el? Aici, de fapt, ajungem prin preajma adevărului care-i mai simplu decît orice s-ar crede. Adică simplu, simplu. Ca... adevărul. Iată-l, deci, înfățișat nici de părtinitorul Tinu, nici de mai nu știu care «prieten» al lui Crăiță ori al nevinovatului

de Ochi Galbeni, care, în clipa aceea, trăgea niște aghioase la umbra teiului din curte de se coșcovea scoarța blindului copac de atîtea sforăituri.

Deci:

— Crăiță mamă, unde te-ai pitit?

— Sînt aici, pe prispa casei.

— Citești?

Putea să mintă, dar n-a făcut-o.

— Nu, dar am altă treabă.

— Ce?

— Număr furnici.

Furnicile ieșeau într-un șir nesfîrșit, parcă legate una de alta, cu o sfoară invizibilă, șirul părea și el o sfoară subțire, neagră, ieșeau zic dintr-o crăpătură a prispei de ciment și intrau în altă crăpătură din stîlpul casei. Și sfoara asta nu se mai termina.

— Decît să numeri furnici, se arată mama supărată, mai bine ai pune mîna pe furtunul ăla și ai uda florile.

Era atît de cald încît treaba cu furtunul nu-l încînta de loc. Dar... Dăa făcut prostia să ridice capul și să se uite în direcția pompei la care ar fi trebuit să înșurubeze furtunul. Pompa — așezată lingă gard. Și pe deasupra gardului, din susul uliței, pe cine-l vede? Îmbrăcat ca de serbare. Cu un costum gri spre alb, pe care și-l lăudase încă din iarnă? Mergînd țepăn, de parcă-l strîngeau pantofii cumpărați ieri? Cu cămașa albă încheiată la gît — cum de nu crăpa de căldură! — privind țanțos numai înainte, stîrnind un norișor de praf în urma lui? Cine altul decît Corcodel Gh., colegul de clasă și de discuții numai în contra, că are Corcodel Gh. un

talent nemaipomenit să se așeze de-a curmezișul, să zică albă cînd o lume zice negru, să pună un singur nu împotriva la o mie de da, s-o facă, într-un cuvînt, pe deșteptul, rîstîndu-se la proprii lui bocanci, chiar și atunci cînd o întreagă unitate de pionieri se întrece să-i laude cit de frumos strălucesc.

Crăiță nici azi nu știe de performanța realizată în acele momente. Mîinile lui au desfășurat colacul furtunului ca un pompier experimentat, derulîndu-l cu o singură mișcare, chiar pe sub nasul lui Ochi Galbeni, care a mîrîit prin somn, dar nu a catadixit să deschidă decît un singur ochi. După aceea s-a cufundat iar în somnul cu vise numai ciolane imense și cirduri de pisici scărmanate.

Altă dată, Crăiță se chinuia jumătate de oră să înșurubeze furtunul la pompă. De data aceasta a izbutit în trei mișcări, încît mama, văzîndu-l gata de treabă, i-a lăudat pe loc și încîntată hărnicia. Mama însă n-a mai văzut celălalt capăt al furtunului înfipt într-o crăpătură a gardului, în poziție de bătaie, spre susul străzii de unde cobora regele neincoronat al tuturor păunilor, alteța sa țepănă, Corcodel. «Mamă, mamă, jubila în sinea lui Crăiță, cu mîinile încheștate pe pîrghia pompei, așteptînd momentul potrivit de atac. Șapte prăjini și-un stîlp de telegraf îți trebuie pînă la nasul lui. Lasă că-l cobori tu acum. Paparudă te fac. Șeful broscuilor. Păun îngîmfat. Acum. Nu. Vîno așa, mai aproape. Spre furtun, iubitul meu coleg. Așa. Încă un pas. Încă doi. Țanțos, țanțos! Și încă mai aproape. Așa Acum...»

Mîinile lui Crăiță păreau o prelungire a pîrghiei de metal. Pompa se zgîlția din toate măruntăile. Jetul de apă își pîrîia violent din adînc. Atît de violent încît furtunul zbură din crăpătură gardului. Un salt de cobră africană, un șuvoi de apă improșcînd văzduhul. Prima victimă? Ochi Galbeni. Murat din cap pînă-n picioare, începu să chelălăie și să urle, de parcă prevestea cutremurul. Dezmeticîndu-se, Ochi Galbeni prinse cu dinții zvirluga neagră și începu să o scarmene, cum obiș-

nuia cu blana pisicilor, atunci cînd îl păștea cîte-o rază de noroc. Tot clănțînind și smucînd furtunul, jetul de apă izbi prin fereastra deschisă covorul de pe perete din camera curată, mătură obiectele de sticlă de pe masa așezată, ce-i drept, pentru musafiri, dar nu nepoștiți. Apoi se plictisi și capătul furtunului sub presiune mătură o brazdă de flori, calamitate care-l făcu pe Crăiță să urle un aoleu! De zile mari, pentru că știa exact ce i se poate trage de aici. La strigătul lui interveniră prompt două ființe. Prima, mama, cu făcălețul de bucătărie în mînă, pentru că tocmai făcea turte. Pe ușa ogrăzii intră trap, în costumul de sîrbătoare, însuși Corcodel Gh. «Oprește!» n-avu acesta altceva mai bun de făcut. Urletul-poruncă îl înfurie atît de

tare pe Crăiță, ori poate brambu-reala produsă de nenorocitul de furtun, mă rog, nu se știe precis ce anume, încît mai pompă de cinci, zece ori, cu putere, im-bînd-o pe mama, transformîndu-l în paparudă pe Corcodel Gh., măturînd încă o brazdă de flori, privește la care mama scăpă pur și simplu făcălețul din mînă.

Apoi?

Mai e nevoie și de un apoi? Credeți? Eu nu cred. Dar nici nu sînt de părerea lui Tinu, că vinovat ar fi Crăiță. Ori, cu atît mai puțin, Ochi Galbeni. Cît despre soarele de vară, zău dacă merită să-l amestecăm în toată povestea asta. Și așa se supără pe noi și ne oropsește cu atîtea zile proaste, fără scăldat.

Și vacanța mare e atît de scurtă!...

Ilustrație de FRANCISK KALAB

Prezentat de EDMOND NICOLAU

— Cine nu știe teorema lui Pitagora? Suma pătratelor construite pe catetele unui triunghi dreptunghic dă, ca arie, tocmai pătratul construit pe ipotenuză.

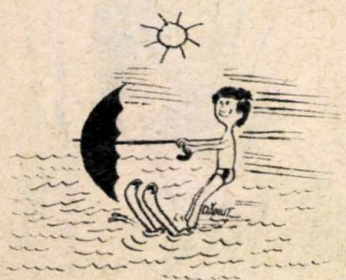
— E adevărat, dar dacă în loc de pătrate construim triunghiuri echilaterale, mai putem spune că suma triunghiurilor construite pe catete este egală, ca arie, cu triunghiul construit pe ipotenuză? Se înțelege că triunghiurile echilaterale au ca latură câte o catetă, respectiv ipotenuza unui triunghi dreptunghic.

— Iar eu îți afirm ceva mai mult: suma ariilor a două semicercuri având ca diametru catetele este egală, ca arie, cu semicercul construit pe ipotenuză și care o ia ca diametru.

Să fie oare adevărate aceste afirmații?

RĂSPUNS. E adevărat. Să notăm cu a ipotenuza, cu b și c cele două catete. Teorema lui Pitagora afirmă că $b^2 + c^2 = a^2$. La triunghiul echilateral, între latura 1 și aria A avem relația $A = m^2$, unde $m = \sqrt{3}/4$ — așa cum scrie în geometrie. Triunghiurile constituite pe catete vor avea ariile mb^2 și mc^2 . Triunghiul construit pe ipotenuză va avea aria ma^2 . Adunând, așa cum cere problema, găsim $m(b^2 + c^2) = ma^2$ — relație, desigur, adevărată și independentă de m . În cazul semicercului avem o relație asemănătoare, doar că $m = \pi/8$. Teorema lui Pitagora rămâne adevărată, orice fel de figuri asemenea construim pe catete, respectiv pe ipotenuză.

DAN VASILE

START '76

Un nou an de învățătură dar și un nou și rodnic an de sport pentru toți pionierii și elevii!

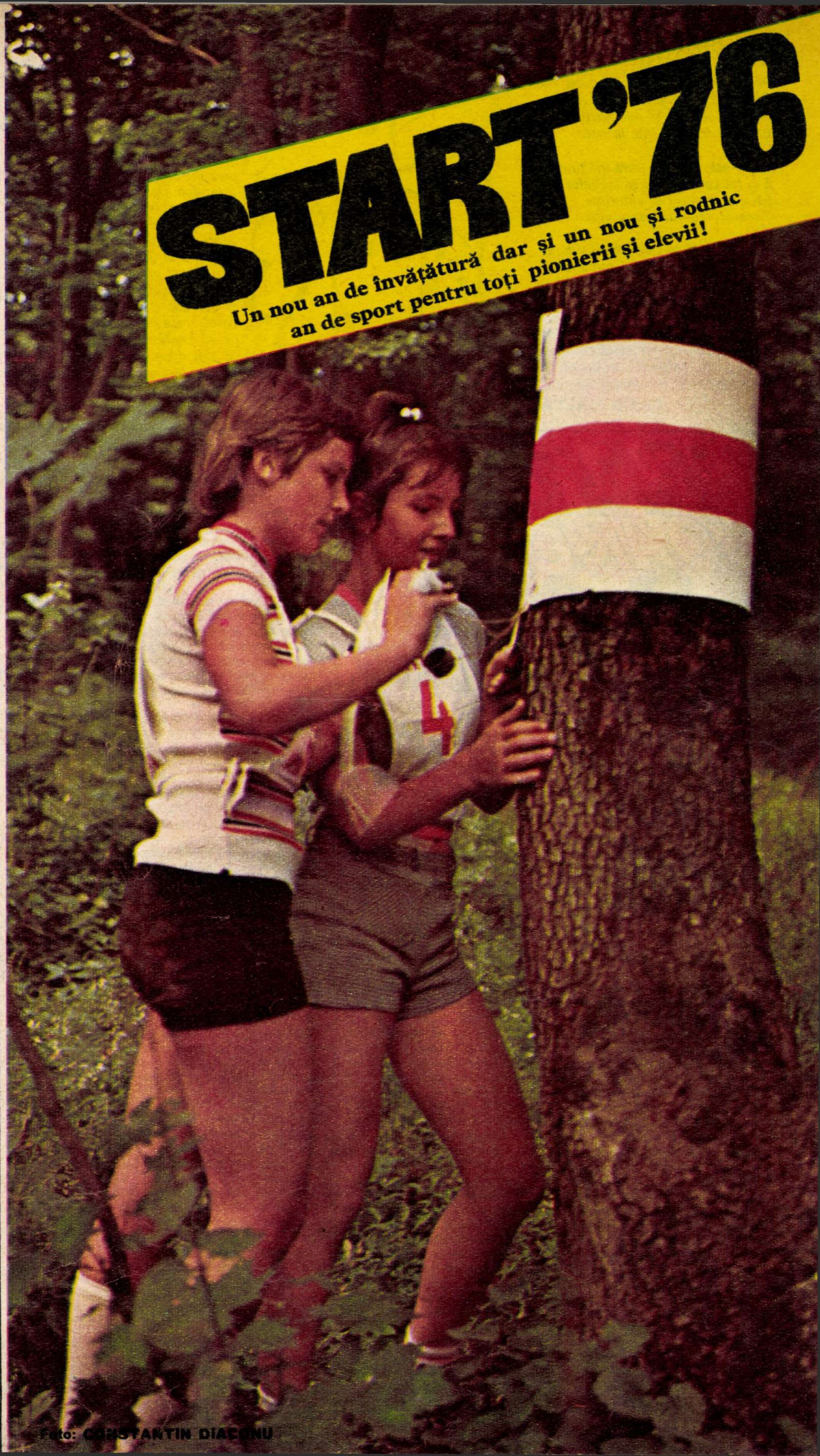

Foto: CONSTANTIN DIACONU